

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, АЗИЗ УСТОЗЛАР!

QONUNCHILIK VA HUQUQ-TARTIBOT UCHUN

POSTDA

GAZETA 1930-YIL 12-MAYDAN CHIQA BOSHLAGAN • 2009-yil 26-sentabr, shanba • №39(3829)

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2009 йил 12 августда қабул қилинган
Сенат томонидан 2009 йил 28 августда маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2012-XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 1, 3-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5-6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5-6, 153-модда; 2001 йил, № 1-2, 23-модда, № 9-10, 165-модда; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 9-10, 149-модда; 2004 йил, № 1-2, 18-модда, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 314-модда, № 12, 417, 418-моддалар; 2006 йил, № 6, 261-модда, № 12, 656-модда; 2007 йил, № 4, 158, 166-моддалар, № 6, 248-модда, № 9, 416, 422-моддалар, № 12, 607-модда; 2008 йил, № 4, 187, 188, 189-моддалар, № 7, 352-модда, № 9, 485, 487, 488-моддалар, № 12, 640, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда, № 4, 128-модда) куйидаги мазмундаги **186³-модда** билан тўлдирилсин:

«**186³-модда.** Сифатсиз ёки қалбакилаштирилган дори воситаларини ёхуд тиббий буюмларни ўтказиш мақсадида ишлаб чиқариш, тайёрлаш, олиш, сақлаш, ташиш ёки ўтказиш

Сифатсиз ёки қалбакилаштирилган дори воситаларини ёхуд тиббий буюмларни ўтказиш мақсадида ишлаб чиқариш, тайёрлаш, олиш, сақлаш, ташиш ёки ўтказиш шундай ҳаракатлар учун маъмурий жазо қўлланилганидан кейин содир этилган бўлса, —

энг кам ойлик иш ҳақининг юз бараваридан уч юз бараваригача миқдорда жарима ёки уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Сифатсиз ёки қалбакилаштирилган дори воситаларини ёхуд тиббий буюмларни ўтказиш мақсадида ишлаб чиқариш, тайёрлаш, олиш, сақлаш, ташиш ёки ўтказиш:

- а) кўп миқдорда;
- б) бир гуруҳ шахслар томонидан олдидан тил бириктириб;
- в) такроран ёки хавфли рецидивист томонидан;
- г) мансаб мавқеини суистеъмол қилиш йўли билан содир этилган бўлса;

д) баданга ўртача оғир ёхуд оғир шикаст етказилишига сабаб бўлса;

е) дори воситалари ёки тиббий буюмларнинг сифати ва давлат рўйхатидан ўтганлигини тасдиқловчи ҳужжатларни қалбакилаштириш йўли билан содир этилган бўлса, — беш йилдан саккиз йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Сифатсиз ёки қалбакилаштирилган дори воситаларини ёхуд тиббий буюмларни ўтказиш мақсадида ишлаб чиқариш, тайёрлаш, олиш, сақлаш, ташиш ёки ўтказиш:

- а) жуда кўп миқдорда;
- б) уюшган гуруҳ томонидан ёки унинг манфаатларини кўзлаб содир этилган бўлса;
- в) одам ўлишига сабаб бўлса, — саккиз йилдан ўн йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Сифатсиз ёки қалбакилаштирилган дори воситаларини ёхуд тиббий буюмларни ўтказиш мақсадида ишлаб чиқариш, тайёрлаш, олиш, сақлаш, ташиш ёки ўтказиш:

- а) одамлар ўлимига сабаб бўлса;
- б) бошқача оғир оқибатларнинг келиб чиқишига сабаб бўлса, —

ўн йилдан ўн беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади».

(Давоми 2-бетда).

Ўз-ўзини эл ишига бағишлаган, инсон тарбиясига жон тиккан олижаноб ўқитувчиларни, мўътабар муаллимларни бундан буён ҳам бошимизга кўтарамиз.

Ислом КАРИМОВ.

ЭХТИРОМ

МУАЛЛИМ ДЕСАМ, ВАТАН КЕЛАР ЁДИМГА

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академиясида ички ишлар идоралари учун етук мутахассис кадрлар тайёрланади. Уларнинг ҳар томонлама билимли бўлишида профессор-ўқитувчиларнинг хизматлари эътирофга лойиқ. Устозлар шоғирларга пухта билим ва намунали тарбия беришга ҳаракат қилишяпти.

Суратда: Академия Тиллар ва адабиёт кафедраси бошлиғи, филология фанлари номзоди, доцент, полковник Динара Зайниддинова тингловчилар билан.

Абу КЕНЖАЕВ олган сурат.

Мустақиллик ўзбек ўқитувчисини куёш қадар юксалтирди. Устози улуғланаётган элнинг юрагидаги қувончини таърифлаб бўлармикин?!

Бугунги муаллимнинг ўқувчилари – гавҳарлари гуллар оралаб мактабга, лицейга, коллежга, институт, университетга ўқишга келмоқда. Мактабларнинг зиналари мрамор, хоналари нурафшон, кўркам ва шинам. Синфлар алоҳида фанга мослаб жиҳозланган. Компьютер хоналарида сабоқ олаётган ўқувчининг имконияти элларга, юртларга, ер куррасига уланган. Ҳар бир ёшнинг ялт этган истеъдоди давлат даражасида кадр кўрмоқда, маъқулланмоқда, тақдирланмоқда. Ўзбекистон – иқтидорли ёшлар юрти. Бугунги кун ўқитувчиси меҳнатининг меваси улар.

(Давоми 5-бетда).

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Бирлашган таҳририяти ижодий жамоаси «Postda», «На посту» газеталари ва «Қалқон», «Шит» журналларини сизларга манзур бўлиши учун бор куч-имкониятларини ишга солмоқдалар.

Нашрларимизда мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотлар, истиқлолимиз туфайли қўлга киритилган ютуқлар, қонунчилигимиздаги қўшимча ва ўзгартишлар, республика ички ишлар идоралари тизимида амалга оширилаётган ишлар, ҳамкасбларимизнинг ғоят масъулиятли ва шарафли хизмат фаолиятларига, ўтказилаётган турли тадбирларга оид мақола ва очерклар, жиноятчилик, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ҳамда содир этилган жиноятларни фош этиш, қидирувдаги жиноятчилар ва бедарак йўқолган шахсларни излаб топиш борасидаги хабарлар билан бирга детектив ҳикоялар, шеърлар, бошқотирмалар ва турли тест саволлари чоп этилмоқда.

Шунингдек, ҳар бир инсон учун зарур бўлган соғлиқ-саломатлигимизни асраш билан боғлиқ спорт ва саломатлик рўйхати, ҳаётимизда учрайдиган қувонч ва ташвишлар акс эттирилган «Ҳаёт сўқмоқларида» руқни остида қизиқарли материаллар бериб борилмоқда.

Сиз газета ва журналларимизда яна қандай материалларни ўқишни хоҳлаган бўлар эдингиз. Агар бу борадаги таклиф-мулоҳазаларингизни ёзиб юборсангиз нашрларимизни янада қизиқарли ва оммабоп бўлишига ўз ҳиссангизни қўшган бўласиз.

Сизнинг фикр-мулоҳазангиз биз учун ғоят қимматлидир.

Ҳамкорлигингиз учун аввалдан ижодий жамоамиз номидан миннатдорлик изҳор этамиз.

Бизга манзур бўлган мактублар газетамиз саҳифасида чоп этиб борилади.

Мактубларингизни кутиб қоламиз!

ИИВ Бирлашган таҳририяти.

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

2-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2013-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 2, 5-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 12, 269-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5-6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5-6, 153-модда, № 7-8, 217-модда; 2001 йил, № 1-2, 11, 23-моддалар, № 9-10, 165, 182-моддалар; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; 2004 йил, № 1-2, 18-модда, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 12, 418-модда; 2006 йил, № 6, 261-модда; 2007 йил, № 4, 166-модда, № 6, 248, 249-моддалар, № 9, 422-модда,

№ 12, 594, 595, 607-моддалар; 2008 йил, № 4, 177, 187-моддалар, № 9, 482, 484, 487-моддалар, № 12, 636, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда, № 4, 136-модда) **345-моддасининг олтинчи қисми «185²»** рақамидан кейин «186³» рақами билан тўлдирилсин.

3-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2015-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда, № 12, 269-модда; 1996 йил, № 5-6, 69-модда, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 4-5, 126-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда, № 5-6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5-6, 153-модда, № 7-8, 217-модда; 2001 йил, № 1-

2, 23-модда, № 9-10, 165, 182-моддалар; 2002 йил, № 1, 20-модда, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 5, 67-модда, № 9-10, 149-модда; 2004 йил, № 1-2, 18-модда, № 5, 90-модда, № 9, 171-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда, № 12, 413, 417, 418-моддалар; 2006 йил, № 6, 261-модда, № 9, 498-модда, № 10, 536-модда, № 12, 656, 659-моддалар; 2007 йил, № 4, 158, 159, 164, 165-моддалар, № 9, 416, 421-моддалар, № 12, 596, 604, 607-моддалар; 2008 йил, № 4, 181, 189, 192-моддалар, № 9, 486, 488-моддалар, № 12, 640, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда) қуйидаги қўшимчалар киритилсин:

1) қуйидаги мазмундаги **165¹-модда** билан тўлдирилсин:

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
Тошкент шаҳри,
2009 йил 17 сентябрь
№ ЎРҚ-221

«165¹-модда. Сифатсиз ёки қалбакилаштирилган дори воситаларини ёхуд тиббий буюмларни ўтказиш мақсадида ишлаб чиқариш, тайёрлаш, олиш, сақлаш, ташиш ёки ўтказиш

Сифатсиз ёки қалбакилаштирилган дори воситаларини ёхуд тиббий буюмларни ўтказиш мақсадида ишлаб чиқариш, тайёрлаш, олиш, сақлаш, ташиш ёки ўтказиш —

шу ҳуқуқбузарликларни содир этиш қуроли ва ашёларини мусодара қилиб, энг кам иш ҳақининг эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

2) **245-модданинг биринчи қисми «165»** рақамидан кейин «165¹» рақами билан тўлдирилсин.

4-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан қучга киради.

И. КАРИМОВ

ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАР

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ ҚИРРАСИ

Бугунги кунда одам савдоси дунё халқлари учун аянчли иллатлардан бири бўлиб қолмоқда. Қамрови жиҳатдан қурол-яроғ ва гиёҳвандлик воситалари савдосидан қолишмайдиган бу иллат тинчликсевар мамлакатлар ва халқаро ташкилотларнинг диққат марказида. Одам савдоси жиноятининг олдини олишда ўзаро ҳамкорлик, ахборот алмашилиш ва маълумотлар базасини яратиш муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигида БМТнинг Марказий Осиёда наркотик ва жиноятчилик бўйича минтақавий ваколатхонаси (UNODC) вакиллари билан иборат делегация аъзоларининг одам савдосига қарши кураш бўйича махсус техник жиҳозлар ҳамда таъминлов дастурини топширишга бағишланган учрашув бўлиб ўтди. Тадбир «Ўзбекистонда одам савдосига қарши кураш бўйича жиноят қонунчилигини такомиллаштириш» лойиҳаси бўйича ташкил этилди. Унда мазкур минтақавий ваколатхона бошлиғи жаноб Жеймс Каллахан бошчилигидаги меҳмонлар ИИВга компьютерлар жамланmalarини топширишди. Йиғилишда Ж. Каллахан ҳамда ИИВ ЖК ва ТҚКББ бошқарма бошлиғи, подполков-

ник Ш. Муҳаммадиев томонларо ҳамкорлик шартномасига имзо чекишди. Шунингдек, Ж. Каллахан бу лойиҳа ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаштириш борасида маълумотлар базасини яратиш, жиноятчиликка, жумладан, одам савдосига қарши курашда янада самарали хизмат олиб боришга катта ёрдам беришини айтиб ўтди.

Таъкиллаш жоизки, нуфузли халқаро ташкилотнинг бундай техник қўллаб-қувватлаши ҳамда ҳамфикрлиги ўзаро ҳамкорликнинг янги босқичга олиб чиқиши билан бирга, мамлакатимизнинг барча минтақаларида бу борада амалга ошириладиган ишларнинг самардорлигини кучайтиришда муҳим аҳамият касб этади.

Ўз мухбиримиз.

ҚАРОР ВА ИЖРО

ЮЗМА-ЮЗ МУЛОҚОТ

Мамлакатимиз Президентининг тақдимномасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг «Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги эълон қилинганлигининг ўн саккиз йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида»ги Қарори қабул қилинганлиги юртимизда инсон ҳақ-ҳуқуқи ва шаъни муносиб даражада қадрланаётганлигининг ёрқин кўринишидир.

Яқинда вилоят ИИБда бўлиб ўтган йиғилиш ҳам ушбу қарорнинг вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларида қўллаш тартибига бағишланди. Унда жиноят ишлари бўйича вилоят суди судьялари, прокуратура ва ички ишлар бошқармаси ходимлари иштирок этди. Тадбирда республика ИИБ

Тергов бош бошқармаси катта терговчиси, майор О. Сатимбоев сўзга чиқиб, Олий Мажлис Сенати томонидан қабул қилинган амнистия тўғрисидаги қарорнинг моҳияти, афзаллиги, уни вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари томонидан қўллаш тартиби тўғрисида гапирди.

Йиғилиш қатнашчиларининг қарор ижросини таъминлаш юзасидан берилган саволларига Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьяси И. Муслимов ва республика Бош прокуратураси катта прокурори Ё. Абдуллаев атрофлича жавоб бердилар.

Юзма-юз мулоқот ва қизгин мунозара тарзида ўтган йиғилиш ходимларда катта таассурот қолдирди.

Рустам СУННАТОВ,
капитан.
Рўзигул ЙЎЛДОШЕВА.
Бухоро вилояти.

ЎЗБЕКИСТОН

ҲАФТА ИЧИДА

● Муборак Рамазон ҳайити муносабати билан турли давлатлар раҳбарлари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов номига самимий қутловлар йўлламоқдалар.

● Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Халқаро ишлар ва парламентларо алоқалар қўмитасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобига халқаро жамоатчиликни муносабати масаласида кенгайтирилган йиғилиш бўлиб ўтди. Тадбир иштирокчилари ушбу китобни кенг жамоатчиликка етказиш, «2009-2012 йилларга мўлжаллаб қабул қилинган Инқирозга қарши чоралар дастури»нинг асосий йўналишлари ижроси борасида қилиниши лозим бўлган вазифаларга алоҳида тўхталишди.

● Ўзбекистон ва Туркменистон ўртасидаги ўзаро дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари маданий-маърифий соҳада ривожланиб бормоқда. Жумладан, жорий йилнинг 17-20 сентябрь кунлари Ашхобод шаҳрида «Ўзбекистон миллий киноси кунлари» бўлиб ўтди. «Ўзбекистон миллий киноси кунлари»да юртимиз кино ижодкорлари томонидан суратга олинган «Меҳробдан чаён», «Чашма», «Ўтов», «Осмондаги болалар», «Сусамбил», «Кулол», «Регистон – Самарқанд марвариди», «Имом Бухорий», «Тошкент – ислом маданияти пойтахти» сингари йигирмадан зиёд бадиий ва ҳужжатли фильмлар намойиш этилди. Туркменистонлик томошбинлар бу экран асарларини қизиқиш билан кутиб олдилар.

● Мамлакатимизда давом этаётган Ахборот-телекоммуникация технологиялари ҳафталиги доирасида «Ўзқўрғазмасавдо» павильонларида «ICTExpo – 2009» ахборот технологиялари кўргазмаси очилди. Тадбир Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси, Компьютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича мувофиқлаштирувчи кенгаш, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, Ўзбекистон ахборот технологиялари корхона ва ташкилотлари уюшмаси ҳамда БМТнинг Ривожланиш дастури томонидан ташкил этилди. Кўргазма доирасида ахборот-коммуникация технологияларига бағишланган илмий-техник конференциялар, давра суҳбатлари ўтказиш, тақдим этиладиган дастурларни тўғридан-тўғри эфирга узатиш, мактаб ўқувчилари учун илмий тадбирлар ўтказилади.

● Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонасида «Мутолаа байрами – 2009» мавзусидаги маърифий ҳафталик бошланди. Миллий кутубхонанинг Ёшлар ахборот марказида ушбу тадбир доирасида янги китоблар, дарсликлар, уларнинг электрон вариантлари, журналлар, илмий-оммабоп адабиётлар, маълумот базаларининг тақдими, китоблар кўргазмаси, кутубхоначилик соҳасини ривожлантиришга оид давра суҳбатлари, анжуманлар, олимлар, илғор ўқитувчилар, ёзувчи ва шоирлар билан учрашувлар бўлиб ўтади.

ОАВ хабарлари асосида тайёрланди.

ТАЙИНЛАНДИЛАР

Тошкент шаҳар ИИББ Патруль-пост хизмати ва жамоат тартибини сақлаш бошқармаси патруль-пост хизмати бригадаси бешинчи батальони командири, подполковник Раҳматилла Мусатиллаевич НОМОЗБОЕВ.

Раҳматилла Мусатиллаевич Номозбоев 1965 йилда туғилган. Маълумот олий, Фарғона Давлат университетини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1995 йилда Тошкент шаҳар ИИББ тезкор ҳаракатдаги полки гуруҳ командири лавозимидан бошлаган. 1999–2009 йилларда Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси тўртинчи батальони иккинчи отряд командири, ППХ ва ЖТСБ ППХ бригадаси тўртинчи батальони иккинчи отряд командири, тўртинчи батальон командири ўринбосари – штаб бошлиғи, батальон командири лавозимларида хизмат қилган.

Тошкент шаҳар ИИББ Патруль-пост хизмати ва жамоат тартибини сақлаш бошқармаси патруль-пост хизмати бригадаси тўртинчи батальони командири, капитан Ёрқинжон Абдураимович ЎЛЖАБОЕВ.

Ёрқинжон Абдураимович Ўлжабоев 1978 йилда туғилган. Маълумоти олий, ИИБ Тошкент олий ҳарбий-техника билим юртини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 2002 йилда Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси гуруҳ командири лавозимидан бошлаган. 2002–2009 йилларда Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси махсус батальони иккинчи отряди командири ўринбосари, биринчи отряд командири, тўртинчи батальон учинчи отряд командири, батальон командирининг ўринбосари – штаб бошлиғи лавозимларида хизмат қилган.

МУҲИМ АМАЛИЙ ҚЎЛЛАНМА

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти ходимлари томонидан тайёрланган «Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ҳуқуқий асослари» номли рисола амалдаги қонун ҳужжатларини таҳлил қилиш асосида бу соҳадаги биринчи амалий қўлланма бўлиб ҳисобланади. Унда яхлит соҳага оид норматив-ҳуқуқий базанинг моҳияти тушунарли ва оммабоп тарзда ижрочиларга қулай усулда ёритиб берилди.

Маълумки, давлат ва жамият қурилишининг асосий, дастуриламал йўналишлари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов маърузаларида, нутқларида белгилаб берилди. Айниқса, маҳаллий давлат ҳокимияти фаолиятига оид фикрлар давлатимиз раҳбарининг деярли барча асарларида ўз ифодасини топган. Бунда жойлардаги халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг сессияларида сўзлаган нутқларида кўрсатиб ўтилган устувор вазифалар ва йўналишлар, раҳбарларга қўйилган талаблар ҳокимлик мутасаддилари учун доимо ўрганиб борилиши лозим бўлган муҳим манбадир. Шу маънода бу соҳада фаолият кўрсатувчи барча масъулларга қулайлик яратиш мақсадида қўлланманинг биринчи бўлимида Юртбошимизнинг ҳокимликлар бўйича барча фикрлари умумлаштирилди.

Қўлланманинг биринчи бўлими Президент Ислам Каримов асарларида маҳаллий давлат ҳокимияти ва ҳокимлар фаолияти ҳақида билдирилган ғоялар, фикр-мулоҳазаларга бағишланган бўлиб, унда жамиятни демократлаштириш ва янгилаш,

мамлакатни модернизациялаш ва ислоҳ қилиш жараёнида вилоят, туман, шаҳар ҳокимликлари фаолиятини ташкил қилишга оид давлат сиёсатининг асосий йўналишлари ҳақида фикр юритилган.

Маҳаллий давлат ҳокимияти органларини ташкил этиш ва фаолиятига оид асосий ҳуқуқий ҳужжатлар қўлланманинг иккинчи бўлимида баён этилган. Хусусан, Ўзбекистон

Республикасининг Конституциясидаги маҳаллий давлат ҳокимияти органларига оид конституциявий асослар, маҳаллий давлат ҳокимиятига оид асосий қонунлар, Ўзбекистон Республикасининг «Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида»ги, маҳаллий вакиллик органларини ташкил қилиш бўйича «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги, халқ депутатлари ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилаб берув-

чи «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгаши депутатининг мақоми тўғрисида»ги Қонунлари шулар жумласидандир.

Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қонун ҳужжатлари ижросини таъминлаш соҳасидаги ваколатлари акс эттирилган учинчи бўлимида амалдаги қонунларда белгиланган маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари батафсил ифодасини топган. Мазкур бўлимида маҳаллий давлат ҳокимияти органлари мансабдор шах-

ларининг юридик жавобгарлиги масалаларига оид қонун ҳужжатларидан кўчирмалар ҳам келтирилган. Бу ҳам ўз навбатида мавзуга оид амалдаги қонун нормалари моҳиятини тушуниб олишга ёрдам беради.

Амалий қўлланмада маҳаллий давлат ҳокимияти фаолиятига оид асосий тушунча ва атамаларнинг изоҳли лугати берилган бўлиб, унда ҳокимликлар фаолиятида мунтазам қўлланиб келинаётган тушунчалар, масалан ариза, аҳоли пунктлари, мажбурий тўловлар, ваколат, вилоят, туман, шаҳарнинг молиявий ресурслари, депутат, мансабдор шахс, масъул мансабдор шахс, маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органлари, маҳаллий

ижроия ҳокимияти органлари, ҳокимликлар, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, мол-мулк, маҳаллий солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар, маҳаллий бюджет, муниципал мулк, туман, туманга бўйсунувчи шаҳарлар, шаҳар, шаҳарчалар, шикоят, ҳоким, ҳокимият, ҳокимлик, ҳуқуқ, ҳокимият вакили, халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар кенгаши каби тушунчаларнинг изоҳи берилган.

Қўлланманинг бешинчи ва олтинчи бўлимида маҳаллий давлат ҳокимияти органлари фаолиятига оид нормалар янада тушунарли бўлиши учун уларнинг схематик ифодаланиши ҳамда фойдаланилиши тавсия этиладиган асосий адабиётлар рўйхати ўрин олган.

Ўйлаймизки, мазкур қўлланма маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг раҳбарларига, раҳбар-кадр захирасида бўлганларга, ҳокимлар фаолияти билан қизиқувчи кенг жамоатчиликка мамлакатимизда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари фаолиятини ташкил этиш ва ривожлантиришга оид давлат сиёсатининг асосий йўналишларини, бу соҳадаги қонун ҳужжатларини тизимли тарзда ижросини таъминлашда муҳим манба сифатида хизмат қилади.

М. МИРАКУЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузуридаги
Амалдаги қонун ҳужжатлари
мониторинги институти
бош илмий ходими,
юридик фанлар номзоди.

ТАДБИР

Бугунги кунда барча жазони ижро этиш муассасаларида маҳкумларнинг тафаккурини бойитиш, маънавий-маърифий савиясини ошириш, уларни миллий истиқлол руҳида тарбиялаш муҳим долзарб вазифаларидан бири бўлиб қолмоқда.

МИЛЛИЙ ҒОЯ ТАРҒИБОТИ

Яқинда Навоий вилояти ИИБ ЖИЭБга қарашли муассасада «Миллий ғоя тарғиботи» кўриктанлови бўлиб ўтди. Тадбирда Ўзбекистонимизнинг мустақиллик йилларида эришилган ютуқлари, буюк аждодларимиз, алломалар ва уларнинг жаҳон цивилизацияга қўшган улкан ҳиссалари, замонамизнинг атоқли адиблари, улар босиб ўтган ижодий йўл, адабий мерослари юзасидан шеър ва сахна кўринишлари бўйича қизгин баҳс ва мунозара кечаси ўтказилди.

Яқиний натижаларига кўра, «Заковат» жамоаси ғолиб, деб топилди. Фахрли ўринларни эгаллаган жамоалар ҳам совғалар билан муносиб тақдирландилар.

Ф. ҲАСАНОВ,
лейтенант.

Навоий вилояти.

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ – ОЛИЙ ҚАДРИЯТ

МУЛОҚОТ РУҲИДА ЎТДИ

Жиззах вилояти ИИБ ташаббуси билан вилоят Маънавият маркази биносида ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, Адлия бошқармаси, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман)нинг вилоятдаги минтақавий вакили, жинойт ишлари ва фуқаролик ишлари судларининг судьялари, Адвокатлар палатаси ҳудудий бошқармаси аъзолари ҳамда Жиззах давлат педагогика институтининг бир гуруҳ талабалари иштирокида семинар бўлиб ўтди. Унда вилоят ИИБ ИХХҚ ва ЮТБ бошлиғи, подполковник О. Ғуломов кун тартибидаги масала юзасидан маъруза қилди.

Тадбирда сўзга чиққанлар ўтган давр мобайнида тизимда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида давлат, нодавлат ташкилот-

лари, миллий институтлар билан яқиндан ҳамкорлик йўлга қўйилганлиги, вилоят ички ишлар идораларида инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишни янада юқори босқичга кўтариш борасида кенг қўламли амалий ишлар олиб борилаётганлиги, фуқароларнинг ҳар қандай мурожаатларини қонунда белгиланган муддатларда, тез ва самарали кўриб чиқилишини таъминлаш бош вазифа этиб белгиланганлигини алоҳида таъкидлашди.

Шунингдек, тадбирда «Ишонч телефонлари» фуқароларнинг мурожаат қилишларида муҳим восита бўлаётгани, мурожаат этувчиларга қулай шароитлар яратилгани ҳам қайд этиб ўтилди.

Семинар қизгин савол-жавоб ва баҳс-мунозаралар тарзида ўтди.

Баҳодир БЕГИМҚУЛОВ.

Жиззах вилояти.

ЖАҲОН

АЙВОНИДА

ҚАШШОҚЛАР КАМАЙМОҚДА

Жаҳон банки томонидан ўтказилган тадқиқотларга кўра, ер юзиде 1990-2007 йиллар оралиғида ўта қашшоқликда яшаётган одамлар сони 1,8 миллиарддан 1,4 миллиардга камайган ва бу кўрсаткич 2015 йилгача яна икки бараварга камайиши мумкин.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги шўба ташкилоти маълумотларида қайд этилишича, она Ернинг 6 эмас, балки 12 миллиард ва ундан ҳам кўп одамни боқишга имконияти бор. Бунинг учун дунё ресурсларидан оқилона фойдаланиш талаб этилади.

ЎҚУВ ЙИЛИ КЕЧИКТИРИЛДИ

Бирлашган Араб Амирликлари «Гольф Ньюс» газетаси хабарига кўра, Саудия Арабистони ва Уммонда тарқалаётган А/Н1Н1 гриппи вируси янги ўқув йилини орқага суришга мажбур этмоқда. Яъни янги ўқув йили ноябрь ойидан бошланадиган бўлди.

Маълумотларга кўра, айни дамда Саудия Арабистониде 3,5 мингдан ортиқ киши А/Н1Н1 гриппига чалинган бўлиб, 23 киши эса айнан шу касалликдан вафот этган.

ТАБИЙ ОФАТ

АҚШнинг жануби-шарқий ҳудудларида бир ҳафта давом этган тинимсиз ёмғир оқибатида сув тошқинлари юзга келди. Теннеси, Илабама, Шимолий Каролина, Виржиния ва Жоржия штатлари табиий офатдан энг кўп зарар кўрган.

«Associated Press» ахборот агентлигининг хабарига кўра, кейинги олти ой ичида мамлакатнинг ушбу ҳудудларида қург-оқчилик ҳукм сураётган эди. Энди эса аҳоли тошқинлардан азият чекмоқда.

ТЎП ТЕПАДИГАН РОБОТ

Япониянинг Хадземе тадқиқот институтида футбол ўйнай оладиган робот яратилди. Мазкур «Темир одам» «Најіме 33» деб номланди. Унинг бўйи икки метр, оғирлиги эса 20 килограмми ташкил этади.

Ихтирочиларнинг таъкидлашича, робот ҳозирча оҳиста ҳаракат қилади ва тўпга аста зарба беради. Кейинроқ эса бундай маром тезлашади.

ҲАЙВОНОТ ОЛАМИДАГИ ЯНГИЛИК

Олимлар сув ости жонзотларининг ҳозирга қадар ҳеч қаерда учрамаган бир қатор янги турларини аниқлашга муваффақ бўлдилар. Тадқиқотчилар уларни ўлик китлар жасадларидан топишди. Ҳайвонот оламининг ана шундай номаълум турт тури Швеция ва яна беш хили АҚШ қирғоқларида аниқланган. Айни пайтда бу янгилик юзасидан изланишлар олиб борилмоқда.

Интернет ва ОАВ хабарлари асосида тайёрланди.

Мамлакатимиз мустақиллигининг 18 йиллиги муносабати билан республика ички ишлар идоралари ходимларидан бир гуруҳи Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланди. Мукофотланганлар орасида Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани ИИБ ЖК ва УЖҚКБ катта тезкор вакили, майор Баҳром Қодиров ҳам бор. Унинг II даражаси «Шон-шараф» ордени билан мукофотланганлиги нафақат оила аъзоларини, балки хизматдошларини ҳам тўлқинлантириб юборди.

— Бу мукофот биргина менга эмас, балки елкама-елка туриб хизмат қилаётган жамоадош, ҳамкасбларимга ҳам берилган деб биламан, — дейди майор Баҳром Қодиров. — Тўғриси айтганда, бундай юксак эътирофни кутмаган эдим. Ҳатто касбдошларим мени табриклаётганда ҳам ишонмадим. Кимдир қўлимга газета тутқазганидан сўнг исм-фамилиямни қайта-қайта ўқидим. Камтарона хизматларимнинг эътибордан четда қолмаганидан бошим кўкка етди. Ўз халқим, Ватанимга, ота-онамга муносиб фарзанд бўлганлигимдан доимо фахрланаман. Уларнинг ишончларини оқлаб, бундан кейин янада кўтаринки кайфиятда ва иштиёқ билан ишлашга ҳаракат қиламан.

Тошкент вилоятининг Оққўрғон туманидаги меҳнатқаш оилалардан бири — Уминиса ая ва Ваҳоб ота Қодировларнинг еттинчи фарзанди бўлиб дунёга келган Баҳром ака ўз қизиқиши ва тиришқоқлиги билан бугун шу даражага етди. Ҳарбий хизматни ўтаб келгандан сўнг ёш Баҳромнинг

дилида бир ният ниш ура бошлади. У ҳам бўлса ички ишлар идораларига хизматга кириб, юрт тинчлиги ва осойишталигини сақлаш йўлида хизмат қилиш эди. Нияти амалга ошириб, уни Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани ИИБ

КАСБИДАН ЭЪЗОЗ ТОПДИ

пост-патруль хизматида ишга олишади. Хизматга оид илк сабоқларни берган устозлари — истеъфодаги подполковниклар Интиқ Серикбаев, Нисамбек Қорабобоев (марҳум), истеъфодаги майор Карим Султоновлар билан кун келиб ўз шогирдларининг улкан ютуқларга эришишини англаб, ният қилган бўлсалар не ажаб. Ана шундан буён эл-юрт осойишталиги йўлида сидқидилдан хизмат қилиб келаётган Баҳром Қодиров бугунги кунда ўзи ҳам устоз даражасига етган мураббийлардан. Мақоламинг қаҳрамони иштирокида очилган жиноятлар рўйхатини варақлар эканми, содир этилган кўпга жи-

ноятлар «иссиқ изи»дан очилганлигига гувоҳ бўламиз.

...Шайхонтоҳур тумани Гулобод даҳасидаги кўп қаватли уйларнинг бирида яшовчи Ҳафиза хола (исмлар ўзгартирилган) ўғли Комил ва келини Санобарни алоҳида яшашга ундаб, ҳар хил келишмовчиликларни келтириб чиқаради. Келини билан муроса қила олмаган олтимиш беш ёшли қайнона ўғли ва келинини чиқариб юборади ва «тинчгина» яшай бошлайди. Буни билган келиннинг синглиси ғаразли режа тузади. Қораниятли Сарвигул кунларнинг бирида Ҳафиза хола-нинг эшигини тақиллатиб келади. Дарҳол дастурхон ёзиб чой қўйган кампирнинг бошига кутилмаганда нимадир қаттиқ зарб билан урилади ва ерга йиқилади. Сарвигул кампирнинг оёқ-қўлини боғлаб, уч юз минг сўм пул ва тилла тақинчоқларни олиб хонадондан чиқиб кетади... Кўрилган тезкор чора-тадбирлар натижасида қисқа фурсатда қўлга олинган Сарвигул суд ҳукми билан тегишли жазога тортилади.

Баҳром Қодировнинг жиноят ва унинг «иссиқ изи»дан очилиши борасидаги воқеаларни кўпга келтиришимиз мумкин. Ўз касбининг фидойиси бўлган Баҳром аканинг издошлари унинг ҳар бир хатти-ҳаракатидан, ҳар бир нарсани назардан четда қолдирмасдан масъулият билан ишлашига ҳавас қилишади.

Жамила ЭШОНҚУЛОВА.
Тошкент шаҳри.

ХИЗМАТДА ТОБЛАНГАН ЙИГИТ

Капитан Шухратжон Эргашевга мўтабар ҳис — Ватан туйғуси болалигидан эш. Бу туйғу ҳар кимда ҳар хил бўлади. Биров билими, яна биров иқтидори, санъати, яна кимдир шарафли меҳнати билан уни ардоқлайди. Бироқ юрт тинчлиги, халқ осойишталигини сақлаш ишига камарбаста бўлиш ҳам-манинг ҳам қўлидан келмавермайди. Шухратнинг ёшлиқдан спортга ошнолиги бу йўлдаги тусиқларни енгиб ўтишида асосий омил бўлди.

Мамлакатимиз истиқлолга эришганида у айни орзулари куртаклаган ўн беш ёшли йигитча эди. Кўз очиб юмгунча мустақил ҳаётга қадам қўйди, отаси Маъруфжон ака ва онаси Санталат опанинг оқ фотиҳаларини олиб, ҳарбий хизматга жўнади. Ватанга хизмат аъло даражада бажарилди. Ҳарбий ва жисмоний тарбия уни алоҳида назарга туширди. Шухратни ички ишлар тизимига хизматга қабул қилишди. Жиддий синовларда унинг бошқа фазилатлари, лаёқати намён бўлди.

Ҳарбий хизматда қўл жанги спортнинг тури билан жиддий шуғуллангани Наманган вилояти ички ишлар бошқармасига қарашли тезкор таъсир кўрсатувчи милиция отрядидаги фаолиятда ҳам қўл келиб, шахсий таркибда унинг обрўсини оширди.

Спортда чиниққан, ҳарбийда тобланган йигит хизмат бурчига садоқати, изланувчанлиги билан жамоада ўз ўрнини топди. Бошқарма ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони 2-отряд гуруҳ командири, махсус отряд хизмат гуруҳи инспектори, Наманган тумани ИИБ ЖК ва УЖҚКБ тезкор вакили вазифаларида ҳам хизматни шараф билан адо этди.

Ҳозирги пайтда у вилоят ИИБ ЖК ва ТҚКБ катта тезкор вакили. Айнан шу жабҳада қизгин фаолият кўрсатди. Вилоят ҳудудида яширин фаолият кўрсатаётган диний-экстремистик оқим аъзоларини аниқлаш ва фош этишга ҳам муносиб ҳисса қўшди.

Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида бешта оғир ва ўта оғир жиноятни фош этишда қатнашди. Унинг тезкор суриштирув ва қидирув ишларини тўғри ташкил қила олганлиги натижасида вилоят ички ишлар идоралари томонидан қидирувда бўлган уч нафар шахс ушланди.

Албатта, бундай салмоқли ютуқларга эришишида устозларнинг ўғити, уларнинг бой хизмат тажрибасини амалда қўллаши ва доимо ўқиб, изланиши ҳамда спорт билан шуғулланиши қўл келмоқда.

Таъқвандо бўйича қизил белбоғ соҳиби Шухрат Эргашевнинг юртбошимиз Фармонига асосан «Жасорат» медали билан тақдирлангани унинг хизматида берилган юксак эътироф бўлди. Мукофот муборак, ҳамкасб!

Фурқат МАМАЖОНОВ,
майор.

Наманган вилояти.

ЭЛ КОРИГА ЯРАЁТГАНЛАР

ИШБИЛАРМОН ИНСПЕКТОРЛАР

Ишбилармон деган сўзни кўпроқ савдо-сотик, хунармандчилик ёки тадбиркорлик билан шуғулланганидан кишиларга нисбатан ишлатишга ўрганиб қолганмиз. Ваҳоланки, инсон бир касбнинг этагини ушлади, уни пухта эгаллаши, пасту баландини яхши билиши, ишнинг кўзини топа олиши керак. Жумладан, ишбилармонлик ички ишлар ходимларига ҳам хос фазилат бўлмоғи шарт. Гоҳида жуда мавҳум туюлган, кўпдан бери очилмай қолган жиноят аниқланиб, айбдор қўлга олинса, ходимга нисбатан ишнинг жуда пухта билади, деб қўямиз. Аслида у ишнинг кўзини билади, халқ таъбири билан айтганда, ишбилармон ходим.

Оқолтин туманидаги Усмон Носир номли сувдан фойдаланувчилар уюшмаси ҳудуди профилактика инспектори, «Шухрат» медали соҳиби майор Исмаил Ибрагимовни ҳам ҳақли равишда ишбилармон ходим дейиши мумкин. У қишлоқ марказидаги қаровсиз қолиб кетган бир бинони таъмирлаб, янги замонавий масканга айлантиришда бош-қош бўлди. Қишлоқ, маҳалла фаолларини, фермерларни ишга солди. Асосий юмушлар хашар йўли билан бажарилди. Кишилар қишлоқ марказида қайтадан бунёд этилган янги бинони кўриб, кўзлари қувнади. Дарвоқе, бу маскан «Намунали милиция таянч пункти» республика кўриктанловида учинчи ўринни эгаллади. Бундан биринчи галда профилактика инспекторининг ишбилармонлиги қўл келганини айтиб ўтиш жоиз.

Бобур номли сувдан фойдаланувчилар уюшмасининг «Аҳиллик» қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида кўпдан бери фойдаланилмай ётган икки қаватли бино айнан қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида қайта таъмирланиб, кўркам бинога айлантирилганини ҳам мисол тариқасида келтириб ўтиш мумкин. Қиш-

лоқларимиз равнақи, республикамиз истиқболини намён этишда катта ўрин эгаллайди. Аҳолининг фаровон яшашига, бутун фаолиятимизнинг асосий мақсади, шундай экан бу улғувор ишга ички ишлар идоралари ходимлари ҳам муносиб ҳисса қўшмоғи керак. Шу маънода профилактика инспектори, капитан Умрзоқ Норматовнинг қишлоқ марказидаги бинони кўпчилик ҳавас қиладиган масканга айлантиришдаги ишбилармонлигидан ибрат олса арзийди.

Сардоба кўрғонидаги нисбатан нотинч, жиноят кўпроқ содир этиладиган маҳаллага катта лейтенант Фарҳод Зияев профилактика инспектори этиб тайинланди. Очиги, дастлаб айримлар унга ишонсизлик билан қаради. Фарҳод ишнинг кўзини билладиган йигит эканлигини раҳбарият яхши биларди. У ўзига билдирилган ишончини оқлади. Орадан ярим йил ўтмаёқ маҳалла аҳли «Профилактика инспекторидан миннатдормиз», дея эътироф этди. Фуқароларга тинчлик, осойишталик керак. Ф. Зияевнинг маҳаллада ўрнатган тартиби туфайли айрим жиноят ва ҳуқуқбузарликка мойил шахслар тўғри йўлга киришга мажбур бўлиш-

ди. Содир этилган ҳуқуқбузарлик, қоидабузарликлар ҳақида фуқароларнинг ўзлари хабар берадиган, ёшларни тартибга чақирадиган бўлди. Бунда, албатта, профилактика инспекторининг ишбилармонлиги асқотди. Ҳозирги кунда капитан Фарҳод Зияев ҳамкасбларига, айниқса, ёш ходимларга ўрнатган кўрсатиб хизмат қилмоқда.

Туманда йилнинг ўтган даврида амалга оширилган ишларни таҳлил қиладиган бўлсак, кўрсаткичлар ходимларнинг ўз бурчини бажаришда катта масъулият билан ёндашаётганидан далолат беради. Фуқаролар ҳудудда тинчлик ва осойишталикнинг барқарор бўлишида ички ишлар ходимлари билан биргаликда ҳаракат қилиш, уларга ёрдам беришнинг аҳамиятини тушуниб етмоқдалар. Сардоба кўрғонида кўшни республикадан келиб, одам савдоси билан шуғулланиб юрган аёлни топишда маҳалла аҳли ёрдам берди. Кўшни республикада жиноят содир этиб, туманимизда яшириниб юрган шахс ҳақида ҳам фуқаролар хабар беришди. Аввалгидек, сен менга тегма, мен сенга тегмайман, дея фикрловчи фуқаролар деярли учрамайди. Шунинг учун ҳам жиноятлар сони кескин камайиб борапти. Чунки, содир этилган жиноят «иссиқ изида» очилмоқда. Бунда албатта, фуқароларнинг ёрдами катта бўлмоқда.

Шу ўринда фуқароларнинг ички ишлар идораларига бўлган ишончини мустаҳкамлаш жуда зарур. Туманда асосий эътибор ана шу жиҳатга қаратилган. Ариза ёки шикоят билан келган ҳар бир фуқарони умидсиз қайтармасликка ҳаракат қилинмоқда. Ички ишлар идораларига таалуқли бўлмаган ёки ваколатига кир-

майдиган ишлар юзасидан мурожаат қилганларга йўл-йўриқ кўрсатиб, зарур маслаҳат берилаётганини ҳам айтиб ўтиш жоиз. Фуқароларнинг ҳар бир мурожаати ички ишлар идораларига бўлган ишонч деб қабул қилинапти. Уни оқлаш учун эса, шунчаки билим ва маҳоратнинг ўзи кифоя қилмайди, албатта. Ишбилармонлик ҳам керак. Яқинда бир оиланинг уй-жой талашиб қўлга шикоят қўриб чиқилди. Бу ерда қонунни асос қилиб, масалани ҳал этиш мумкин бўларди, аммо бир томон жабрланиб қоларди. Шунинг ҳисобига олиб, туман ИИБ раҳбарияти туман ҳокимлигига мурожаат этиб, бир оила учун ер участкаси ажратиш беришни таклиф қилди. Янги уй қурилиши учун иккинчи томон маблағдан ёрдам берадиган бўлди. Бу келишувга иккала томон рози бўлди. Шу тариқа икки ака-ука ўртасидаги низога барҳам берилди. Бундай мисолларни яна кўпга келтириш мумкин.

«Иш билганга минг танга» деб бежиз айтилмайди. Туман ички ишлар ходимларининг саъй-ҳаракатлари билан жиноятчиликнинг йилдан-йилга камайиб бораётганида шахсий таркибнинг билими, юксак маънавиятли, ўз касбининг устаси бўлган ишбилармон ходимлар билан жамланиб бораётгани муҳим омил бўлмоқда. Бунда туман ИИБ раҳбарияти ҳар бир ходимнинг, айниқса, ёшларнинг ўз тажриба ва маҳоратларини оширишлари борасида барча зарур шарт-шароитларни яратиб бераётганини алоҳида таъкиллаш лозим.

Эркин САИДОВ,
подполковник,
Садриддин ШАМСИДДИНОВ,
журналист.

Сурдаб вилояти.

МУАЛЛИМ ДЕСАМ, ВАТАН КЕЛАР ЁДИМГА

(Давоми. Бошланиши
1-бетда.)

Бир-бирини такрорла-мас меъморчилик санъати билан яратилган маърифат кошоналарида дилни қувонтирадиган маданият билан тарбияланаётган онги юксак, диди баланд, айни чоғда бегубор, қувноқ ёшларни кўрганимда гоҳо ўзимнинг ўқувчилик даврим ёдимга тушади.

Биринчи синфга боришимни эшитиб юрагимнинг дук-дук уришидан нафасим бўғзимга тикилай дерди. Менга онам чит матодан сўмка тикиб бердилар. Унинг ёнига яна бир кичкина халтача бунга сиёхдон солинади, деб қўйдилар меҳрибоним. Отам алифбе китоби сотиб олиб келдилар. Ўша кун, яъни қўлимга алифбе теккан кун мен учун энг улуғ кун эди. Тезроқ 1 сентябрь келса эди, деб интиқ кутаман. Алифбени ўпаман, чит сўмкани бағримга босиб, сиёхдону перони силаб қўяман. Оёғимга оқ пайпоқ ва туфлича кийдим. Сочларимга лента тақиб югуришимни кўринг.

Бир соат йўл юриб мактабга келардик. Юқори синфларга машғулот ўталган Турсинмат ака деган муаллим бўларди. У киши уруш ногирони бўлгани боис узоқ йўлга пиёда юролмас, эшак миниб келарди. Домланинг мактабга эшак миниб келишини тумандан келган текширувчи маданиятсизлик деб атабди. Бечора домланинг бошқа улови йўқ эди. Мен 5-синфда ўқирдим. «Домлани тушунинг» деган шеър ёздим. Унда домла урушдан ярадор бўлиб қайтганини кўрсатиб ўтдим. Шеър баҳона бўлибми, домланинг ёшани хўрмат қилибми баҳоргача эшакда келишга рухсат берилди. Кунлар исигач, Турсинмат домла велосипед миниб келди. Бугун мактабда байрам бўлган эди ўшанда. Бугун домланинг беш ўғлида бешта машина бор. Афсуски... бу кунларни домла кўролмай кетди.

Қизим биринчи синфга борганида Президент совгаси — чиройли сумка, унинг ичи тўла китоблар, дафтарлар, ўқув қуролларини кўриб севинчдан кўзим ёшланди. Қизчам ҳам китобларини ўниб, сумкасини

қучоқлаб, буларни менга Президент бобом берганлар, улар мени қизим деганлар, яхши ўқи, деганлар, «Мен ҳам уларни яхши кўраман», дея шодланиб турганини кўриб, яна ҳув ўша йиллардагидек юрагим дук-дук ура бошлади. Бундай қувончли, ҳаяжонли лаҳзалар йили Ўзбекистоннинг минг-минглаб оналарига насиб этади. Унутилмас лаҳзалар, миннатдор лаҳзалар...

Ҳозирги ҳақон молиявий-иқтисодий инқироз шариоатида ҳам бағри кенг Президентимиз 1-синф ўқувчиларини қувонтиришда давом этмоқдалар. Ўқитувчининг қувончи ўқувчига, ўқувчининг қувончи бутун мамлакатга тарқалмоқда.

Ўзбекистон МДХ мамлакатлари ичида таълимга жуда катта маблағ сарфлаётган ягона давлат экани ҳақида бугун дунё матбуоти ёзмоқда, бизга ҳавас қилишмоқда. Бу эҳтиромлар давлатимизнинг ўқитувчи ва мураббийларига бўлган юксак ишончи, эҳтиромини кўрсатмоқда.

Юртимиз таълимнинг фидойиларини байрамлари билан муоборакбод этар эканман, қуйидаги шеъримни уларга туҳфа қиламан.

*Бардошмисиз, сабрми,
Ташна дилга абрми,
Кечиримли кабирми,
Муаллим десам, чексиз —
Уммон келар ёдимга.*

*Баҳори кузидан кўп,
Савоби изидан кўп,
Ғунчаси ўзидан кўп,
Муаллим десам, боғу —
Бўстон келар ёдимга.*

*Олам унга термулар,
Одам унга термулар,
Ўзи ерга термулар,
Муаллим десам, нури
Осмон келар ёдимга.*

*Сен улуғ миллат деган,
Сен қутлуғ элат деган,
Тошларни гуллат деган,
Авлоний-ю, Бехбудий,
Чўлпон келар ёдимга.*

*Олтинга ор солмаган,
Кўлёмаси ёнмаган,
Ёзганидан тонмаган
Мунаввар Қори, Фитрат,
Урфон келар ёдимга.*

*Жонда — ипак ичинда,
Дуо, тилак ичинда,
Ўрни юрак ичинда,
Муаллим десам, азиз —
Ватан келар ёдимга.*

Зулфия МҰМИНОВА.

Ана шундай ёшларга сабоқ беришдек шарафли касб эгаси бўлган подполковник Холмурод Қурбонов ҳам мана 15 йилдики ИИВ Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактабда курсантларга сабоқ бериб келаётган.

— Олий мактабдаги фаолиятим, ёнғин хавфсизлигини таъминлашдек шарафли ва савобли касбни танлаган ўқтам курсантларга дарс бериш мен учун жуда мароқли, — дейди суҳбатдошимиз подполковник Холмурод Қурбонов. — Айниқса, инсонларга кўплаб талафотлар етказадиган, баъзан фожияларга айланадиган тилсиз ёвга қарши кураш бўйича машғулот ўтар эканман, ҳар бир курсант эртанги кунда ўз мутахассислигини чуқур эгаллаган, билимли ходим бўлишида ҳисса қўшаётганимдан фахрланаман. Шунингдек, тўрт йил давомида фарзандимдек яқин бўлиб қолган курсантларга ҳамиша соғ-омон бўлиб, ёнғин балосини жиловлаб юришини тилайман.

Бугунги кунда Тезкор-тактик фанлар кафедраси бошлигининг ўринбосари лавозимида фаолият юритаётган Х. Қурбонов фақатгина

Илк бор сабоқ бериб, ҳарф танитган, олий ўқув юртида мутахассислигимиздан чуқур билим берган устозларимизни ҳамиша илиқ бир меҳр, хўрмат, эҳтиром билан эслаймиз, тилга оламиз. Негаки, мустақил ҳаёт сари ташланган илк қадамларимизда уларнинг кўрсатган йўл-йўриқлари, берган сабоқлари чироқ бўлиб йўлимизни ёритади. Мунаввар манзиллар сари етаклайди. Юксак чўққиларни забт этишга, шунингдек, чин маънодаги инсоний фазилатларга эга бўлган комиллик сари чорлайди. Албатта, бундай улуғ зотларни қанчалар эъзозласак арзийди.

курсантларга сабоқ бериш билан шуғулланиб қолмай, балки гидравлика ва ёнғинга қарши сув таъминоти фанидан масалалар ечиш бўйича икки қисмдан иборат услубий қўлланма, маъруза матн ва курс ишларини бажариш бўйича услубий қўлланмаларни ишлаб чиқди. Ҳозир-

УЛУҒ УСТОЗ

да улардан ўқув жараёнида кенг фойдаланилаётган. Илмий мақолалари эса чет эл матбуотида ҳам чоп этилган.

— Устозимиз Холмурод Қурбоновни нафақат ўз касбининг моҳир устаси, балки энг гўзал инсоний фазилатларга бой, қалби дарё инсон сифатида ҳам жуда хўрмат қиламиз, қадрлаймиз — дейди майор Эрқабой Собиров. — Уларнинг куюнчак ва меҳрибонлиги ўз касбининг чинакам фидойилиги менда жуда катта таассурот қолдирган. Умуман бу ердаги кўплаб устозларимга ҳавас қилиб, мен ҳам ўқишни битириб, ушбу мактабда ўқитувчи сифатида фаолият кўрсатмоқдаман.

Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактабига ишга келган чоғларини эслар экан, Холмурод ака унга йўл-йўриқ кўрсатган, кўмагини аямаган устози Мирасқар Маҳмудов, мактаб бошлиғи, Республикада хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси, генерал-майор Матрасул Собировдан миннатдор эканлигини айтади.

Ўтган ўқув йилида мактабда ташкил қилинган «Энг яхши маърузачи» кўрик-танловида голиб бўлган Холмурод Қурбонов ҳақиқатан ҳам курсантларнинг бутун диққат-этиборини ўзига жалб қиладиган маърузалари, машғулотлари билан уларнинг етук кадр бўлиб етишишига муносиб ҳисса қўшиб келаётган чин маънодаги устоздир.

Зеро, Алишер Навоий бобомиз айтганларидек:

Ҳақ йўлида ким сенга бир ҳарф ўқутмиш ранж ила,

Айламак бўлмас адо онинг ҳақин юз ганж ила.

Дарҳақиқат, бизга таълим берган, эртанги кунимиз, келажгимиз учун фидойилик қилган устозлар олдида қарздормиз ва бу қарзни ҳеч бир молу дунё билан узиб бўлмайди.

Устоз улуғ зот — у ўз меҳнатидан, шогирдлар камолидан фахр, ифтихор ҳиссини туяди. Шогирдларга ҳамиша оқ йўл тилаб қузатади.

Умида БОЛЛИЕВА,
«Постда» муҳбири.

КЕЛАЖАККА ЧОРЛОВЧИ МАЁҚ

ИИВ Тошкент олий ҳарбий-техника билим юртида тажрибали устоз-мураббийлар кўп. Улардан бири ҳақида мақола ёзмоқчи бўлиб билим юрти бошлигининг ўқув ва илмий ишлар бўйича ўринбосари, подполковник Шукрулло Муҳаммадқуловга юзланганимизда майор Баҳром Муродовни тавсия этди.

— Баҳромжон жуда сергайрат, илмли йигит. Фейл-атвори ҳам ибрат олишга арзигулик, — деди у.

Майор Баҳром Муродовнинг самимийлиги ва камтаринлигини унинг кўзларидан, муомаласидан англаб олса бўлади. Муддаоимни айтганимда ўнғайсизланиб гап бошлади.

— Болалигимда кинофильмларни кўп кўрадим, — деди Б. Муродов. — Ўз ватани учун курашиб ёвуз кимсаларнинг додини берган фильм қаҳрамонларига ҳавас қилардим. Юқори синфга ўтгач, бошланғич ҳарбий тайёргарлик фани ўтила бошлади. Ўқитувчимиз Файрат ака Нишононинг сабоқлари қалбимда ҳарбий соҳага меҳр уйғотди. Шу сабаб, мактабни тамомлаб, ИИВ Тошкент олий ҳарбий-техника билим юртига ўқишга кирдим.

1997 йил билим юртини муваффақиятли тамомлаган Баҳром Муродов ҳарбий қисмлардан бирида гуруҳ командири сифатида иш бошлади. Беш йиллик

ошириш мақсадида 2006 йилда Қуролли Кучлар академиясида сабоқ олди. Академияни муваффақиятли тамомлаган майор Баҳром Муродов бугунги кунда билим юрти курсантларига тактик тайёргарлик фанидан сабоқ бераётган. Умум-

монлама баркамол бўлмоғи лозим. Токи, шогирдлари унга ўхшашга ҳаракат қилсин. Бу даргоҳда таълим олаётган ҳар бир курсантга тактик тайёргарликни мукамал тушунтиришга, ҳарбий соҳага доир сирасорларни пухта ўргатишга ҳаракат қиламан. Ички ишлар идораларидаги етук мутахассислар тизимни ривожлантирувчи, мустақилликни мустаҳкамловчи асосий кадрлардир. Курсантларни ана шундай тарбияламоқ учун кўпроқ изланмоқ керак. Одатда кейинги дарсимни қандай ўтишни ўйлайман. Бу борада турли интерфаол услубларни қўллашга ҳаракат қиламан. Компьютерда мавзунинг ёритиб берадиган слайд-шоуларни тайёрлашни ёқтираман, — дейди қаҳрамонимиз.

Майор Баҳром Муродовдек ёш авлодни Ватанга муҳаббат, бурчга садоқат руҳида тарбиялаш йўлида жонбозлик кўрсатаётган устозлар бор экан, муносиб кадрлар тайёрланаверади.

Устозни маёққа қиёс этаман. Маёқ йўлни ёритади. Устоз эса шогирдларнинг келажаги учун йўл очди.

Гули Нигор АВАЗОВА,
«Постда» муҳбири.

Суратда: майор Баҳром Муродов машғулот пайтида.

Акмал ХАЙРУЛЛАЕВ олган сурат.

меҳнат фаолияти давомида взвод командири лавозимгача кўтарилди. 2002 йилдан эса ИИВ Тошкент олий ҳарбий-техника билим юртида ўқитувчи бўлиб ишлаб бошлади. Орадан бир йил ўтиб, взвод командирлигига тайинланди. Ўтган йиллар мобайнида ўз устида янада кўпроқ ишлади. Устозлари — истеъфодаги полковниклар С. Денковский, И. Эгамбердиев ва истеъфодаги подполковник Х. Ниёзовнинг сабоқларига, маслаҳатларига амал қилди. Ҳарбий соҳадаги илминини, салоҳиятини янада

ҳарбий фанлар кафедраси бошлиғи ўринбосари.

Ўзи ёш бўлса-да, шогирдлари ҳам бор. Қувонарлиси, улар ҳам устозлари каби ҳаётда ўз йўлини топиб олмақдалар. Катта лейтенантлар Фахриддин Усмонхўжаев, Улугбек Сиддиқов ва Абдужалил Абдурашитов шулар жумласидандир.

— Француз файласуфи Д. Жебер «Ўқитиш икки қарра ўқишдир», деб бежиз айтмаган. Ўқитувчилик гоётада масъулиятли, шу билан бирга шарафли касб. Ўзини педагогикага бағишлаган инсон ҳар то-

ҚОНУН — ҲУҚУҚ КАФОЛАТИ

«ФУҚАРОЛАРНИНГ МУРОЖААТЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА ШАРҲ

12-модда. Фуқароларнинг муурожаатларини қабул қилиш ва кўриб чиқишнинг мажбурийлиги.

Фуқароларнинг муурожаатлари албатта қабул қилиниши ва кўриб чиқиши керак, ушбу Қонун 6-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Фуқаро унинг муурожаатини қабул қилиш ва кўриб чиқиш асоссиз равишда рад этилганлиги устидан бўйсунув тартибда юқори турувчи органга ёки бевосита судга шикоят беришга ҳақли.

Фуқароларнинг барча муурожаатлари албатта қабул қилиниб, кўриб чиқиши керак. Муурожаатни қонун талабларига тўғри келмайди, деган ваз билан қабул қилмаслик мумкин эмас.

Муурожаат қабул қилингандан кейин унинг анонимлиги шарҳланаётган Қонуннинг 6-моддаси учинчи қисми қоидаларига кўра аниқланса, у кўриб чиқилмайди.

Муурожаат этувчи муурожаатни давлат органларига давлат тилида ёки бошқа тилда бериши мумкин. Кўзи ожизларнинг нуқтали рельефли имлосида берилган муурожаатларни ҳам давлат органлари қабул қилиши шарт. Муурожаат этувчининг тилини ёки имлосини тушунмаслик уни қабул қилмаслик ҳуқуқини бермайди. Бундай ҳолларда давлат органи томонидан таржимон ёки мутахассис жалб этилиши мумкин. Бу эса таржима ёки тегишли имловий матнни таъминлаш учун муурожаатни кўриб чиқиш муддатини узайтиришга асос бўлиши мумкин. Бироқ ушбу муддат мазкур Қонунда белгиланган максимал муддатдан ошиб кетиши мумкин эмас. Муурожаат бўйича иш юритиш давлат ти-

лида олиб борилади. Муурожаат этувчига жавоб хатлари давлат тилида, муурожаат этувчи давлат тилини билмаган тақдирда эса муурожаат ёзилган тилда берилади.

Фуқароларнинг муурожаатларини кўриб чиқиш мажбурияти юклатилган давлат органининг мансабдор шахси томонидан ариза, таклиф ва шикоятларни кўриб чиқмаслик Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 43-моддасида белгиланган жавобгарликни келтириб чиқаради. Унга кўра, фуқароларнинг муурожаатларини кўриб чиқишни гайриҳуқуқий тарзда рад этганлик, муурожаатларни кўриб чиқиш муддатларини узрли сабабларсиз бузганлик, асоссиз, қонунга зид қарор қабул қилганлик, шунингдек, фуқароларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклашни, шикоят муносабати билан қабул қилинган қарорни реал бажаришни таъминламаганлик мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг бир бараваридан уч бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 144-моддасига кўра, муурожаатнинг кўриб чиқиши асоссиз рад этиш, муурожаатни кўриб чиқиш муддатларини узрли сабабларсиз бузиш, асоссиз, қонунга зид қарор қабул қилиш ёхуд фуқароларнинг шахсий ҳаётига доир маълумотларни ошкор этиш, шунингдек, фуқароларнинг муурожаатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини фуқароларнинг ҳуқуқлари ёки фуқаролар, жамият ва давлатнинг қонун билан қўриқланадиган манфаатларига жиддий зарар етказадиган ҳолда бузиш жиноий жавобгарликни келтириб чиқаради. Бунда қонуннинг бузилиш даражаси, ундан келиб чиқадиган оқибат, фуқароларнинг

кўрган зарари миқдори, давлат ва жамиятнинг қонун билан қўриқланадиган манфаатларига қай даражада ва қай миқдорда зарар етказилганлиги ҳал қилувчи омил бўлиб ҳисобланади.

Муурожаат этувчи ўз ариза, таклиф ва шикоятини қабул қилиш ва кўриб чиқиш асоссиз рад этган давлат органи мансабдор шахсининг хатти-ҳаракати устидан юқори турувчи давлат органига ёки бевосита судга шикоят қилиш ҳуқуқига эга. Бундай ҳолатда шикоят бир ой муддат ичида кўриб чиқиши шарт. Шарҳланаётган Қонуннинг 18-моддаси учинчи қисмига кўра, зикр этилган бир ойлик муддат тегишли давлат органи раҳбари томонидан истисно тариқасида узоғи билан яна бир ой муддатда ҳам фуқаро ўз шикоятига жавоб ололмаса ёки унга рад жавоби берилса ёхуд шикоят бўйича қабул қилинган қарордан норози бўлса, у хоҳишига кўра ўзи яшайдиган жойдаги судга ёки давлат органи жойлашган ердаги ёки хатти-ҳаракатлари (қарорлари) устидан шикоят қилинаётган мансабдор шахсининг иш жойидаги судга муурожаат қилишга ҳақли. Шу ўринда тушунтириш жоизки, фуқарода судга муурожаат этиш ҳуқуқи унинг юқори турувчи давлат органига шикоят қилиш ёки қилмаслигидан қатъи назар мавжуд бўлади, яъни у ўз ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашни сўраб бўйсунув тартибда юқори турувчи давлат органига ёки бевосита судга муурожаат этиши мумкин.

Судда фуқароларнинг муурожаатларини қабул қилиш, кўриб чиқиш ва ҳал этиш тартиби ва муддатлари шарҳланаётган Қонунда белгиланган тартиб ва муддатлар-

дан фарқ қилади. Бундай муурожаатлар «Фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини бузадиган хатти-ҳаракатлар ва қарорлар устидан судга шикоят қилиш тўғрисида»ги Қонун ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси асосида кўриб чиқилади.

Шарҳланаётган модда давлат органларига фуқароларнинг аноним муурожаатларидан бошқа барча муурожаатларини кўриб чиқиш мажбуриятини юклайди. Шунинг билан бирга таъкидлаш лозимки, амалиётда баъзан битта давлат органига, айнан бир хил мазмундаги муурожаат билан илгари бир неча бор тегишли жавоб берилган бўлса-да, янги ваз ва ҳолатлар келтирмасдан қайта-қайта, яъни такроран муурожаат қилиш ҳоллари ҳам учраб туради. Бундай такрорий муурожаатлар рўйхатга олинса-да, аммо моҳиятан кўрилмасдан қолдирилиши ҳам мумкин бўлади. Мазкур ҳолатда муурожаат этувчига унинг илгариги айни шу мазмундаги муурожаати бўйича муайян қарор қабул қилинганлиги сабабли кейинги муурожаати кўрмасдан қолдирилганлиги кўрсатилган ҳамда агар у қарордан норози бўлса, юқори турувчи давлат органи ёки судга шикоят қилиш ҳуқуқига эгаллиги тушунтирилган жавоб хатининг юборилиши кифоя.

Хорижий амалиёт таҳлили ҳам ана шундай ёндашувнинг тўғрилигини тасдиқлайди. Масалан, Россия Федерацияси Москва вилоятининг «Фуқароларнинг муурожаатлари тўғрисида»ги Қонунда бу борада муайян қоидалар белгиланган бўлиб, давлат органлари ва мансабдор шахсларга бир шахс (жаммоа) томонидан қилинган такрорий муурожаатларда илгариги муурожаатда кўрсатилганидан бошқа янги ҳолатлар қайд этилмаган бўлса, улар кўрмасдан қолдирилиши ҳуқуқий жиҳатдан мустаҳкамлаб қўйилган.

(Бошланиши ўтган сонларда.
Давоми бор).

● Даъво ни таъминлаш тўғрисидаги ариза қай тартибда кўриб чиқилади?

Ёлда тутинг!

Даъво ни таъминлаш тўғрисидаги ариза иш ичидан кўраётган судья (суд) томонидан ариза тушган кунидан жавобгарни ва ишда иштирок этувчи бошқа шахсларни хабардор қилмаган ҳолда ҳал қилинади.

Агар суд қатъий қарорга келса, даъво ни таъминлаш тўғрисида ажрим чиқаради. Бу ажрим суднинг ҳал қилув қарорини ижро этиш учун белгиланган тартибда дарҳол ижро қилинади.

● Даъво ни таъминлаш тўғрисидаги ажримдан норози тараф (тарафлар) нима қилиши керак?

Агар тарафлар ёки тарафлардан бири даъво ни таъминлаш тўғрисидаги ажримдан норози бўлса, ушбу ажрим устидан хусусий шикоят берилиши ёки хусусий протест келтирилиши мумкин.

Борди-ю даъво ни таъминлаш тўғрисидаги ажрим шикоят берган шахсни хабардор қилмаган ҳолда чиқарилган бўлса, шикоят бериш муддати ажримнинг нусхаси топширилган ёки шикоят берган шахсга суд ажрими маълум бўлган кундан эътиборан ҳисобланади.

Даъво ни таъминлаш тўғрисидаги ажрим ушбу

ДАЪВО АРИЗАСИ

ажримни чиқарган суд томонидан бекор қилиниши мумкин. Даъво ни таъминлашни бекор қилиш масаласи суд мажлисида ҳал этилади.

● Даъво ни таъминлаш натижасида жавобгарга зарар етказилган бўлса, бу зарарнинг ўрни қопланадими?

Қонунларимизда даъвогарнинг ортиқча талаб қўйишнинг олдини олувчи чоралар ҳам назарда тутилган.

Суд (судья) даъво ни таъминлаш билан бирга жавобгарга етказилиши мумкин бўлган зарарни қоплашни даъвогардан талаб қилиши мумкин.

Агар даъво қаноатлантирилмаса, жавобгар даъво ни таъминлаш ҳақидаги ҳал қилув қарори қонуний кучга кирганидан кейин даъвогарнинг илтимоси билан даъво ни таъминлаш учун қўрилган чоралар натижасида ўзига етказилган зарарни қоплашни даъвогардан талаб қилишга ҳақли.

СУД ХАРАЖАТЛАРИ

Суд харажатлари: давлат божи; ишни кўриш билан боғлиқ чиқимлардан иборатдир.

Агар даъво ни баҳолаш мумкин бўлса, сиз даъво аризангизда даъво баҳоси-

ни кўрсатишингиз ва давлат божи тўланганлиги ҳақидаги ҳужжатни аризага илова қилишингиз шарт. Мулк и даъво буйича давлат божи миқдори даъво баҳосидан келиб чиқиб, номулкий даъволарда эса энг кам иш ҳақи миқдори билан белгиланади.

Айрим даъволар бўйича даъвогарлар давлат божи тўлашдан озод қилинган, айрим тоифадаги фуқаролар давлат божи тўлашда муайян имтиёزلарга эга.

Давлат божидан ташқари суд чиқимлари ҳам бор. Масалан, сизнинг ташаббусингиз билан суд экспертизаси ўтказилса, экспертлар хизмати учун ҳақ тўлаш сизнинг зиммангизда бўлади. Агар бундай экспертиза суд ташаббуси билан ўтказилса, у ҳолда тўлов сиз билан иккинчи тараф ўртасида тенг тўланади.

Суд чиқимларига экспертларга, гувоҳларга тўланадиган сумма, жавобгарни қидириш билан боғлиқ харажатлар ва бошқалар кирди. Агар суднинг ҳал қилув қарори сизнинг фойдангизга бўлса, суд чиқимлари иккинчи тараф зиммасига юклатилади ва сизнинг қилган харажатларингиз қопланади.

Агар суднинг ҳал қилув қарори сизнинг фойдангизга бўлмаса, унда суд чиқимларини ўзингиз қоплашингиз лозим бўлади.

● Давлат божи

Давлат божи судларга даъво аризалари, органлар ва мансабдор шахсларнинг хатти-ҳаракатлари (қарорлари) устидан шикоятлар, алоҳида тартибда юритиладиган ишлар бўйича аризалар, судларнинг ҳал қилув қарорлари устидан апелляция, кассация тартибда шикоятлар ва назорат тартибда протест келтириш тўғрисида аризалар, ҳакамлик судининг ҳал қилув қарорларини бекор қилиш тўғрисида аризалар, ҳакамлик судининг ҳал қилув қарорларини мажбурий ижро этиш учун ижро варақаси бериш тўғрисида аризалар берганлик учун, шунингдек, судлар томонидан ҳужжатларнинг нусхалари берилганлиги учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва миқдорда ундирилади.

● Даъво ни баҳоси қандай белгиланади?

Даъво ни баҳоси қуйидагича белгиланади:

қолган тўловлар ёки пуллар йиғиндисига, лекин кўпи билан бир йиллик йиғиндисига қараб; мулк ижараси шартномасини муддатидан илгари бекор қилиш ҳақидаги даъволар бўйича — шартнома амал қилишининг қолган муддатида мулкдан фойдаланиш учун тўланадиган тўловларнинг, лекин кўпи билан уч йил ичидаги тўловларнинг йиғиндисига қараб; хусусий мулк ҳуқуқи асосида фуқароларга тегишли иморатларга эгалик ҳуқуқи тўғрисидаги даъволар бўйича — иморатнинг ҳақиқий қийматига қараб, лекин бу миқдор инвентаризация баҳосидан, инвентаризация баҳоси бўлмаганида эса, мажбурий сугурта баҳосидан кам бўлмаслиги керак. ташкилотларга қарашли иморатларга доир даъволар бўйича эса, иморатларнинг ҳақиқий баҳосидан кам бўлмаслиги керак.

Ёлда тутинг!

Даъво ни баҳоси даъвогар томонидан кўрсатилади. Даъвогар кўрсатган баҳо даъво қилинаётган мулкнинг ҳақиқий қийматига мувофиқ эмаслиги яққол бўлса, даъво ни баҳосини судья белгилайди.

(Бошланиши ўтган сонларда.
Давоми бор).

МУНАЖЖИМЛАР БАШБОРАТИ

Келгуси-хафта-учун

ҚЎЙ

Юлдузлар ҳафтанинг биринчи ярмида шахсий муносабатларни таҳлил этиш, кўпдан бери қийнаб келаётган масалани ҳал қилишга киришишни маслаҳат беради. Безовта қилаётган масаланинг моҳиятини аниқлашда турмуш ўртоғингиз фикрига ҳам қулоқ солинг. Аввалги яқин муносабатларга қайтиш имконияти ҳам туғилиши мумкин. Йўл қўйган хатоларни қайтармасликка ҳаракат қилиб, тўғри хулоса чиқариб олиш лозим.

СИГИР

Ҳафта турли режаларни амалга ошириш учун қулай бўлади. Ақлий меҳнат, касб маҳоратини ошириш, уй юмушларини бажариш учун имкониятлар кўп бўлиши кутилмоқда. Зарур тайёргарлик ишларини олиб бориш ҳам мумкин. Янги танишув, учрашувлар бўлишига тайёр туринг. Ишқий муносабатлар пайдо бўлиши ҳам мумкин. Бу ҳафтада шунингдек, ижодий ишлар учун ҳам вақт ажратишни маслаҳат берамиз.

ЭГИЗАКЛАР

Бу ҳафтада етти ўлчаб бир кес, қабилида иш тутишга тўғри келади. Молиявий масалаларда тежамкорлик, камхаржлик талаб этилади. Ҳафта ўрталарида муваффақиятга эришиш имконияти туғилади. Кибру ҳавога берилиш ютуқларга салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Турли миш-миш гапларга қулоқ солмасдан аниқ режалар асосида ҳаракат қилсангиз мақсадга эришасиз.

КИСКИЧБАҚА

Ҳафтанинг биринчи ярмида хонадонингиз меҳмонларга тўлиши, кўпдан бери кўрмаган қариндошлар ташриф буюриши кутуляпти. Ҳафтанинг иккинчи ярмида уй-жой ва кўчмас мулк билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш осон кечиши мумкин. Оилавий келишув бўйича муҳим қарор қабул қилиш имкони туғилади. Спорт билан шуғулланиш, қисқа саёҳатга чиқиш, янги танишувлар учун қулай бўлиши кутилмоқда.

АРСЛОН

Юлдузлар бу ҳафта молиявий масалалар борасида омад кулиб боқишидан дарак беряпти. Маблағни сарфлаш ва кўпайтиришда оқилона иш тутиш, даромадни кўпайтиришга хизмат қилишни унутманг. Дам олиш, куч-қувватни тўплаш учун ҳам вақт ажратинг. Саломатликни сақлаш диққат-эътибордан четда қолмасин. Хужжатларни расмийлаштиришда эътиборли бўлиш, икир-чикиригача назорат қилиш талаб этилади.

БОШОҚ

Юлдузлар бу ҳафта давомида шахсий бюджетни чамалаб, даромад ва харajatларни таҳлил қилиб олиш лозимлигини маслаҳат бермоқда. Ҳафтанинг иккинчи ярмида оз сарфлаб, кўп даромад топиш, моддий аҳволни яхшилаб олиш имконияти туғилиши кутилмоқда. Бу ҳафта ташқи кўринишга эътибор бериш, аёллар учун мухтаассисдан маслаҳат олиш, соч турмаклашнинг янги усулини кўллаш учун ҳам қулайдир.

ТАРОЗИ

Дўстларингиз ҳаётида рўй берган воқеалар, улар билан муносабатни, ҳаёт йўлини қайта кўриб чиқишга ундайди. Воқеалар ривожини аввалги фикрлар, режа ва лойиҳаларга қайтишни, яхшилаб таҳлил қилишни талаб этади. Ҳафтанинг иккинчи ярмида дўстлар билан мулоқот қилиш янги шерик, ҳаммаслақлар топиш мумкин. Янги режалар тузиб олиш имкониятидан унумли фойдаланиш келгусидаги ишларда асқотади.

ЧАЁН

Ҳафтанинг биринчи ярмида ўтмишингизни ҳар томонлама таҳлил қилиш имконияти бўлади. Агар тўғри хулоса чиқариб, шунга яраша иш юритсангиз янги ютуқларга эришиш имконияти туғилиши мумкин. Эришган муваффақиятларни овоза қилмасдан, сир сақлаган маъқул. Дунёқарашни кенгайтириш учун ўқиш, ўрганишдан эринмай, фаол киришишни маслаҳат берамиз.

ЁЙ

Юлдузлар бу ҳафтада эски таниш ва дўстлар билан учрашиш имконияти туғилишидан дарак беряпти. Ҳафтанинг биринчи ярми жамоавий лойиҳалар, ихтироларда иштирок этиш учун қулай. Хорижда ўқиш учун янги режа, гоёлар пайдо бўлиши ҳам мумкин. Меҳрибон, очикқўнгил, сажий инсон эканлигини амалда кўрсатишга чоғланг. Бу мавқеингизни мустақамлайди.

ТОҒ ЭЧКИСИ

Бу ҳафта давомида шахсий ва ишбилармонлик муносабатларда фаоллик кўрсатишга ҳаракат қилинг. Билимни ошириш, илмий фаолият, хорижга сафар ва саёҳат қилиш учун қулай бўлиши кутуляпти. Ишқий муносабат туғилиши мумкин. Мақсад ва интилишларни қайта кўриб чиқиш фойдадан холи бўлмайди. Зарур ўзгартишлар киритиш, янги режа асосида қатъий қадам ташлашга ҳаракат қилинг.

КОВҒА

Аввалги тажриба ва билим ҳаётингизда муҳим эканлигини тушунишга ҳаракат қилинг. Бу фаолиятингизда янги кирралар очилишида асосий ўрин тутди. Тўғри йўл танлаш, ўзаро муносабатни яхшилаш имконини ҳам беради. Ҳафтанинг иккинчи ярмидаги аввалги билимлар асосида янгисини мустақамлаш, ҳаёт тажрибасини ошириш мумкин бўлади. Ишқий муносабатлар юз бериши кутуляпти.

ВАЛИК

Ҳафтанинг биринчи ярмида хавфсизлик масаласига жиддий эътибор бериш талаб этилади. Шахсий хавфсизликни мустақамлаш учун зарур машғулот билан шуғулланиш фойдадан холи бўлмайди. Уйланмаган йигитлар, асосан турмушга чиқмаган қизлар учун янги муносабат сари қадам ташлаш имконияти туғилади. Бир-бирини тушуниш, илиқ муносабат, меҳр муҳаббат сари етаклаши мумкин.

ҲАФТАЛИК ТЕЛЕДАСТУРЛАР

ДУШАНБА, 28 СЕНТЯБРЬ

«O'zbekiston»

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.00 «Иқлим».
07.05 «Изҳор».
07.15 ТелеТеатр: «Учар табиб».
07.50 «Олтин мерос».
08.00 «Таҳлилнома».
08.40 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
09.40 «Болалар дунёси».
10.00 «Бахт ўзи нима?» М/ф.
10.10 ТВ - анонс.
10.15 «Қирол Сежонг». Т/с.
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.10 ТВ - анонс.
11.15 «Обод манзиллар».
11.40 2009 йил - Кишлоқ таракқиёти ва фаровонлиги йили. «Кишлоқ шифокори».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.50 «Иқлим».
12.55 ТВ - анонс.
13.00 Миллий кино: «Хотира рашки».
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ - анонс.
14.20 «Ойдин ҳаёт». Токшоу.
15.05 «Олам ва одам» дастури: «Вақт машинаси».
15.55 ТВ - анонс.
16.00 «Чинор». В/ф.
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Қонун химоясида».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Сизнинг адвокатингиз».

18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий сериал: «Турмуш чорраҳаларида».
18.50 «Минг бир ривоят».
18.55 ТВ - анонс.
19.00 «Агар Сиз...»
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». (рус).
20.00 ТВ - анонс.
20.05 Т/с «Туташ тақдирлар».
20.45 «Ватанимни куйлайман».
20.50 ТВ - анонс.
21.00 «Ахборот».
21.30 Ўқитувчи ва мураббийлар кунини олдидан. «Одамлардан бири».
21.50 «Қирол Сежонг». Т/с.
22.35 «Иқлим».
22.40 ТВ - анонс.
22.45 «Олам ва одам» дастури: «Кузнинг илоҳий жилвалари».
23.30 Тунги наволар.
«Uzbekistan»
23.40 Кўрсатувлар дастури.
23.45 Миллий кино: «Хотира рашки».
00.45 «Юртим бўйлаб» дастури: «Сурхон кулоллари».
01.00 «Ахборот». (рус).
01.30 «Чинор». В/ф.
02.30 «Маънавият» дастури.
03.30 «Кишлоқ шифокори».
03.50 «Очун».
04.00 «Ахборот».
04.30 ТелеТеатр: «Учар табиб».
05.05 «Обод манзиллар».
05.30 «Одамлардан бири».
05.50 Тонгги наволар.

«Yoshlar»

12.55 Дастурнинг очилиши.
13.00 «Камолот хабарлари».

13.10 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Такрор)
14.45 «Кишлоқимга хат».
14.50 «Она замин инъомлари».
15.00 Ўқитувчилар ва мураббийлар кунига: «Келажак эгалари».
15.10 «Ватанпарвар».
15.50 «Устозга таъзим».
15.55 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Даврнинг боласи».
16.20 «Мультипанорама».
16.30 Биология дарси. «Микрооламлар».
16.40 «Ҳаёт завқи».
16.55 «Устозга таъзим».
17.00 «KINOMANIYA».
17.30 «Қалбимда сенсан».
Б/ф. 1-қисм.
18.50 «UzEX».
18.55 «Устозлик ҳикмати».
19.00 «ДАВР».
19.30 «Кўнгил боғи». Т/с (Премьера)
20.10 «Автопатруль».
20.30 2009 йил - Кишлоқ таракқиёти ва фаровонлиги йили: «Кишлоқ ва таълим».
20.40 «Устозга таъзим».
20.45 «Шерюрак». Т/с.
21.35 «Кузги маложат».
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тўғридан-тўғри эфир).
Танаффус вақтида «Давр»
23.40 Митти сериал: «Каминанинг оиласи».
00.00 «Ўткан кунлар». Бадий-ҳужжатли фильм. 1-қисм.
00.25 «Тошкент илҳомлари».
00.30 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тўғридан-тўғри эфир)
02.30 «Юрт тинчлиги».

«Тошкент»

14.55 Кўрсатувлар тартиби.
15.00 «Пойтахт».
15.20 «Анонс».
15.25 «Куз эртаги». Т/с.
16.15 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Х/ф.
17.05 «Куйла дилкаш дуторим». Т/ф.
17.30 «Хуқуқшунос маслаҳати».
17.35 «Қундуз амакининг ҳикоялари». М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекуръер-маркет».
18.15 «Анонс».
18.20 «Тошкентнинг илм масканлари».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Анонс».
19.50 «Саломат бўлинг!» (рус).
20.00 «Пойтахт». (рус).
20.20 «Анонс».
20.25 «Аччиқ ёлғон». Т/с.
21.00 «Аёл қалби».
21.20 «Уйларим».
21.25 «Анонс».
21.30 «Пойтахт».
21.50 «Анонс».
21.55 «Телекуръер-маркет».
22.15 «Анонс».
22.20 «Кино SMS со звёздами».
22.25 «Маска». Х/ф.

«Sport»

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Талқин». Информацион-таҳлилий кўрсатув.
8.35 «Малахов +».
9.30 «Версия». Информационно-аналитическая программа.
10.05 «Дангасалар шаҳарча-

си». Болалар учун мультсериал
10.30 Оғир атлетика. Осиё кубоги.
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.50 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
20.50 «Футбол шарҳи».
21.20 «Хабарлар»
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
23.40 Оғир атлетика. Осиё кубоги.
00.20 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
02.20 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ТВ-МАРКАЗ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Притворщик»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Троя» худ.фильм
14.20 Prime time (рус)
14.30 «Премьера» (рус)
15.00 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 Сериал «ТАЙНЫ СМОЛВИЛЛЯ»
16.30 Ўзбек наволари
17.30 «Топ-10»
18.30 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
21.00 Сериал «ПРИТВОРЩИК»
22.00 «ЗНАКОМТЕСЬ: ДЭЙВ» худ. фильм
23.40 Миксер

«ЎЗНТТ»

06.30 «Асрлар садоси»
07.00 Тонгги мусикий бекат
07.30 «Парламент соати»

07.50 «Сугдиёна» аёллар кўрсатуви
08.00 «Яхши кайфият»
08.30 Болалар соати: «Янги авлод»
09.10 «Ёшлар» студияси кўрсатуви
09.30 «Вассаби» б/ф
11.00 «Кутилмаган томоша»
11.10 Хужжатли фильм
11.35 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.45 «Тарона»
12.15 «Бизнес репорт»
12.30 «Денгиз аждаҳоси» т/с
13.00 «Йўқотилган йиллар» т/с
13.30 «Хижрон» т/с
14.00 Кўнгил наволари
14.30 Болалар учун фильм
16.00 «Нинза тошбақалар» мультфильм
17.00 Болалар соати: «Янги авлод»
17.40 «Ёшлар» студияси кўрсатуви
18.00 «Асрлар садоси»
18.30 «Тарона»
19.00 Хужжатли фильм
19.40 «Адашганлар қисмати» х/ф
19.55 «Азия-лото»
20.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
20.50 «Сугдиёна» аёллар кўрсатуви
21.00 «Хижрон» т/с
21.30 «Бизнес-репорт»
21.45 Кечки мусикий бекат
22.00 «Йўқотилган йиллар» т/с
22.30 «Яхши кайфият»
23.00 Кечки кинозал: «Тузоқ» б/ф
00.00 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
00.20 «Уйқу қочганда» мусикий дастур

СЕШАНБА, 29 СЕНТЯБРЬ

«O'zbekiston»

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.05 «Изхор»
07.15 ТелеТеатр: «Учар табиб»
07.50 «Олтин мерос»
08.00 «Ахборот»
08.40 «Маънавият» дастури.
09.40 «Бизнинг кутубхона»
09.55 Жиззах вилоят телерадиокомпанияси намойиш этади:
1. «Тарих - Хужамакшукент». 2. «Тарих - Бахмал»
10.15 «Қирол Сежонг». Т/с.
10.55 «Сизнинг адвокатингиз»
11.00 «Ахборот»
11.10 «ТВ - шифокор»
11.15 Т/с «Туташ тақдирлар»
11.50 «Ахборот». (инглиз)
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.55 Миллий сериал: «Турмуш чорраҳаларида»
13.40 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
14.00 «Ахборот»
14.20 «Ватанпарвар»
15.00 «Олам ва одам» дастури: «Вақт машинаси»
15.50 «Очун»
16.00 «Тезкор хабарлар»
16.15 «Дунё манзаралари»
16.35 «Тарих кўзгуси»
17.00 «Ахборот»
17.15 «Худудлар ҳаёти»
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар»
17.55 «ТВ - бизнес хабарлари»
18.00 «Олтин мерос»
18.05 Миллий сериал: «Турмуш чорраҳаларида»
18.55 «Минг бир ривоят»
19.00 «Навойини англаш»
19.20 «ТВ - шифокор»
19.30 «Ахборот». (рус)
20.00 «Кун мавзуси»

20.10 Т/с «Туташ тақдирлар»
21.00 «Ахборот»
21.30 «Фитна никоби»
21.55 «Қирол Сежонг». Т/с.
22.50 «Олам ва одам» дастури: «Кузнинг илоҳий жилвалари»
23.30 «Ахборот»
«Uzbekistan»
23.45 «Тарих кўзгуси»
00.10 «Тараннум»
01.00 «Ахборот». (рус)
01.30 «Салом, ёшлар!»
02.30 «Маънавият» дастури.
03.30 «Чемпион»
03.50 «Нафосат олами»
04.00 «Ахборот»
04.35 ТелеТеатр: «Учар табиб»
05.10 «Минг бир ривоят»
05.15 «Навойини англаш»
05.35 Тонгги наволар.

«Yoshlar»

6.55 Дастурнинг очилиши.
7.00 «Салом, ёшлар!»
8.00 Миллий сериал: «Зумрад ва Қимматнинг янги саргузаштлари»
8.40 «Бугундан эсдалик»
9.00 «Илҳом қанотлари»
9.05 «UzEX»
9.10 «Шерюрак». Т/с.
9.55 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор»
10.00 «ДАВР»
10.10 «Даврнинг боласи»
10.20 «Чашма»
10.30 «Болалар илҳомини». Й. Гайдн ижодидан.
10.35 Адабиёт дарси. «Навойи»
10.40 «Устозга таъзим»
10.50 Ҳаётнинг мураббийлар кунига: «Ёшлар ва таълим»
11.00 «Муъжизавий дунё»
11.45 «Табиати асрайлик!»
11.50 «Автопатруль»

12.10 «Устозга таъзим»
12.20 «Кунгил боғи». Т/с.
13.00 «ДАВР»
13.10 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Такрор)
14.45 «UzEX»
14.50 «Нодир хазина»
15.00 «Салом, ёшлар!»
16.00 «ДАВР»
16.10 «Даврнинг боласи»
16.20 «Мультипанорама»
16.30 Биология дарси. «Микро-оламлар»
16.40 2009 йил - Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили: «Қишлоқ тараққиёти»
17.00 «Устозга таъзим»
17.10 «Қалбимда сенсан». Б/ф. 2-қисм.
18.50 «UzEX»
18.55 «Устозлик ҳикмати»
19.00 «ДАВР»
19.30 «Кунгил боғи». Т/с.
20.10 «Инсон психологияси»
20.40 «Устозга таъзим»
20.45 «Шерюрак». Т/с.
21.35 «Қишлоғимга хат»
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тўғридан-тўғри эфир. Танаффус вақтида «Давр»)
23.40 Митти сериал: «Каминанинг оиласи»
00.00 «Ўткан кунлар». Бадий-хужжатли фильм. 2-қисм.
00.25 «Тошкент илҳомлари»
00.30 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тўғридан-тўғри эфир)
02.30 «Юрт тинчлиги»

«Тошкент»

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт»
8.35 «Мухаббат қаҳваси». Т/с.

9.20 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт»
9.45 «Тошкентда латифа»
9.55 «Телекуръер-маркет»
10.20 «Саломат бўлинг!» (рус)
10.30 «Пойтахт». (рус)
10.40 «Ҳақиқат чегараси». Т/с (рус)
11.15 «Аёл қалби»
11.35 «Худди ота-боладек». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт»
15.25 «Куз эртаги». Т/с.
16.15 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Х/ф.
17.00 Ўзбектеlevision намойиш этади: «Шаҳрисабз». Т/ф.
17.15 «Истеъдод»
17.30 «Кундуз амакининг ҳикоялари». М/ф.
17.40 «Карвонсарой»
17.50 «Телекуръер-маркет»
18.15 «Қонун доирасида»
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Мухаббат қаҳваси». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт»
19.45 «Моҳир». (рус)
20.00 «Пойтахт». (рус)
20.25 «Аччиқ ёлғон». Т/с.
21.00 «Репортаж». (рус)
21.10 «Менинг маҳаллам»
21.25 «Ҳайларим»
21.30 «Пойтахт»
21.55 «Телекуръер-маркет»
22.25 «Улыбка Мона Лизы». Х/ф.

«Sport»

7.00 «Бодрое утро»
7.50 «Тет-а-тет»
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
9.05 «Дангасалар шахарчаси»
Болалар учун мультсериал.
9.30 «Хабарлар»
9.55 Оғир атлетика. Осиё кубоги.

10.25 «Спорт менинг ҳаётим»
10.45 Футзал. Ўзбекистон чемпиони.
18.00 «Тет-а-тет»
18.10 «Баркамол авлод»
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.50 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
20.50 Кураш. Республика турнири.
21.20 «Хабарлар»
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
23.40 Оғир атлетика. Осиё кубоги.
00.20 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
02.20 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ТВ-МАРКАЗ

07.00 Ўзбек наволари
07.30 Prime time (рус)
07.40 Ўзбек наволари
08.00, 15.00 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Притворщик»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Знакомьтесь: Дейв» худ. фильм
13.10 Ўзбек наволари
15.30 Сериал «ТАЙНЫ СМОЛ-ВИЛЛЯ»
16.30 Ўзбек наволари
17.30 Премьера (узб)
18.00 Prime time (рус)
18.10 Ўзбек наволари
18.30 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
19.00 «Bollivud markazida»
20.00 Ўзбек наволари
21.00 Сериал «ПРИТВОРЩИК»
22.00 «ЗВЕЗДНАЯ ПЫЛЬ» худ. фильм
00.20 Миксер

«УзНТТ»

06.30 «Асрлар садоси»
07.00 Тонгги мусикий бекат
07.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
07.50, 20.50 «Сугдиёна» аёллар курсатуви
08.00 «Янги кайфият»
08.30 «Янги авлод»
09.10, 17.40 «Ёшлар» студияси курсатуви
09.30 «Даллол» б/ф
10.40 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.00 «Қутилмаган томоша»
11.10 Хужжатли фильм
11.35 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.45 «Тарона»
12.15 «Бизнес репорт»
12.30 «Денгиз аждаҳоси» т/с
13.00 «Йўқотилган йиллар» т/с
13.30 «Хижрон» т/с
14.00 Кунгил наволари
14.30 Болалар учун фильм
16.00 «Нинза тошбақалар» мультфильм
17.00 «Янги авлод»
18.00 «Асрлар садоси»
18.30 «Тарона»
19.00 Хужжатли фильм
19.40 «Иштироб ёхуд бир жангари хотиралари» х/ф
20.00 «Денгиз аждаҳоси» т/с
20.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
21.00 «Хижрон» т/с
21.30 «Бизнес-репорт»
21.45 Кечки мусикий бекат
22.00 «Йўқотилган йиллар» т/с
22.30 «25-кадр» кинокурсатув
23.00 «Йўқолган одам» б/ф
00.15 «Йўқ қочганда» мусикий дастур
00.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури

ЧОРШАНБА, 30 СЕНТЯБРЬ

«O'zbekiston»

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.05 «Изхор»
07.15 ТелеТеатр: «Учар табиб»
07.50 «Олтин мерос»
08.00 «Ахборот»
08.40 «Маънавият» дастури.
09.40 «Худудлар ҳаёти»
09.50 «Ҳаёт кўшиғи»
10.15 «Қирол Сежонг». Т/с.
10.55 «Эски альбом»
11.00 «Ахборот»
11.10 «ТВ - шифокор»
11.15 «Кун мавзуси»
11.25 Т/с «Туташ тақдирлар»
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.55 Миллий сериал: «Турмуш чорраҳаларида»
13.40 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
14.00 «Ахборот»
14.20 «Рангин дунё»
14.40 «Эркин иқтисодиёт»
15.00 Жаҳон муסיқаси хазинасидан. Эдвард Григ.
15.45 «Юртим бўйлаб» дастури: «Нақшлар камалаги»
16.00 «Уйла, Изла, Топ!»
16.40 «Бир жиноят изидан»
17.00 «Ахборот»
17.15 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор»
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар»
17.55 «Сизнинг адвокатингиз»
18.00 «Олтин мерос»
18.05 «Робия». В/ф.
18.30 Ҳаётнинг мураббийлар кунига: «Менинг оилам»
18.50 «Очун»

19.00 «Тараққиёт сари»
19.20 «ТВ - шифокор»
19.30 «Ахборот». (рус)
20.05 Т/с «Туташ тақдирлар»
20.45 «Ватанимни куйлайман»
21.00 «Ахборот»
21.30 Ҳаётнинг мураббийлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт.
23.05 «Олам ва одам» дастури: «Фаройиб шаршаралар»
00.15 Тунги наволар.
«Uzbekistan»
00.20 Курсатувлар дастури.
00.25 «Менинг оилам»
00.45 «Очун»
01.00 «Ахборот». (рус)
01.30 «Салом, ёшлар!»
02.30 Ҳаётнинг мураббийлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт.
04.00 «Ахборот»
04.35 ТелеТеатр: «Учар табиб»
05.10 «Ҳаёт кўшиғи»
05.25 «Истеъдод»
05.45 Тонгги наволар.

«Yoshlar»

7.00 «Салом, ёшлар!»
8.00 Т/с «Зумрад ва Қимматнинг янги саргузаштлари»
8.40 «Устозга таъзим»
8.45 «Кушлар». Х/ф.
9.00 «Илҳом қанотлари»
9.05 «UzEX»
9.10 «Шерюрак». Т/с.
9.55 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор»
10.00 «ДАВР»
10.10 «Даврнинг боласи»

10.20 «Болалар табассуми»
10.30 «Болалар илҳомини». Н. Паганини ижодидан.
10.35 Адабиёт дарси. «Лутфий»
10.40 «Устозга таъзим»
10.50 «Қишлоқ ва таълим»
11.00 «Муъжизавий дунё»
11.45 «Табиати асрайлик!»
11.50 «Соғлик - бойлик»
12.10 «Устозга таъзим»
12.20 «Кунгил боғи». Т/с.
13.00 «ДАВР»
13.10 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Такрор)
14.45, 18.50 «UzEX»
14.50 «Қуриқхона манзаралари»
15.00 «Салом, ёшлар!»
16.00 «ДАВР»
16.10 «Даврнинг боласи»
16.20 «Мультипанорама»
16.30 Биология дарси. «Микро-оламлар»
16.40 «Автопатруль»
17.00 «Устозга таъзим»
17.10 «Ягонам ўзинг». Б/ф. 1-қисм.
18.30 «Уйимдаги фариштам»
18.55 «Устозлик ҳикмати»
19.00 «ДАВР»
19.30 «Кунгил боғи». Т/с.
20.10 «Тасвир ва таассурот»
20.30 Ҳаётнинг мураббийлар кунига: «Келажак эгалари»
20.40 «Устозга таъзим»
20.45 «Шерюрак». Т/с.
21.35 «Кузги маллоҳат»
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Танаффус вақтида «Давр»)
23.40 Т/с «Каминанинг оиласи»
00.00 «Ўткан кунлар». Бадий-хужжатли фильм. 3-қисм.
00.25 «Тошкент илҳомлари»
00.30 Футбол. Ёшлар ўртасида

жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тўғридан-тўғри эфир)
02.30 «Юрт тинчлиги»

«Тошкент»

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт»
8.35 «Мухаббат қаҳваси». Т/с.
9.20 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт»
9.40 «Репортаж». (рус)
9.50, 17.55, 21.55 «Телекуръер-маркет»
10.15 «Қонун доирасида»
10.30 «Пойтахт». (рус)
10.40 «Ҳақиқат чегараси». Т/с (рус)
11.10 «Моҳир». (рус)
11.30 «Буни биз ўлмаганмиз». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт»
15.25 «Куз эртаги». Т/с.
16.15 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Х/ф.
17.05 «Суллола давомчилари». Т/ф.
17.35 «Кундуз амакининг ҳикоялари». М/ф.
17.45 «Карвонсарой»
18.20 «Саломат бўлинг!»
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Мухаббат қаҳваси». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт»
19.45 «Тошкентда латифа»
20.00 «Пойтахт». (рус)
20.25 «Аччиқ ёлғон». Т/с.
21.00 «Интервью». (рус)
21.10 «Дурдона»
21.25 «Ҳайларим»
21.30 «Пойтахт»
22.20 «Моё последнее танго»
Х/ф.

«Sport»

14.25 Футбол. Осиё чемпионат лигаси. «Похан Стилерс» - «Бунёкдор»
16.20 Оғир атлетика. Осиё кубоги.
17.30 Футзал. Ўзбекистон чемпионати.
18.15 «Тет-а-тет»
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.50 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Танаффусда «Спортлото»
20.50 Велоспорт. Чемпионат мира.
21.30 «Хабарлар»
21.55 «Нокаутлар»
22.10 Футбол. «Ал-Иттиҳод» - «Пахтакор»
24.00 Баскетбол.
00.30 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
02.20 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ТВ-МАРКАЗ

07.00, 08.30 Ўзбек наволари
08.00, 15.00, 18.30 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
09.30 Сериал «Притворщик»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 Х/ф «Звездная пыль»
13.50 Ўзбек наволари
14.20 Prime time (рус)
14.30 «Кинокуръер»
15.30 Сериал «ТАЙНЫ СМОЛ-ВИЛЛЯ»
16.30 Ўзбек наволари
21.00 Сериал «ПРИТВОРЩИК»
22.00 Киноколлекция: «БЕГУЩИЙ ПО ЛЕЗВИЮ БРИТВЫ» худ. фильм
00.10 Миксер

«УзНТТ»

06.30 «Асрлар садоси»
07.00 Тонгги мусикий бекат
07.30 «ХУДУД»
07.50, 20.50 «Сугдиёна» аёллар курсатуви
08.00 «25-кадр» кинокурсатув
08.30, 17.00 Болалар соати: «Янги авлод»
09.10, 17.40 «Ёшлар» студияси курсатуви
09.30 «Йўқолган одам» б/ф
10.50 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.00 «Қутилмаган томоша»
11.10 Хужжатли фильм
11.35 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.45 «Тарона»
12.15 «Бизнес репорт»
12.30 «Денгиз аждаҳоси» т/с
13.00 «Йўқотилган йиллар» т/с
13.30 «Хижрон» т/с
14.00 Кунгил наволари
14.30 Оилавий экран: «Келинлар баҳси» б/ф
16.10 «Нинза тошбақалар» мультфильм
18.00 «Асрлар садоси»
18.30 «Тарона»
19.00 Хужжатли фильм
19.40 «Адашган қисмати» х/ф
20.00 «Денгиз аждаҳоси» т/с
20.30 «ХУДУД»
21.00 «Хижрон» т/с
21.30 «Бизнес-репорт»
21.45 Кечки мусикий бекат
22.00 «Йўқотилган йиллар» т/с
22.30 «Дилкаш лаҳзалар»
23.00 «Гумон» б/ф
00.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури

ПАЙШАНБА, 1 ОКТАБРЬ

«O'zbekiston»

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.05 «Изхор»
07.10 Миллий кино: «Алишер Навоий». 1-қисм.
07.55 «Менинг устозим»
08.00 «Ахборот»
08.35 «Маънавият» дастури.
09.35 «Тухмат». В/ф.
10.05 «Кўшигим - жон кўшигим»
10.25 «Изхор»
10.30 Ҳаётнинг мураббийлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.05 «Очиқ дастурхон»
13.35 «Устоз». Хужжатли фильм.
14.00 «Ахборот»
14.20 Миллий кино: «Оқтошлик болалар»
15.30 «Изхор»
15.35 «Одамлардан бири»
15.55 «Очиқ дарс». Ток-шоу.
16.40 «Менинг устозим»
16.45 «Кун мавзуси»
17.00 «Ахборот»
17.15 Кино: «Катта ойи»
18.25 «Изхор»
18.30 «Аёл баҳти»
18.55 «Бир кун»
19.20 «Менинг устозим»
19.30 «Ахборот». (рус)
20.05 Т/с «Туташ тақдирлар»
20.45 «Менинг устозим»
20.50 «Ватанимни куйлайман»
21.00 «Ахборот»
21.30 «Кўхна оҳанглар»
21.50 «Менинг устозим»
22.00 Кино: «Яратганга шукр»
23.40 Тунги наволар.

«Uzbekistan»
23.50 «Бир кун»
00.15 «Устоз». Хужжатли фильм.
00.40 «Кўхна оҳанглар»
01.00 «Ахборот». (рус)
01.30 «Салом, ёшлар!»
02.30 «Маънавият» дастури.
03.30 «Очиқ дастурхон»
04.00 «Ахборот»
04.30 Миллий кино: «Алишер Навоий». 1-қисм.
05.15 «Менинг устозим»
05.20 «Аёл баҳти»
05.40 Тонгги наволар.

«Yoshlar»

6.55 Дастурнинг очилиши.
7.00 «Салом, ёшлар!»
8.00 Т/с «Зумрад ва Қимматнинг янги саргузаштлари»
8.40 «Устозим»
8.45 «Миллий мультфильм»
8.55 «Устозга таъзим»
9.00 «Илҳом қанотлари»
9.05, 18.50 «UzEX»
9.10 «Шерюрак». Т/с.
9.55 «Устозлик ҳикмати»
10.00 «ДАВР»
10.10 «Даврнинг боласи»
10.20 Ҳаётнинг мураббийлар кунига: «Китоб - офтоб»
10.30 «Болалар илҳомини». Ф. Лист ижодидан.
10.35 Адабиёт дарси.
10.40 «Музлик даври-3». М/ф.
12.10 «Устозга таъзим»
12.20 «Кунгил боғи». Т/с.
13.00 «ДАВР»
13.10 «Даврнинг боласи»
13.20 «Мультипанорама»
13.30 «Устозга таъзим»

13.40 «Yoshlar-FM»
14.10 Ҳаётнинг мураббийлар кунига: «Тараннум»
14.50 «Устозга таъзим»
15.00 «Салом, ёшлар!»
16.00 «ДАВР»
16.10 «Даврнинг боласи»
16.20 «Мультипанорама»
16.30 Биология дарси. «Микро-оламлар»
16.40 Ҳаётнинг мураббийлар кунига: «Чемпион»
17.00 «Устозга таъзим»
17.10 «Ягонам ўзинг». Б/ф. 2-қисм.
18.55 «Устозлик ҳикмати»
19.00 «ДАВР»
19.30 «Кунгил боғи». Т/с.
20.10 «Инсон психологияси»
20.40 «Устозга таъзим»
20.45 «Шерюрак». Т/с.
21.35 «Қишлоғимга хат»
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тўғридан-тўғри эфир. Танаффус вақтида «Давр»)
23.40 Т/с «Каминанинг оиласи»
00.00 «Ўткан кунлар». Бадий-хужжатли фильм. 4-қисм.
00.25 «Тошкент илҳомлари»
00.30 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тўғридан-тўғри эфир)
02.30 «Юрт тинчлиги»

«Тошкент»

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт»
8.35 «Мухаббат қаҳваси». Т/с.
9.20 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт»
9.45 «Интервью». (рус)
10.00, 17.50, 21.55 «Телекуръер-маркет»

ер-маркет»
10.25 «Тошкентда латифа»
10.30 «Пойтахт». (рус)
10.45 «Ҳақиқат чегараси». Т/с (рус)
11.15 «Дурдона»
11.20 «Душанбагача бир гап бўлар». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Хатолар ороли, Тайёрланмаган дарслар мамлақати, Танаффус». М/ф.
15.00 «Пойтахт»
15.25 «Куз эртаги». Т/с.
16.20 «Азиз». Б/ф.
17.30 «Кундуз амакининг ҳикоялари». М/ф.
17.40 «Карвонсарой»
18.15 «Эртамиз эгалари»
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Мухаббат қаҳваси». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт»
19.45 «Иқтисод-рево». (рус)
20.00 «Пойтахт». (рус)
20.25 «Мазрифат фидойилари»
20.50 «Репортаж»
21.10 «Этиккод»
21.30 «Пойтахт»
22.15 «Киннинг яралиши»
22.40 «Чинор остидаги дуэль»
Х/ф.

«Sport»

7.00 «Бодрое утро»
7.50 «Тет-а-тет»
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
9.05 «Дангасалар шахарчаси»
Болалар учун мультсериал.
9.30 «Хабарлар»
9.55 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
11.30 Баскетбол.

12.00 Футбол. «Ал-Иттиҳод» - «Пахтакор»
18.00 «Тет-а-тет»
18.10 «Баркамол авлод»
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.55 «Балли мураббийлар»
19.25 Оғир атлетика.
20.30 «Эхтиром»
21.15 «Хабарлар»
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
23.40 Футзал.
00.20 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
2.20 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ТВ-МАРКАЗ

07.00 Ўзбек наволари
07.30 Prime time (рус)
07.40 Ўз

ЖУМА, 2 ОКТЯБРЬ

«O'zbekiston»

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.05 «Изҳор».
07.10 Миллий кино: «Алишер Навоий». 2-қисм.
07.55 «Олтин мерос».
08.00 «Ахборот».
08.40 «Маънавият» дастури.
09.40 «Болалар дунёси».
10.00 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор».
10.20 «Очиқ дарс». Ток-шоу.
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 «Очун».
11.25 Т/с «Туташ тақдирлар».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.55 Миллий сериал: «Турмуш чорраҳаларида».
13.40 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Менинг оилам».
14.45 «Олам ва одам» дастури: «Вақт машинаси».
15.40 «Оталар сузи - ақлнинг кўзи».
16.40 «Камолот остонаси».
17.00 «Ахборот».
17.15 «Саломатлик дастури».
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Сизнинг адвокатингиз».
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий сериал: «Турмуш чорраҳаларида».
18.55 «Минг бир ривоят».
19.00 «Зиё» студияси: «Этиқод мустаҳкамлиги йулида».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.30 «Ахборот». (рус).
20.05 Т/с «Туташ тақдирлар».
20.45 «Соз сеҳри».

21.00 «Ахборот».
21.30 2009 йил - Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили. «Қишлоқ ҳаёти».
21.50 «Қирол Сежонг». Т/с.
22.40 «Цирк». Б/ф.
23.50 Тунги наволар.
«Uzbekistan»
00.00 «Оталар сузи - ақлнинг кўзи».
01.00 «Ахборот». (рус).
01.30 «Салом, ёшлар!»
02.30 «Маънавият» дастури.
03.30 «Ҳаёт сўмоқлари».
04.00 «Ахборот».
04.30 Миллий кино: «Алишер Навоий». 2-қисм.
05.20 «Қишлоқ ҳаёти».
05.40 Тонгги наволар.

«Yoshlar»

7.00 «Салом, ёшлар!»
8.00 Т/с «Зумрад ва Қимматнинг янги саргузаштлари».
8.40 «Устозга таъзим».
8.45 «Миллий мультфильм».
9.00 «Илҳом қанотлари».
9.05 «UzEX».
9.10 «Шерюрак». Т/с.
9.55 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор».
10.00 «ДАВР».
10.10 «Даврнинг боласи».
10.20 «Қичкинтойлар боғи».
10.30 «Болалар илҳоми».
А. Кролл ижодидан.
10.35 Адабиёт дарси. «Ойбек».
10.40 «Устозга таъзим».
10.50 «Келажак эгалари».
11.00 «Мўъжизавий дунё».
11.45 «Табиатни асрайлик!»
11.50 «Чемпион».
12.10 «Устозга таъзим».
12.20 «Кўнгил боғи». Т/с.

13.00 «ДАВР».
13.10 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Такрор)
14.45 «UzEX».
14.50 «Нақшлар камалаги».
15.00 «Салом, ёшлар!»
16.00 «ДАВР».
16.10 «Даврнинг боласи».
16.20 «Мультипанорама».
16.30 Биология дарси. «Микрооламлар».
16.40 «Устозга таъзим».
16.45 «Қалпоқ». Ҳажвия.
17.10 «Муҳаббатга ошно қалблар». Б/ф. 1-қисм.
18.40 «Устозга таъзим».
18.50 «UzEX».
18.55 «Устозлик ҳикмати».
19.00 «ДАВР».
19.30 «Кўнгил боғи». Т/с.
20.10 «Бугун».
20.45 «Шерюрак». Т/с.
21.35 «Кузги маложат».
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тургидан-турги эфир. Танафус вақтида «Давр»)
23.40 «Тасвир ва таассурот»
00.00 «Ўткан кунлар». Бадиий-ҳужжатли фильм. 5-қисм.
00.25 «Тошкент илҳомлари».
00.30 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тургидан-турги эфир)
02.30 «Юрт тинчлиги».

«Тошкент»

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт».
8.35 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Репортаж».

9.50, 17.55, 21.55 «Телекуррьер-маркет».
10.15 «Эртамиз эгалари».
10.30 «Пойтахт». (рус).
10.45 «Ҳақиқат чегараси». Т/с (рус).
11.15 «Рим таътиллари». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «ДАВР» теледастури.
14.50 «Иқтисод-ревью». (рус).
15.00 «Пойтахт».
15.25 «Куз эртаги». Т/с.
16.20 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Х/ф.
17.10 «Геологик қуриқхона». Т/ф.
17.35 «Кундуз амакиннинг гикоялари». М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
18.20 «Афиша». (рус).
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Саломат бўлинг!»
20.00 «Пойтахт». (рус).
20.25 «Самарқанд жаҳоирлари». Т/ф.
21.00 «Интервью».
21.10 «Менинг маҳаллам».
21.25 «Уйларим».
21.30 «Пойтахт».
22.25 «Звёздные врата. Континуум». Х/ф.

«Sport»

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
9.05 «Дангасалар шаҳарчаси».
Болалар учун мультсериал.
9.30 «Хабарлар»
9.55 Баскетбол. Ўзбекистон кубоги.
10.25 «РИНГ».
10.55 «Балли мураббийлар».

11.25 Футбол. Осиё чемпионлар лигаси. «Похан Стилерс» - «Бунёдкор».
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.55 Оғир атлетика. Осиё кубоги.
20.05 Футзал. Ўзбекистон чемпионати.
21.20 «Хабарлар»
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
23.45 «РИНГ».
00.20 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
02.20 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ТВ-МАРКАЗ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Притворщик»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Без лица» бадиий фильм
14.00 Prime time (рус)
14.30 Ўзбек наволари
15.00 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 Сериал «ТАЙНЫ СМОЛ-ВИЛЛЯ»
16.30 Ўзбек наволари
17.30 Премьера (рус)
18.00 Ўзбек наволари
18.30 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
20.00 «Тунлар муборак»
20.30 Ўзбек наволари
21.00 «BOLLIVUD MARKAZIDA»
22.00 «ХЕЙ ҚИЗАЛОҚ» ҲИНД БАДИИЙ ФИЛЬМИ
00.40 Миксер

«УЗНТТ»

06.30 «Асрлар садоси»
07.00 Тонгги мусикий бекат
07.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
07.50 «Сугдиёна» аёллар курсатуви
08.00 «Янги кайфият»
08.30 «Янги авлод»
09.10 «Ёшлар» студияси курсатуви
09.30 «Омадсизлар» б/ф
11.00 Қўтилмаган томоша
11.10 Ҳужжатли фильм
11.35 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.45 «Тарона»
12.15 «Бизнес репорт»
12.30 «Денгиз аждаҳоси» т/с
13.00 «Йуқотилган йиллар» т/с
13.30 «Хижрон» т/с
14.00 Кўнгил наволари
14.30 Оилавий экран: «Танишинг Дэйв» б/ф
17.00 «Янги авлод»
17.40 «Ёшлар» студияси курсатуви
18.00 «Асрлар садоси»
18.30 «Тарона»
19.00 Ҳужжатли фильм
19.30 «Усти ялтироқ ичи-чи» х/ф
20.00 «Денгиз аждаҳоси» т/с
20.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
20.50 «Сугдиёна» аёллар курсатуви
21.00 «Хижрон» т/с
21.30 «Бизнес-репорт»
21.45 Кечки мусикий бекат
22.00 «Йуқотилган йиллар» т/с
22.30 «Буни ҳаёт дейдилар»
23.00 Кечки кинозал: «Апрель-май» б/ф
00.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури

ШАНБА, 3 ОКТЯБРЬ

«O'zbekiston»

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.05 Миллий кино: «Тоҳир ва Зухра». 1-қисм.
07.55 «Олтин мерос».
08.00 «Ахборот».
08.40 «Балто». М/ф.
09.55 «Минг бир ривоят».
10.00 «Зиё» студияси: «Этиқод мустаҳкамлиги йулида».
10.20 1. «Рангинкамон». 2. «Дидар».
11.00 «Онлар мактаби».
11.20 Т/с «Туташ тақдирлар».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.05 Миллий сериал: «Турмуш чорраҳаларида».
13.50 «Юртим буйлаб» дастури: «Афсонавий шаҳарда».
14.00 «Ахборот».
14.20 «Ҳандалак». Ҳажвий курсатув.
14.45 «Минг бир маслаҳат».
15.05 «Март гуллари». Б/ф.
16.35 «Очун».
16.45 «Уйла, Изла, Топ!»
17.25 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.50 «Рангин дунё».
18.10 «Саломатлик сирлари».
18.35 «Очиқ дарс». Ток-шоу.
19.20 «ТВ - шифокор».
19.30 «Ахборот». (рус).
20.05 Миллий сериал: «Денгиздан томчи».
20.35 «Шарқ тароналари».
21.00 «Ахборот».
21.30 «КиноТеатр».
22.00 «Алиса». Б/ф. Премьера.
23.25 Тунги наволар.
«Uzbekistan»
23.35 Кўрсатувлар дастури.

23.40 Миллий кино: «Кичкина одамлар».
01.00 «Ахборот». (рус).
01.30 «Салом, ёшлар!»
02.30 «Рангин дунё».
02.50 «КиноТеатр».
03.15 «Очиқ дарс». Ток-шоу.
04.00 «Ахборот».
04.35 Миллий кино: «Маргиёна». 1-қисм.
05.35 «Юртим буйлаб» дастури: «Афсонавий шаҳарда».
05.45 Тонгги наволар.

«Yoshlar»

6.55 Дастурнинг очилиши.
7.00 «Салом, ёшлар!»
8.00 Миллий сериал: «Зумрад ва Қимматнинг янги саргузаштлари».
8.40 «Табассум қил!»
8.55 «Устозга таъзим».
9.00 «Илҳом қанотлари».
9.05 «UzEX».
9.10 «Шерюрак». Т/с.
9.55 «Устозлик ҳикмати».
10.00 «ДАВР».
10.10 «Даврнинг боласи».
10.20 «Мультипанорама».
10.30 «Болалар илҳоми».
Ф. Шопен ижодидан.
10.35 Адабиёт дарси. «Зулфия».
10.40 «Китоб - офтоб».
10.50 «Болалар табассуми».
11.00 «Yoshlar-FM».
11.30 «Хонатлас афсонаси».
12.10 «Устозга таъзим».
12.20 «Кўнгил боғи». Т/с.
13.00 «ДАВР».
13.10 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Такрор)

14.45 «UzEX».
14.50 «Қандай гўзал бу дунё».
15.00 «Салом, ёшлар!»
16.00 «ДАВР».
16.10 «Даврнинг боласи».
16.20 «Миллий мультфильм».
16.40 «Чемпион».
17.00 «Устозга таъзим».
17.10 «Муҳаббатга ошно қалблар». Б/ф. 2-қисм.
18.50 «Кузги маложат».
18.55 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор».
19.00 «ДАВР».
19.30 «Кўнгил боғи». Т/с.
20.10 «Ҳаёт симфонияси».
20.20 «Айланай».
20.40 «Устозга таъзим».
20.45 «Шерюрак». Т/с.
21.35 «Қишлоғимга хат».
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тургидан-турги эфир. Танафус вақтида «Давр»)
23.40 Миллий кино: «Робия».
00.00 «Ўткан кунлар». Бадиий-ҳужжатли фильм. 6-қисм.
00.25 «Тошкент илҳомлари».
00.30 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (Тургидан-турги эфир)
02.30 «Юрт тинчлиги».

«Тошкент»

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт».
8.35 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Интервью».
9.50 «Уйларим».
9.55 «Телекуррьер-маркет».
10.15 «Анонс».

10.20 «Саломат бўлинг!»
10.30 «Пойтахт». (рус).
10.40 «Ҳақиқат чегараси». Т/с (рус).
11.10 «Афиша»(рус).
11.20 «Мўъжизалар мамлақати». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Чортоқ». Т/ф.
15.15 «Анонс».
15.20 «Куз эртаги». Т/с.
16.15 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Х/ф.
17.05 «Мулоҳаза учун мавзу».
17.35 «Хуқуқшунос маслаҳат».
17.40 «Анонс».
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекуррьер-маркет».
18.15 «Анонс».
18.20 «Афиша».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Мафтун».
20.00 «Пойтахт». (рус).
20.20 «Анонс».
20.25 «Тарихий либослар театри». Т/ф.
21.05 «Истеъдод».
21.20 «Анонс».
21.25 «Уйларим».
21.30 «Пойтахт».
21.50 «Анонс».
21.55 «Телекуррьер-маркет».
22.15 «Анонс».
22.20 «Кино SMS со звёздами».
22.25 Индийское кино: «Сангам». Х/ф. 1-2сери.

«Sport»

8.00 «Бодрое утро».
8.50 «Тет-а-тет».
9.00 «Хабарлар» (рус)

9.25 «Соғлом оила».
10.00 «Хабарлар»
10.25 Баскетбол. Ўзбекистон кубоги.
10.55 «Рондо». Ток - шоу.
11.40 «Файтер». Восточные единоборства.
12.00 «Эхтиром».
12.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
18.00 «Жасур болалар».
18.30 «Хабарлар» (рус)
18.55 «Фоторевю».
19.15 Оғир атлетика.
20.40 «Аёл ифори».
21.15 «Хабарлар»
21.40 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
23.40 Футзал. Ўзбекистон чемпионати.
00.20 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати.
02.20 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ТВ-МАРКАЗ

07.00 Ўзбек наволари
07.30 Prime time (рус)
07.40 Ўзбек наволари
09.30 Мультфильм
10.30 Baby hits
11.00 Ўзбек наволари
11.30 «Хей қизалоқ» ҲИНД БАДИИЙ ФИЛЬМИ
13.50 Ўзбек наволари
14.30 «Тунлар муборак»
15.00 «МАЛЕНЬКАЯ МИСС СЧАСТЬЕ» худ.фильм
16.40 Ўзбек наволари
18.00 Prime time (рус)
18.10 Ўзбек наволари
19.00 «Топ-10»
20.00 Ўзбек наволари
20.30 «Бизнинг мусиқа»
21.30 «Премьера» (узб)

«УЗНТТ»

06.30 «Асрлар садоси»
07.00 Тонгги мусикий бекат
07.30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
07.50 «Сугдиёна» аёллар курсатуви
08.00 «Гап» қисқа метражли фильм
08.30 «Янги авлод»
09.10 «Ёшлар» студияси курсатуви
09.30 «Апрель-май» б/ф
11.00 «Тарона»
11.30 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.45 Киноконцерт
12.00 «Денгиз аждаҳоси» т/с
14.00 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
14.25 «Сенга уйланиб балога қолдим» б/ф (Ҳиндистон)
17.00 «Янги авлод»
17.40 «Оилангиз шифокори»
17.50 Худудий телестанциялар лойиҳалари
18.00 «Асрлар садоси»
18.30 «Тарона»
19.00 Худудий телестанциялар лойиҳалари
19.15 «Жаҳолат чангалида» х/ф (1-қисм)
20.00 «Сугдиёна» аёллар курсатуви
20.15 «Муштарак манзил» мусикий дастур
20.30 «Дийдор ширин»
21.30 НТТ да ҳажвия
21.45 Кечки мусикий бекат
22.00 «Ниҳол - Панжоб ўғлони» б/ф (Ҳиндистон)

ЯКШАНБА, 4 ОКТЯБРЬ

«O'zbekiston»

05.55 Кўрсатувлар дастури.
06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.00 «Иқлим».
07.05 ТВ - анонс.
07.10 Миллий кино: «Тоҳир ва Зухра». 2-қисм.
08.00 «Ахборот».
08.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
08.40 «Бизнинг кутубхона».
08.50 «Балто-2». М/ф.
10.00 «Саломатлик сирлари».
10.20 «Минг бир хунар».
10.35 «Ойдин ҳаёт». Ток-шоу.
11.20 «Ҳамон ёдимда...»
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иқлим».
13.05 ТВ - анонс.
13.10 «Очиқ дастурхон».
13.40 «Ҳаёт манзаралари».
13.45 Ҳинд киноси: «Эрли хотин».
15.55 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
16.00 «101 долларин». М/ф.
17.15 ТВ - анонс.
17.20 Миллий кино: «Юлдузининг бер, осмон».
18.45 «Оҳанрабо».
19.25, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Тахлилнома». (рус).
20.00 ТВ - анонс.
20.05 Миллий сериал: «Ден-

гиздан томчи».
20.35 «Кўнгил қўшиқ истайдиди».
20.50 ТВ - анонс.
21.00 «Тахлилнома».
21.40 «Азизим».
22.10 ТВ - анонс.
22.15 «Дирижёр». Б/ф. Премьера.
23.40 Тунги наволар.
«Uzbekistan»
23.50 Кўрсатувлар дастури.
23.55 «Оҳанрабо».
00.35 «Ўзбегим матолари».
00.55 ТВ - анонс.
01.00 «Тахлилнома». (рус).
01.30 ТВ - анонс.
01.35 «Ойдин ҳаёт». Ток-шоу.
02.20 «Минг бир хунар».
02.35 «Ҳамон ёдимда...»
03.15 «Олтин мерос».
03.25 «Денгиздан томчи».
03.55 ТВ - анонс.
04.00 «Тахлилнома».
04.40 ТВ - анонс.
04.45 Миллий кино: «Маргиёна». 2-қисм.
05.45 Тонгги наволар.

«Yoshlar»

6.55 Дастурнинг очилиши.
7.00 «Бугун».
7.40 «Ўзбегим матолари».
8.00 Миллий кино: «Йигламагин».
9.40 «Соғлик - бойлик».
10.00 «Ватанпарвар».
10.40 «Шерюрак». Т/с.

11.25 «Устозга таъзим».
11.30 «Эртақлар оламида».
12.40 «Болалар табассуми».
12.50 «Айланай...»
13.10 Футбол. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати. Гуруҳ босқичи (такрор)
14.45 «Устозга таъзим».
14.50 «Ҳаёт симфонияси».
15.00 «Инсон психологияси».
15.30 «Табассум қил!»
16.00 «Ҳаётбахш наволар».
17.00 «Камолот хабарлари».
17.10 «Сеҳрли қўллар».
17.45 «Устозга таъзим».
17.50 «Самовий ишқ». Т/с.
18.50 «Кузги маложат».
19.00 «ДАВР». Ҳафта якуни.
19.30 «Рўзгор мактаби».
20.00 «Тараннум».
20.40 Миллий сериал: «Оққуш».
21.20 «Устозга таъзим».
21.30 «Криш», Б/ф.
00.30 «Юрт тинчлиги».

«Тошкент»

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт».
8.35 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Уйларим».
9.45 «Япон боғи»Т/ф.
9.55 «Телекуррьер-маркет».
10.15 «Анонс».
10.20 «Афиша».
10.30 «Пойтахт». (рус).
10.40 «Анонс».

10.45 «Стоарт Литл». Б/ф.
12.10 «Саргузаштлар ороли».
12.35 «Жажжи пари». М/ф.
12.45 «Истеъдод».
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Анонс».
14.05 «Дилафрузга тўрт ошк». Ўзбек Давлат мусикий драма театрининг спектакли.
15.50 «Телекуррьер-маркет».
16.10 «Анонс».
16.15 «Карвонсарой».
16.25 «Болаликка қайтиб».
16.45 «Тошкентда латифа».
16.50 «Анонс».
16.55 «Рўё». Б/ф.
19.25 «Телекуррьер-маркет».
19.45 «Анонс».
19.50 «Конотакдим».
20.15 «Нима учун?»
20.55 «Тошкент оқшомлари».
21.25 «Анонс».
21.30 «Туризм ҳақида». (рус).
22.00 «Кино SMS со звёздами»: «Вам письмо». «Послание в бутылке». «Терминал».

«Sport»

8.00 «Бодрое утро».
9.00 «Хабарлар» (рус)
9.20 «Кувноқ стартлар».
10.00 «Хабарлар»
10.25 «Аёл ифори».
10.55 «АВТОГраф».
11.15 Баскетбол. Ўзбекистон кубоги.
11.45 «Аптека слушает».
12.30 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Локомотив» - «Навбахор».
17.00 Футбол. Ўзбекистон

чемпионати. «Пахтакор» - «Сугдиёна».
18.50 «Версия». Информационно-аналитическая программа.
19.25 Оғир атлетика. Осиё кубоги.
20.15 «Спорт - менинг ҳаётим».
20.45 Футзал. Ўзбекистон чемпионати.
21.30 «Талқин». Информацион-таҳлилий курсатув.
22.05 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Олмалик» - «Бунёдкор».
23.40 «ПроФРИНГ».
00.40 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ТВ-МАРКАЗ

07.00 Ўзбек наволари
09.30 Мультфильм
10.30 «Baby Terra Landiya»
11.00 «Jannat Makon»
11.30 «Враг мой» худ. фильм
13.30 Ўзбек наволари
15.00 Сериал «Жассига ўхшаши йўқ»
17.00 Ўзбек наволари
18.00 Prime time (рус)
18.10 Ўзбек наволари
19.30 «Звездопад» (Юнус Ражаби)
20.10 Ўзбек наволари
20.30 «Кинокуррьер»
21.00 Ўзбек наволари
21.30 «Премьера» (рус)
22.00 «НА КРЮЧКЕ» худ.фильм
00.10 Миксер

«УЗНТТ»

06.30 «Асрлар садоси»
07.00 Тонгги мусикий бекат
07.30 «Ниҳол - Панжоб ўғлони» б/ф (Ҳиндистон)
09.30 Худудий телестанциялар лойиҳалари
09.45 НТТ да ҳажвия
10.00 «Сугдиёна» аёллар курсатуви
09.15 «Тарона»
10.35 «Дийдор ширин»
11.35 «Сукунат тугёнлари»
12.00 «Йуқотилган йиллар» т/с
14.00 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
14.30 Худудий телестанциялар лойиҳалари
14.4

ТЕРРОРИЗМ БАЛОСИ

Яқинда Буюк Британиянинг «Сuardian» газетаси «Ал-Қоида» террорчилик ташкилоти бугунги кунда ўз бошидан катта инкирозни кечираётгани ҳақидаги хабарни чоп этди. ИТАР-ТАСС мухбирининг таъкидлашича, мақола Фарб мамлакатлари разведкаси маълумотларига таянган ҳолда ёзилган. Унда айтилишича, ҳозирда «Ал-Қоида»нинг фаол аъзолари сони 200 нафарни ташкил этади, холос. Шунинг учун улар сўнгги пайтларда йирик террорчиликларни амалга ошира олмапти. Бундан ташқари, ташкилотга янги аъзоларни қабул қилиш ишлари ҳам издан чиққан. Гуруҳнинг биринчи рақамли йўлбошчиси Усама Бен Лодин эса Покистоннинг шимоли-ғарбидаги тоғларга яширинган. «Бу унинг сўнгги кўнимгоҳи, — деб ёзади газета. — Агар шу ҳудуд ҳам коалицион кучлар назоратига олинса, террорчилар йўлбошчилари қолмайди».

ЧЕГАРА БИЛМАЙДИГАН ОФАТ

«Guardian» газетаси мухбирининг фикрича, Фарб террорга қарши самарали курашиш йулини топди. Террорчилар жойлашган ҳудудлар учувчисиз бошқариладиган техникаларда бомбардимон қилинмоқда. Бу ҳаракатлар туфайли «Ал-Қоида» аъзолари ўртасида бошбошдоқлик вужудга келди. Улар бир-бирини сотқинликда айбламоқдалар. Илгари гуруҳнинг ўнлаб йўлбошчиси бор эди, бугун улар сони тўрт-бештани ташкил этмоқда. Уларнинг энг ашаддийлари Бен Лодин ва Айман аз-Заваҳирийларнинг ҳам аҳволи оғир. Улар тез-тез жойини алмаштириб, яшириниб юришга мажбур бўлишмоқда. Натижада вазиятни назорат қила олмапти.

Албатта, газетдаги мақола битта террорчилик ташкилоти ҳақида ёзилган. Аммо бу террор чекинапти, дегани эмас. Жаҳон оммавий ахборот воситаларини кузатсангиз, ҳар куни дунёда террорчилар томонидан кўплаб хунрезликлар амалга оширилаётгани, бунинг натижасида бегуноҳ одамлар ҳалок бўлаётгани ҳақидаги хабарларга дуч келасиз. Масалан, Кавказ бугун дунёнинг энг нотинч нуқталаридан бирига айланиб қолди. Гоҳ Доғистонда, гоҳ Ингушетияда, гоҳ Чеченистонда, гоҳ Жанубий Осетияда портлашлар, қотилликлар, милиция постларига ҳужумлар уюштирилмоқда.

Ироқдаги вазият ҳали ҳамон изга тушадиганга ўхшамайди. Гарчи ҳудудлар назорати Ироқ армияси ва маҳаллий полиция қўлига ўтган бўлса-да, террорчилар тинчишмаяпти.

Яқинда Буюк Британия суди террорчилик билан боғлиқ муҳим бир ишни кўриб чиқди. Суднинг қора курсисига ўтирган кишилар террорчилик уюштиришга

тайёргарлик кўрганликда айбдор, деб топилди. Текширувлар натижасида улар худди Нью-Йоркдаги фожиани қайтаришни, яъни йўловчи самолётларни қўлга олиб, йирик биноларга уришни режалаштиришган. Яхшиям, ушбу фожианинг олди олинди. Бўлмаса, минглаб бегуноҳ инсонлар террор қурбонига айланиши мумкин эди.

Афғонистонга коалицион кучлар кирганига салкам ўн йил бўлиб қолди. Лекин энг замонавий қуролларга эга бўлган НАТО қўшинлари ҳам мамлакатдаги «Толибон» террорчилик гуруҳини бартараф эта олмапти. Яқинда ёнилғи солининг цистерна портлатилган эди. Ўшанда толиблар билан бирга кўплаб тинч аҳоли вакиллари ҳам ҳалок бўлди. Бу эса маҳаллий аҳолида коалицион кучларга нисбатан ишончсизлик уйғотмоқда. Аслида бу террорчиларга қарши амалиётлар чоғида тинч аҳоли азият чеккан биринчи воқеа эмас. Аҳоли ўртасида НАТО кучларига ишонч камайиб бормоқда. Буларнинг бари уларни террорчилар билан яқинлашишга олиб келаяпти.

Албатта, дунёнинг бошқа нуқталарида ҳам ҳали террорчилар камайгани йўқ. Яқин Шарқда, Испанияда, Покистон, Ҳиндистонда

содир этилаётган хунрезликлар ҳали улар тақдирга тан бермаганини кўрсатиб турибди. Кўплаб мутахассислар «Ал-Қоида» ҳали биз ўйлаганчалик кучсиз эмаслигини таъкидлашмоқда. Масалан, АҚШ Марказий разведка бошқармаси собиқ ходими Брюс Риделнинг фикрича, «Ал-Қоида» ҳамон жуда хавфли. Сингапур стратегик тадқиқотлар институти ходими Роҳан Гунаратна шундай ёзади: «Сўнгги саккиз йилда икки юзга яқин террорчилик ҳаракатининг олди олинди. Уларнинг учдан бири Европа ва Шимолий Америкада амалга ошиши керак эди». Шундай экан, уларни кучсизланди, дейиш тўғрими-кан?

Террорчиларни йўқ қилиш учун, аввало, унга қарши кучларни бирлаштириш лозим. Айрим террорчилик ташкилотлари Европанинг марказидаги давлатларда бемалол фаолият кўрсатаёпти. Уларни маблағ билан таъминлаётган ташкилотлар ҳам бемалол ишлаб турибди. Афғонистондаги, Лотин Америкасидаги кўплаб гиёҳвандлик моддалар олинадиган ўсимликлар плантациялари улар қўлида. Террорчилар гиёҳвандлик моддалари савдосидан миллиардлаб доллар фойда кўраёпти.

500 ЙИЛЛИК ҚАМОҚ ЖАЗОСИ

Бразилияда икки нафар собиқ полициячи 29 кишининг ўлдирилишига алоқадорлиги учун 500 йиллик қамоқ жазосига маҳкум этилди.

Таъкидланишича, Бразилия қонунларига кўра, қамоқ муддати 30 йилни ташкил қилади. Тўрт йил

муқаддам полициячилар гуруҳи Рио-де-Жанейро шаҳри теварагидаги барлардан бирига ташриф буюрганлар ва ўткинчиларга қарата ўт очишган. Айбдорлар ҳанузгача воқеанинг сабабларини тушунтира олишмаяпти.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

ИСЛОҲОТ ИНСОН УЧУН

ПЛАСТИК КАРТОЧКА АФЗАЛЛИКЛАРИ

Ҳозирги кунда пластик карточкалар жаҳоннинг 200 дан ортиқ мамлакатда харид қилинган товар ва кўрсатилган хизмат учун ҳисоб-китобларнинг тезкор, қулай ва ишончли воситаси сифатида фойдаланилмоқда. Пластик карточка соҳиби махсус ускуна (терминал, инфокиоск) ёрдамида ўз маблағининг ҳолати ва унинг ҳаракатланиши тўғрисидаги барча маълумотларга бир неча сония ичида эга бўлиши мумкин.

Пластик карточка унинг эгаларига қўйидаги қулайликларни яратади:

- ҳисоб-китобларнинг тезкорлиги вақтни тежайди;
- қолдиқ маблағга фоиз кўринишидаги қўшимча даромад олиш;
- товар харид қилиш ва хизматларга ҳақ тўлаш учун банкдан имтиёзли истеъмол кредитини олиш имконияти;

— пул маблағини йўқотиш, ўғирлаш ёки ҳисоб-китобдаги хатоликлар билан боғлиқ бўлган йўқотиш хавфини минималлаштириш;

— қоғоз пулни сохталаштириш, эски ва яроқсиз пул билан боғлиқ хавфлардан холи бўлиш;

— банк пластик карточкаларида сақланаётган ахборотнинг махфийлигини таъминлаш;

— ҳар қандай жойда ва исталган вақтда масофадан туриб ўз молиявий активларини бошқариш имконияти;

— харид қилинган товар ва кўрсатилган хизматлар учун ҳисоб-китоб операцияларини индивидуал пластик карточкалар орқали амалга ошириш, нақд пул маблағидан фойдаланишга нисбатан гигиеник жиҳатдан афзалдир.

АКС САДО

НОРАСИДА НЕГА ҚОТИЛГА АЙЛАНДИ?

«Постда» газетасининг жорий йилнинг 6 июнь сонида «Келажакка тортилган қора чизик» сарлавҳали мақолани ўқиб жуда таъсирландим. Унда 10 яшар икки тенгдошнинг муш-тлашиб, бири иккинчисининг ҳаётига зомин бўлгани ҳақида ёзилган.

Савол туғилади: ун яшар бола бундай ваҳшийликни қасрдан, кимдан ўрганди? Қишлоқда, меҳнат билан чиниққан, укасига меҳрибон, ота-онасининг суюнган тоғи бўлган норасида нега қотилга айланди? Уни жиноятчи-га айлантирган муҳит, шарт-шароитни қандай изоҳлаш мумкин? Менимча бу саволларга ҳар биримиз жавоб топишга ҳаракат қилишимиз керак. Техника тараққий этган замонда яшаймиз. Компьютер, телевизор, видеотехникалар ҳозир деярли ҳар бир хонадонда мавжуд. Уларда жангари ва даҳшатли фильмлар, ўйинларни кўриш одатий ҳол бўлиб қолган. Ақлини таниб олмаган, фикр-доираси шаклланиб улгурмаган фарзандларимиз уларга жуда

ишқибоз. Биз ота-оналар эса улар бизга халақит бермай, тинчгина телевизор атрофида ўтирганидан хотиржам-миз. Фарзандимиз телевизордан нима кўряпти, компьютер ўйинларидан нималарни ўрганаёпти? Асло қизиқмаймиз. Бу фильмлар болаларимизни шафқатсиз, ваҳшийликка ўргатаёптими? Уларнинг ахлоқига салбий таъсир қилаётгани билан ишимиз йўқ. Лекин қутилмаганда фарзандимизнинг кўрс, кўпол, бемаъни хатти-ҳаракатига кўзимиз тушиб ҳайронлигимиз ошади.

Мен онаман. Беш яшар ёлғиз ўғлим вояга етапти. Ундан умидим катта. Лекин бола азиз, одоби ундан ҳам азиз, дейишади. Баъзан унинг мультфильмлардагидек

жангари хатти-ҳаракатларига кўзим тушганда хавотирга тушаман. Бола кўрганини такрорлашга ҳаракат қилади. Ундан андоза олади. Шунинг учун аввало оилада муҳит соғлом бўлса, болалар, айниқса, ўсмирлар тарбиясига, уларнинг машғулотида бефарқлик қилинмаса, мақсадга мувофиқ бўларди. Фарзандимиз буш пайтида нима билан машғул, у қандай фильмларни томоша қилаёпти, қанақа компьютер ўйинларини ўйнаёпти? Буни биз билишимиз шарт. Менимча ана шунда фарзандимизнинг тарбиясида ҳам, маънавиятида ҳам муаммо бўлмайди. Унинг комил инсон бўлиб етишишига замин ҳозирлаган бўламиз. Бемехрлик ва тарбиясизлик эса инсонни жиноят сари бошлайди.

Фарзандларимизни бу каби салбий ҳолатлардан Яратганининг ўзи асрасин! Бунинг учун биз ҳам бепарво бўлмаслигимиз зарур.

Махсума АДИЗОВА,
сержант.

Бухоро вилояти.

МУЛОҲАЗА

БОҒЛОВЧИ РАҚАМЛАР ЗАРУР

Баъзан ички ишлар идорасига мурожаат қилишимизга тўғри келиб қолади. Илгари бундай вазиятда хонадондаги телефон орқали «02» рақамига сим қоқиларди. Ҳозирда унинг ўрнини уяли телефонлар эгаллаб бораёпти. Уяли телефондан эса «02»га кўнғироқ қилиб бўлмайди. Туман ёки шаҳар ички ишлар бўлимига қайси рақамлар орқали боғланиш мумкинлиги кўпчиликка номаълум. Шу сабаб-

ли керакли пайтда алоқа ўрнатишда қийинчилик туғилмоқда.

Ҳурматли таҳририят. Ички ишлар идораси билан боғланиш учун зарур бўлган рақамларни билиб қўйиш нафақат мен, балки бошқа юртдошларимиз учун ҳам фойдали, деб ўйлайман. Ушбу рақамлар газетда ёритилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Р. МЕНГИРОВ,
Қашқадарё вилояти
Қамаши тумани, Ногаҳон қишлоғи.

ИЧКИ ИШЛАР ИДОРЛАРИ ХОДИМИНИНГ МАЪНАВИЯТИ

ҳамда уни юксалтириш юзасидан айрим мулоҳазалар

Тарихдан маълумки, ҳар қандай давлатда ҳам тараққиёт авваломбор, инсониятнинг маънавий камолоти билан белгиланади. Биз тарихи буюк халқимиз. Абу Райҳон Беруний, Абу Наср Форобий, Мусо ал-Хоразмий, Абу Али ибн Сино, Имом ал-Бухорий, Аҳмад ал-Фарғоний, Амир Темур, Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий, Заҳриддин Муҳаммад Бобур каби буюк аждодларимиз инсоният тараққиётига, хусусан илму фан, маънавият ва маърифатнинг юксалишига улкан ҳисса қўшганлигини бутун дунё биледи. Биз ана шу аждодларимизга муносиб, маънавияти ва маърифати юксак авлодлар бўлишимиз зарур.

Шу боисдан ҳам, муҳтарам Президентимизнинг «Юксак маънавият — энгилмас куч» асариде барча замонларда ҳам одамзод учун буюк бойлик бўлиб келган маънавиятнинг маъно-мазмуни, унинг инсон ва жамият ҳаётидаги ўрни ва аҳамияти ҳар томонлама кенг қамровли фикр-мулоҳазалар орқали ёритиб берилган.

«... Маънавият — инсонни руҳан покляниш, қалбан улғайишига қорлайдиган, одамнинг ички дунёси, иродасини бақувват, иймон-этиқодини бутун қиладиган, виждонини уйғотадиган беқийс куч, унинг барча қарашларининг мезонидир, десак, менимча тарихимиз ва бугунги ҳаётимизда ҳар томонлама ўз таълиғини топиб бораётган ҳақиқатни яққол ифода этган бўламыз», — дейилади ушбу асарда.

Демак, мамлакатнинг ривожиде унда яшайдиган инсонлар маънавиятнинг ўрни ғоят беқийсдир. Халқнинг ҳалол ва фидокорона меҳнат қилиб, фаровон, тинч ва осойишта ҳаёт кечиришларини таъминлаш учун масъул бўлган ички ишлар идоралари ходимлари эса маънавият ва маърифат соҳасиде барчага ўрнак бўлишлари зарур.

«Ички ишлар идоралари ходимларининг маънавияти деб уларнинг ўзларини ўзбек халқининг бир вакили деб билган ҳолда она-Ватанининг тупроғини, сувини, ҳавосини ва жамики бойликларини кўз қорачиғиде асрашлари ҳамда ҳар бир фуқаронинг ҳуқуқ ва эркинликларини қонуний тарзда чин виждон, имон, этиқод, садоқат, ишонч, ҳалоллик, довораклик, бегаразлик, ҳурмат, катта фидойилик ва ақлий теранлик билан ҳимоя қилишга қаратилган ички руҳий ва ақлий оламнинг мажмуғе айтилади», — деб таъриф берилди бу соҳанин мутахассиси Н. Муҳаммадиевнинг «Ички ишлар идоралари ходимларининг касб этикаси ва эстетик маданияти» номли (ИИВ Академияси нашриётиде 1998 йилда чоп этилган) китобида.

Таъбир жоиз бўлса, мен ички ишлар идораларига қабул қилинган ҳар бир ходим ишни энг аввало, ана шу китобни ўқиб чиқишдан бошлашни тавсия қилган бўлар эдим. Чунки, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан тизимдаги олий ўқув юртлари учун дарслик сифатида тасдиқланган ушбу китобда ички ишлар идоралари ходимлари касб ахлоқи ва эстетик мада-

ниятининг вужудга келиши, таркибий тузилиши, категориялари, принцип ва нормалари, улуг аждодларимизнинг ахлоқ-одоб ҳақидаги ўғитлари ҳамда ходимларнинг муомала маданияти, тергов фаолиятининг ахлоқий-маънавий муаммолари, жиноятчилар дунёсининг ахлоқи, касбий бузилиш ва уни бартараф этиш йўллари, маънавият ва маърифат ишларини ташкил этишга доир назарий ва амалий қондалар, аниқ ва раvon қилиб баён этилган.

«Ҳар қайси миллатнинг ўзига хос маънавиятини шакллантириш ва юксалтиришда, ҳеч шубҳасиз, оиланин ўрни ва таъсири беқийсдир. Чунки, инсоннинг энг соф ва покиза туйғулари, илк ҳаётий тушунча ва тасавурлари биринчи галда оила бағрида шаклланади... Халқимизнинг «Кўш уясида кўрганни қилади, деган доно мақоли, ўйлайманки, мана шу азалий ҳақиқатни яққол акс эттиради», — дейилади Юртбошимизнинг «Юксак маънавият — энгилмас куч» асариде.

Бу эса, ички ишлар идоралари сафиде маънавиятли ходимларнинг кўпроқ бўлиши учун энг аввало этиборни ишга қабул қилинаётган номзодларни тўғри танлашга қаратиш кераклигиндан далолат беради. Оилада яхши тарбия кўрмаган, аждодлар маънавий меросидан беҳабар, маънавий бойликка эмас, кўпроқ моддий бойликка интиладиган ёшларнинг ички ишлар идоралари сафига кириб қолиши энг катта муаммоларимиздан биридир. Мумтоз адабиёт намояндаларидан бири бўлган Мирзо Бедилла:

*Авалло гиштни қийшиқ
қўйракан меъмор,
Юлдузга етса ҳам
қийшиқдир девор,*

деган сатрлар бор. Дарҳақиқат, эгри қўйилган пойдевор устига қанчалик уриниб гишт терманг, девор барибир қийшиқлигиче қолаверади.

Маълумки, ички ишлар идоралари сафига 25-30 ёшгача бўлган ва Низомда белгиланган тартибқондаларга мос келадиган йигитқизлар қабул қилинади.

Бу ёшга етгунча уларда моддий ёки маънавий бойликка интилиш иштиёқидан бири шаклланиб улгурган бўлади. Агар маънавий баркамолликни ҳаёт йўли деб билган номзод ички ишлар идоралари сафига хизматга қабул қилинса, бу бизнинг бахтимиз, агарда аксинча моддий бойликка иштиёқманд номзод сафларимизга кириб қолса, таъбир жоиз бўлса бу бизнинг ташвишимиздир. Чунки, моддий бойликка ружу қўйган (ва маънавиятни иккиламчи деб билган) шахс бариб ўз манфаатларини жамият манфаатидан устун қўяди ҳамда тамағирлик, порахўрлик, мансаб ваколатини суистеъмол қилиш ва бошқа қонунбузарликлар содир этишга мойил бўлади.

Кадрлар масаласига тўғталар экан, ҳурматли вазиримиз генерал-лейтенант Б. Матлюбов ҳам ҳар бир йиғилишда, энг аввало ишга қабул қилинаётган номзоднинг билими, маънавияти ва асл мақсади, ички ишлар ходими

бўлишга лойиқми ёки йўқми, шуни жиддий ўрганиш кераклигини таъкидлайдилар. Аммо жойларда бу борада баъзан шошма-шошарликка йўл қўйилмоқда. Бир пайтлар савдо-сотиқ соҳасига ихтисослаштирилган таълим муассасаларини битирган ёшлар иложи бориче ички ишлар идораларига ишга қабул қилинмасди. Бугунги кунда эса бизнес мактаблари, талбиркорлик ва бошқа шунга ўхшаш касб-хунар коллежларини битирган ёшлар ҳам баъзи ҳолларда ички ишлар идоралари сафига кириб қолишмоқда ҳамда моддий бойликка ўчилиги баъзан уларга панд бериб қўймоқда. Қонунчилик ва хизмат интизомини бузган ходимларнинг аксариятини шу тоифадагилар ташкил этиши фикримизнинг далилидир.

Шу боисдан, ички ишлар идо-

вий ишлар барчаси — ходимларнинг маънавиятини юксалтиришга, дунёқарашини кенгайтиришга йўналтирилган талбирлардир. Лекин ходимларимиз фақат шулар билан чегараланиб қолмасдан ўз дунёқарашларини, билим ва савияларини ошириш учун мустақил равишда тинимсиз ўқиб-ўрганишлари, изланишлари лозим. Чунки, илм чироғи ҳамisha одамзоднинг ҳаёт йўлини ёритиб келган.

Истиқдоломизнинг дастлабки йиллариданоқ давлатимиз раҳбарияти томонидан таълим-тарбия ишлари ривожига катта этибор бериб келинмоқда. Яқинда Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитасиде ҳам шу мавзудаги кенгайтирилган йиғилиш бўлиб ўтди. Вазирлик таълим муассасалариде олиб бориладиган таълим-тарбия жараёнининг қай даражада ташкил этилгани ҳам уларни битириб чиқаётган ёш мутахассис кадрларнинг маънавиятига,

уларнинг ўз олдларига қўйилган вазифаларни қанчалик салоқат билан бажаришларига асосий омил бўлиб хизмат қилади. Шу боисдан, бу таълим муассасалариде бўлажак ички ишлар идоралари ходимларини тайёрлаш масаласига жиддий этибор қаратиш лозим. Бу борадаги ишларнинг бугунги аҳолига холисона баҳо бериш учун эса сўнги йиллар мобайниде қонунчилик ва хизмат интизомини бузган ёки салбий хатти-ҳаракатлари учун ички ишлар идораларидан бўшатирилган ходимлар орасиде мазкур таълим муассасалариде таълим олган мутахассислар кадрлар неча фоизни ташкил этаётганлигини таҳлил қилишнинг ўзи етарли.

Ички ишлар идоралари ходимларининг маънавияти қанчалик юксак бўлса, уларнинг амалга ошираётган ишлари ва эришаётган ютуқлари шунча кўп бўлади. Юксак маънавият соҳиб бўлиш учун энг аввало, инсоннинг ўзила хоҳиш, иштиёқ бўлмоғи лозим. Агар инсоннинг ўзида хоҳиш-истак бўлмаса, унинг онгига маънавиятнинг зўрлаб сингдириб бўлмайди. Юксак маънавиятли ходим Ватанига муҳаббатли, бурчиға садоқатли, аждодлар жасоратига содиқ, ўз олдига қўйилган вазифаларни бажаришга масъулиятли бўлади.

Инсоннинг, шу жумладан, ички ишлар идоралари ходимларининг маънавияти унинг муомала маданиятидан, билим ва тафаккурдан, дунёқарашидан, дунёда юз бераётган воқеа-ҳодисаларга муносабатидан, катталарга ҳурмат, кичикларга иззат кўрсата олиш каби фазилатлардан маълум бўлади.

Ички ишлар идоралари ходимлари ўртасиде ўз маънавияти, ақл ва идроки ҳамда ахлоқ-одоби билан эл-юрт орасиде танилган устоз-мураббийлар, генералларимиз, ҳамкасбларимиз кўпчиликини ташкил этади. Улар ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни шараф билан бажариш жараёниде баъзилари ўз илмий ишлари, ихтиролари, айримлари жамоат ишларида фаол иштироклари, шунингдек, ўз ижодлари, фан,

адабиёт ва санъат соҳасидеги хизматлари билан жамият ҳаётининг ривожига муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. Бундай фидойи, юксак маънавият соҳиб бўлган ҳамкасбларимиз билан ҳар қанча фахрлансак арзийди.

Аммо афсуски, гуруч курмак-сиз бўлмаганидек, сафларимизда айрим маънавий дунёқарашни тор, қўпол ва ўз манфаатини ўйлайдиган ходимлар ҳам оз бўлса-да, учраб турадики, бунга айтмай ўтмаслик масалага бир томонлама ёндашиш бўлар эди. Шундай ходимлар ҳам борки, фуқароларга хушмуомала, ҳамкасбларига нисбатан каттага ҳурмат, кичикка иззат тарзида муносабатда бўлиш кераклигини унутиб қўйилган чамамда. Масалан, айрим унвони кичик ёш ходимларимиз ёнларидан юқори унвонли ҳамкасблари (подполковник, полковник)лар ўтса ҳам «честь» бермай қараб тураверишади ёки кўриб-кўрмасликка олишади. Ахир «честь» бериш бу ҳарбийча саломлашиш, ўзидан унвони каттага ҳурмат-этибор белгисикун! Афсуски, айрим ходимларимиз бунга тушунишмайди. Четдан қараганда бу ҳол жуда хунук кўринади. Айниқса, оддий фуқаролар ҳам бунга ажабланиб кузатишади. Шу боисдан, ёш ходимларимиз бу борада ўз феъл-атворларига тегишли ўзгартиришлар киритишлари зарур.

Ички ишлар идораларининг муомала маданияти ҳам жуда муҳимдир. Баъзан ходимларнинг фуқаролар билан тортишиб ёки жанжаллашиб қолишларига кўп ҳолларда гоҳ у, гоҳ бу томондан муомала маданиятига амал қилмаслик, яъни ўзаро кўрс, қўпол муносабатда бўлиш сабаб бўлади десак, адашмаган бўламыз. «Сен менга тегма, мен сенга тегмайман» қабилида иш тутиб, ҳаётда учрайдиган нуқсон ва камчиликларга бепарволик билан ёндашсак, уларни кескин фош этиб, уларга қарши курашмасак, қўзланган натижага эриша оламыз.

Зеро, Президентимиз Ислам Каримов таъкидлаганларидек, «Барчамизга аён бўлиши керакки, қаердаки бепарволик ва лоқайдлик ҳукм сурса, энг долзарб масалалар ўзибуларчиликка ташлаб қўйилса, ўша ерда маънавият энг ожиз ва заиф нуқтага айланади. Ва аксинча — қаерда ҳушёрлик ва жонқуярлик, юксак ақл-идрок ва тафаккур ҳукмрон бўлса, ўша ерда маънавият қудратли кучга айланади».

Демак, биз ички ишлар идораларининг жаҳон ҳамжамиятидаги ва халқ орасидеги нуфузини оширишимиз, одиллик ва инсонпарварлик тамойилларига асосланган ҳуқуқий демократик давлат барпо этиш борасидеги қўзланган натижага эришишимиз учун ходимларимизнинг ақл-идроки ва тафаккурини янада оширишимиз, улар маънавиятини қудратли кучга айлантиришимиз зарур. Бунга эришиш учун эса барчамизнинг олдимизда ҳали кўтлаб шарафли ва масъулиятли вазифалар турибди. Қўлни қўлга бериб бу вазифаларни ҳамжихатлик билан амалга оширишимиз зарур.

Зикрилло НЕЪМАТОВ,
полковник.

*«Тарбия биз учун ё ҳаёт —
ё мамот, ё нажот — ё ҳалокат,
ё саодат — ё фалокат масаласидир.
Абдулла АВЛОНИЙ.»*

ралари сафига ишга қабул қилишда, энг аввало номзоднинг ишга киришдан асл мақсади нимадан иборат эканлигини билиб олиш жуда муҳим масала. Бу борадаги ишларга педагог ва психологларни жалб этиш жуда фойдали бўлар эди.

«Маънавиятнинг шакллантиришга бевосита таъсир қиладиган яна бир муҳим ҳаётий омил — бу таълим-тарбия тизими билан чамбарчас боғлиқдир. Таълимни тарбиядан, тарбияни эса таълимдан ажратиб бўлмайди — бу шарқона қараш, шарқона ҳаёт фалсафаси», — дейилди Президентимизнинг юқорида қайд этиб ўтилган асарларида.

Дарҳақиқат, инсон маънавиятнинг шаклланишида таълим-тарбиянинг жуда муҳим аҳамият касб этиши ҳеч кимга сир эмас. Ички ишлар вазирлигининг тегишли буйруқлари талаблари асосиде ички ишлар идоралариде ўтказиладиган «Маърифат» дарслари, «Сиёсий-ижтимоий сабоқ» машғулотлари, «Ички ишлар идораларининг Касб одобномасини ўрганиш ва унга амал қилиш таниқли адабиёт ва санъат намояндалари билан учрашувлар бошқа оммавий-маданий талбирлар ҳамда ходимлар билан олиб бориладиган яқка тартибдаги тарбия-

ПРОФИЛАКТИКА ХИЗМАТИ

Профилактика инспектори, капитан Шавкат Бойбеков хонасида Оқтепа маҳалласи посбони Анвар Дўстмуродов билан суҳбатлашиб ўтирган эди фаоллардан бири Аъзам ака Тошбоев кириб келди.

— Тўлқиннинг уйдан келяпман, яна ўша машмаша. Синглиси билан ҳовли талашиб, роса жанжаллашибди.

— Нима қилсак улар ярашиб, муроса келишадилар? — савол берди профилактика инспектори.

— Мен кеча оқсоқол билан суҳбатлашганим, ҳовлини иккига бўлиб берамиз. Тўлқиннинг ўғли учун туман ҳокимлигидан ер ажратиб беришларини сўраймиз, — деди Аъзам ака. — Ана шунда муаммо ҳал бўлади.

Зоминлик Тўлқин Алимов турмушдан қайтиб келган синглиси билан жой талашиб, жанжал кўтарди. Чунки у ўғлини уйлантирган, кейингиси ҳам тайёр.

— Мана шундай оилавий жанжалларни ижобий ҳал этилишида маҳалла оқсоқоллари ва фаолларига суянамиз, — дейди Зомин тумани ИИБ профилактика инспектори, капитан Шавкат Бойбеков. — Чунки улар ҳар бир хонадонни, одамларни яхши

билишади. Ота-онаси, қариндош-уруғларини танийди. Яна бир томони ҳар бир фуқаронинг дардини кимдандир эшитади.

Капитан Шавкат Бойбеков Зомин шаҳридаги Собир Раҳимов номли, Шароф Рашидов номли ва Оқтепа маҳаллаларига хизмат кўрсатади. Етти мингдан ортиқ аҳоли яшайдиган худудда

ФАОЛЛАР ҲАМКОРЛИГИДА

тинчлик, осойишталикни сақлаш, жамоат хавфсизлигини таъминлашда маҳалла фаоллари билан ҳамкорлик яхши йўлга қўйилгани сабаб кейинги йилларда жиноятчилик кескин каймайди. Йилнинг ўтган даврида оғир жиноятлар содир этилмади, ўғрилик бўлишига йўл қўйилмади.

— Биз жиноят содир этишга мойил кишиларни, айниқса, ёшларни қатъий назоратга олганмиз, — дейди профилактика инспектори. — Албатта, ҳамма номаъқул ишлар бекорчиликдан, ичкиликбозликдан келиб чиқади. Шунинг учун ишсиз юрганларга муқим иш жойи топиб беришга

ҳаракат қиляпмиз. Илгари судланган жазо мулдатини ўтаб келганларни ишга жойлаштиришда маҳалла фаоллари бош-қош бўлишяпти. Масалан, қалбаки ҳужжатлар тайёрлагани учун қамалиб чиққан Маҳмуд Бозорбоевни фермер ҳўжалигига ишга жойлаб қўйдик. Ҳозир оиласи билан тинч-тотув яшашяпти. Давлат мулкани

ўзлаштиришда айбланиб, шартли равишдаги жазога тортилган Ойдин Шодиевани мулдатидан олдин жазодан озод қилиш ҳақида маҳалла фаоллари билан келишиб тақдимнома киритишга қарор қилдик. Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Энг муҳими, маҳалла аҳли худудда тинчлик ва осойишталикни таъминлаш фақат ички ишлар ходимларининг иши эмаслигини тушуниб етишяпти.

Ҳа, ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик билан амалга оширилган иш самарали бўлади. Зомин шаҳарчасидаги профилактика инспектори, капитан Шавкат Бойбеков хизмат қилаётган маҳаллаларнинг ибратли, деб топилишида ҳам ўзаро ҳамкорликнинг мустаҳкамлиги бораётгани муҳим омил бўлмоқда.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.
Жиззах вилояти.

ХИЗМАТЛАРДА

ОСОЙИШТАЛИККА МАСЪУЛЛИК

Вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ ходимлари эл-юрт тинчлиги ва осойишталигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшишяпти. Бошқарма раҳбарияти уларнинг дунёқарашини шакллантириш, касбий ва жанговар маҳоратини ошириш ҳамда билим савиясини юксалтиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, меъёрий ҳужжатлар талабларини ўзлаштириш ва қонунчиликка риоя этиш юзасидан режа асосида ўқув машғулотлари олиб бориляпти. Шунингдек, узоқ йиллар ички ишлар идораларида самарали хизмат қилган фахрийлар, мураббийлар ҳамда етакчи мутахассислар иштирокида учрашувлар, давра суҳбатлари ўтказилиб, кекса авлод тажрибасини чуқур ўрганиш, хизмат интизомига қатъий риоя этиш юзасидан тегишли маслаҳатлар берилмоқда.

Вилоят худудида ўтказилаётган кенг қамровли профилактик тадбирларда ҳам соҳа ходимлари фаол иштирок этапти. Жорий йилнинг ўтган даврида турли ҳуқуқбузарликлар содир қилган 2500 нафарга яқин фуқарога нисбатан маъмурий баённома тузилиб, қонуний жавобгарликка тортилди. 25 та жиноят «иссиқ изида» қош этилди.

Масалан, Урганч кийим-кечак бозоридида харид қилиб юрган Ш. Каримованинг 400 минг сўм пули номаълум шахслар томонидан ўғирлаб кетилди. Бундан хабар топган вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони 2-отряди гуруҳ командири, сержант Ойбек Жуманиёзов ҳамда 2-отряд милиционери, кичик сержант Жасур Юсупов гумондорни қисқа фурсатда далилий ашё билан қўлга олишди. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

— Вилоятда ўтказилган «Арсенал» тадбирида бошқа соҳавий хизматлар билан бирга ходимларимиз ҳам фаол иштирок этишди, — дейди вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ назорат-лицензиялаш тизими катта инспектори, майор Ойбек Раҳимов. — Тадбир давомида 115 та объектнинг техник мустаҳкамлиги, меъёрий тартиб-қоидаларга риоя этилиши текшириб чиқилди. Шунингдек, ноқонуний равишда қурол сақлаш билан боғлиқ бўлган 48 ҳолат аниқланди. Олиб борилган тартибот-ташвиқот ишлари натижасида 25 нафар фуқаро ўз хоҳиши билан ов қуролларини ички ишлар идорасига топширди. Масалан, Урганч тумани Чолиш қўрғонидида яшовчи Ж. Бахтиёр ўз уйида Россия Федерациясининг «Тула» заводида ишлаб чиқарилган ов қуролини 4 дона жанговар ўқи билан ҳеч қандай ҳужжатсиз сақлаётгани маълум бўлди ҳамда қонуний чора кўрилди.

Бошқарма худудида ходимларнинг касбий ва жанговар маҳоратини ошириш мақсадида машғулот майдончалари ташкил

этилган. Бу ерда улар доимий равишда спорт билан шуғулланишади. Ички ишлар идоралари ходимлари ўртасида спорт турлари бўйича ўтказилаётган вилоят ҳамда республика мусобақаларида патруль-пост хизмати ходимлари ҳам фаол иштирок этишмоқда.

Бошқармада ўз хизмат вазифасига сидқидилдан ёндашаётган ёшлар кўпчилигини ташкил этади. ППХ батальони 1-отряд милиционерлари, сержантлар Расулбек Тогонов, Ойбек Худойбергенов, 2-отряд милиционери, кичик сержант Жасур Юсупов, гуруҳ командири, сержант Ойбек Жуманиёзовлар ана шундай фидойи йигитлардан саналади. Улар жамоат тартибини сақлаш билан бирга содир этилган жиноятларни ўз вақтида қош этишда ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Худойберган ЖАББОРОВ,
«Постда» мухбири.
Хоразм вилояти.

Суратда: вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ назорат-лицензиялаш тизими катта инспектори, майор Ойбек Раҳимов хизмат пайтида.

Муаллиф олган сурат.

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ ПОСБОНЛИГИДА

ЗИЙРАКЛИК УЛАРГА ХОС

Транспорт ИИБ республика темир йўлларида аммиакли селитра ташилишини кузатиш бўйича алоҳида милиция батальони ходимлари зиммасига масъулиятли вазифалар юклатилган. Улар мамлакатимиз нўлат изларида аммиакли селитра, баъзан эса хавfli юклар ортилган вагонлар белгиланган манзилга беталафот этиб боришини таъминлашади. Чет эл ва МДХ давлатларидан келадиган ёки чиқиб кетадиган юклар ҳам уларнинг назоратида.

Ходимлар ҳар бир вагонни кўздан кечириш ва кузатиб боришда зийраклик билан хизмат қилишяпти. Бунинг самараси ўлароқ, юклар ҳеч қандай талон-тарожсиз ўз манзилига этиб бормоқда. Алоҳида милиция батальони ва Чуқурсой тармоқ ИИБ ўртасида ҳамкорлик яхши йўлга қўйилгани сабабли саккизта ташмачилик ҳолати аниқланиб, қонунбузарлар ушланди.

— Жамоамиз жуда аҳил, — дейди Чуқурсой темир йўл бекатига хизмат кўрсатиш бўйича 1-гуруҳ командири, сержант Комил Абдувалиев. — Эллик тўрт нафар ходимнинг касб маҳорати, билим савияси, жанговар ва жисмоний тайёргарлигини ошириш учун барча шарт-шароитлар яратилган.

Ички ишлар вазирлигининг меъёрий буйруқларини ўрганиш, хизмат интизоми ва қонунчилик бузилишга йўл қўймаслик, шахсий таркиб ўртасида соғлом муҳитни яра-

тиш мақсадида тарбиявий ишлар яқка тартибда олиб борилишига алоҳида эътибор бериляпти.

— Жорий йилда ўз хизмат вазифасига сидқидилдан ёндашган ходимлар муносиб рағбатлантирилди, — дейди республика темир йўлларида аммиакли селитра ташилишини кузатиш бўйича алоҳида милиция батальони ШТБИГ катта инспектори, майор Жамолдин Султонов. — Бундан ташқари, оилавий шароити туфайли ёрдамга муҳтожларни қўллаб-қувватлаш доимий эътиборимизда.

Шароит тўқис бўлган жойда ишда унум, хизматда эса самардорликка эришилади. Батальон ходимлари яратилган қулайликларга жавобан фидойилик кўрсатиш, эл-юрт осойишталигига муносиб улуш қўшишга ҳаракат қилишяпти. Зеро, Ватанга хизмат қилиш — олий бахт.

Азизжон ФАЙЗИЕВ,
«Постда» мухбири.

Анджон шаҳри — Янги ва Эски шаҳар худудларидан иборат. Янги шаҳарда қад ростлаган замонавий бинолар шаҳар кўзига қувнатса, Эски шаҳар ўтмиш ва бугунги кунни ўзида муҳассам этган. Бу ерда истиқомат қилаётган 270 мингдан зиёд юртдошларимиз ободончилик ишларига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бир нечта бозор, ишлаб чиқариш корхоналари, истироҳат боғлари, ўрта ва олий ўқув юртларининг мавжудлиги ҳам бу жойнинг асл қиёфасини намоён этади. Худуд тинчлиги, осойишталигини таъминлаш Анджон шаҳар ИИБ 2-бўлимаси ходимлари зиммасида.

ҲАМЖИҲАТЛИК САМАРАСИ

— Эски шаҳарда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши кураш, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш мақсадида 35 та милиция таянч пункти ташкил этилган. Уларда 64 нафар профилактика инспектори хизмат қилмоқда, — дейди бўлима бошлиғи, подполковник Бобуржон Қосимов.

Олиб борилаётган профилактик ишларга қарамай, баъзи кўнгилсизликлар ҳам юзага келаётир. Айниқса, ўғирлик, талончилик, тан жароҳати етказиш, безорилик каби жиноятлар содир этилмоқда. Масалан, Анджон Давлат тиббиёт институти талабаси Х. Неъматов булинмага мурожаат этиб, номаълум шахслар ёнидаги қимматбаҳо уяли телефонини олиб қўйишганини маълум қилди. Зудлик билан ишга киришган ички ишлар ходимлари талончиларни аниқлаб, қўлга олдилар.

Кейинги пайтда «Раупет» дўконларида юзага келаётган ўғриликлар ходимларни янада сергаклантирмоқда. Негаки, бундай савло шохобчалари худудда юздан ортиқ. Ўғирликлар таҳлил қилинганда дўкон-

ларнинг бирортаси қўриқлаш пультага уланмагани аниқланди. Эътиборсизликни қарангки, бу жойлардаги асбоб-ускуналар туни билан қаровсиз қолиб кетар экан.

Содир этилган жиноятларнинг 95 фоизи ўз вақтида очилишига эришилмоқда. Бу борада ходимлардан, майор Ш. Хусанов, капитан А. Холматов, катта лейтенант М. Ҳайдаралиев сингари фидойи ходимларнинг хизматлари катта бўляпти.

Осойишталикни таъминлашда маҳалла фаоллари билан ўрнатилган ҳамкорлик яхши самара бермоқда. Қолаверса, ходимларга яратилган шарт-шароитлар ҳам хизматни намунали олиб бориш имконини бермоқда.

Анджон шаҳрининг энг гавжум худуди ҳисобланган Эски шаҳарда амалга оширилаётган ибратли ишлардан кўнглимиз тўлди. Чунки эл тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш учун бор имкониятлар ишга солинаётганига амин бўлдик.

Борис КЛЕЙМАН.
Анджон вилояти.

МУНОСАБАТ

Шу йил баҳорда Қорақалпоғистондаги муқаддас қадамжоларда бўлдим. Аввал бутун мусулмон оламида машҳур бўлган авлиё Султон Увайс Қароний ҳазратлари хилхонасини, сўнг тахминан элик километр узоқликдаги Кечирмас ота мақбарасини зиёрат қилдик. Бир пайт «Газель»да Самарқанддан бир гуруҳ зиёратчилар келиб қолди. Улар орасидаги бир йигитнинг хатти-ҳаракатидан ҳамма ҳайратланди. Кузлари олазарак, юзи қизариб кетган, ўзини кўйишга жой тополмайди, ўзича сўкиниб гапиради, гўё бировлар билан муш-тлашадигандек ҳолатда. Тўғриси, шайтон васвасасига тушган бу одамдан кўрқиб билан бирга унга раҳмингиз ҳам келади.

У билан бирга келганлар орасида ёши ўттизлардан ошган йигит ҳам бор эди. Унинг исми Алишер экан. Уни четга чақириб сўрадим:

— Нега бу йигит бундай аҳволда?

— Қорадори истеъмоқ қилади, ҳозир «дарди» кўзиб, хуруж қилипти, — деди у.

— Бир жойданмисизлар?

— Ҳа.

— Унда нега дўхтирга олиб бормай бу ерга олиб келдинглар?

— Ота-онаси, қариндош-уруғлари тавба қилсин, деб шу ерга олиб келишди, — деди Алишер.

— Сизлар келган жойда бундайлар кўпми?

— Кўп эмас, аммо бор, айниқса, ёшлар орасида учраб туради.

Ҳайратланиб сўрадим:

— Улар қорадорини қардан олади?

— Тоғлар орасида ёлғиз оёқ йўллар бор, бир амаллаб Тожикистондан олиб ўтишади.

Қорадори истеъмоқ қиладиган йигитнинг

«дарди» кучайгандан кучайиб бораверди. Ноилож зиёратгоҳдаги домланинг ҳузурига олиб киришди...

Сўнг домла йигитнинг ота-онасига юзланиб деди:

— Қишлоққа боргандан кейин ички ишлар идорасига учрашиб кўйинглар. Агар назорат остида бўлса ўзингиз учун ҳам, фарзандингизнинг келажаги учун ҳам яхши, бўлмаса у бир балога гирифтор бўлади.

Афсуски, наркотик модала истеъмоқ қилиш оқибатида турли бало-қазоларга гирифтор бўлаётганлар яқка-ёлғиз эмас. Мана, Тошкент вилоятининг Ўртачирчиқ туманида юз берган бир воқеа.

Ботир болалик ва ўсмирлик чоғларида ҳеч қандай қийинчилик кўрмай ўсди. Нимани хоҳласа, ота-она унга ҳаммасини муҳайё қилди. Уни шу даражада эркин қўйишдики, нимага қизиқади, кимлар билан дўстлашади, ароқ-вино ичадилар, саёқ юрадилар, тунги барларга борадиларми-йўқми — бу билан ҳеч ким-

нинг иши бўлмади. Оқибатда Ботир палапартиш, шайтоний ҳаётга берилиб кетди. Бойлиги етарли бўлган ота-она уни бирин-кетин икки марта уйлантирди. Бироқ оиланинг унга аҳамияти йўқ эди. Ҳатто фарзанд кўрса

дан кейин бироз вақт утиб яна унинг хумори тутадиган ҳолат эди. Агар яна қабул қилмаса, шайтон васвасаси кучайиб нима қилиб қўйганини ўзи ҳам билмай қоларди.

Бир куни шундай пайтда Ботир укаси билан ай-

ота ҳам, она ҳам қатнаша олмайди. Улар қай бири учун куйишни билмай гангиб қолишди. Суд «дард» хуружи тутганда эҳтиётсизлик туфайли қилган жинояти учун қотил акага саккиз йил қамоқ жазоси берди.

сурбетлигини енгиб бўлмади. Гиёҳвандларнинг бир қисмигина (кўпинча захри қотил таъсирида бошқа жиноятларга қўл урганлар) суд ҳукми билан жазога тортилмоқда. Бундай ҳолатларнинг олдини олиш учун ички ишлар ва прокуратура идораларидан ташқари, меҳнат жамоалари, жамоат ташкилотлари, маҳалла фаоллари ва кенг жамоатчилик ҳам кураш олиб бориши зарур. Акс ҳолда оддий кўнгилхушлик учун йўл очадиган гиёҳвандлик ёшлар ҳаётига ва миллат келажагига завоқ бўладиган иллатга айланиб кетиши мумкин.

Ёшлар — келажагимиз. Ҳозирги ва бундан кейинги авлод келажақда ўз ота-боболарининг турмуш тарзини, миллий урф-одат ва анъаналарини, ахлоқ ва одоб қоидаларини, маънавий ва диний қадриятларини сақлаб қоладими-йўқми ёки тараққиёт, замонавийлик, эркинлик, «оммавий маданият» деган турли ниқоблар остида ўзгаларга тақлид қилиб ўзлигини йўқотиб қўядими?! Гап ёшлар тарбияси ҳақида борар экан, ҳозир ана шу савол кўндаланг бўлиб турибди. Худди ичкиликбозлик, бебошлик, беҳаёлик, ахлоқсизлик каби гиёҳвандлик ҳам миллат шаънига доғ туширадиган ярамас иллат эканлигини унутмайлик. Шунинг учун ҳамиша хушёрлик зарур.

Иброҳим НОРМАТОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

АДАШГАНЛАР УЧУН ТУЗОҚ

ҳам унга меҳри бўлмади. Аниқроғи, у кўчабезори ўртоқлари ёрдамида наркотик модалага, яъни захри қотилга меҳр қўйганди. «Дарди» кўзиган пайтда нафақат гўдак фарзанди, балки ота-онага, ақа-ука ва опа-сингиллар ҳам кўзига кўринмасди. Негадир жанжал чиқаришдан ҳузур қилиб, «дарди» енгиллашгандай бўларди. Аслида оғуни қабул қилган-

тишиб қолди. Укаси гап қайтарган эди, шартта дастурхондаги ошпичоқни олиб унинг кўкрагига санчди. У шифохонага етмаёқ жон таслим қилди. Шундан кейингина Ботирнинг хуши ўзига келиб, нима қилиб қўйганини англаб етди. Айтинг-чи, бундай мусибатга қайси ота-она чидайди?

Қотил фарзанднинг қилимиши кўрилган судда

Албатта, бунинг учун на жамиятни ва на етти ёт бегоналарни айблаб бўлмайди. Бу, аввало, фарзанд тарбиясида ота-она йўл қўйган хатолар оқибати, қолаверса, маҳалла аҳли, қўни-қўшни ва қариндош-уруғнинг бефарқлиги натижасида юзага келган фожа эди. Шунинг учун ҳам унинг жабрини биринчи навбатда ота-она тортапти.

Биз қишлоқдан мисол келтирдик. Лекин бунга ўхшаган ҳолатлар шаҳарларда ҳам йўқ эмас. Хуқуқ-тартибот идоралари, наркологик диспансерлар ходимлари, маҳалла фаоллари ва тарбияга дахлдор жамоат ташкилотлари вакиллари бундай ҳолатларга қарши кураш олиб боришяпти. Аммо айрим кишиларда қатъиятлик етишмайди. Бу лоқайдлик, эгитборсизлик, мурасасозлик ёки журъатсизлик оқибати эмас. Энг ёмони шундаки, кўпинча пулдор ёки катта мавқега эга бўлган, ҳар қандай ҳолатда ҳам бошқаларга ўз таъсирини ўткази оладиган одамларнинг

КИДИРУВДАГИЛАР ТАҚДИРИ

«ҚУЁН» ҚОЧИБ ҚУТИЛМАС

Баъзан инсон жиноят содир этиб, онгли равишда ёки ўзига боғлиқ бўлмаган ҳолда қилмишига жавоб беришдан кўрқиб, қочишни афзал кўради. Хўш, унинг тақдири қандай кечади?

Албатта, тергов идораларидан қочиб юрган бундай шахсларни ушлаш изкуварлардан юксак маҳорат талаб қилади. Боз устига, ўзга давлатларда улар ҳар бир қадамни ўйлаб босиб, вазиятга қараб иш тутишади. Бу эса ходимдан ўта хушёрлик билан иш кўришни тақозо этади.

Гиёҳвандлик билан боғлиқ жиноятга қўл урган ва жуфтакни ростлаб қолган тўрткўллик Шокир ҳам Москвадан бошпана топишни умид қилган эди. Лекин у ерда муқим иш топа олмайди. Шу боис арзимаган юмушларни бажариб, бир амаллаб кун кўриб юрди. Шу тариқа бир йилдан зиёд турли хонадонларда юрган Шокир танишидан даромадли иш топилганини эшитиб шу заҳотга қушдай учди. Бироқ у манзилга етиб боргач қутилмаган манзарага дуч келди ва қочишга уринди. Бунга олдиндан шай турган Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ЖҚ ва ТҚҚБ ўта муҳим ишлар бўйича катта тезкор вакили, капитан Арман Бекмуратов унинг йўлини тўсди. Шокир қаршилиқ кўрсат-

моқчи бўлганда тезкор вакил қўл жанги усулини қўллаб, унинг қўлларига кишан солди.

Безорилик қилиб, қочиб юрган нукуслик Қидирбай Алмати шаҳридан, қалбаки хужжатлар тайёрлаб даромадини яширишга уринган хўжайилик Мадийер ва бир инсон ҳаётига зомин бўлиб, «қуён» бўлган берунийлик Роман ҳам Москва шаҳридан ушлаб келтирилди.

— Жорий йилнинг ўтган даврида жиноят содир этиб, тергов идораларидан қочиб юрган юздан ортиқ жиноятчини қўлга олишга муваффақ бўлдик. Бунда Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ЖҚ ва ТҚҚБ катта тезкор вакили, майор Фанибай Тавакелев, Нукус шаҳар ИИБ ЖҚ ва УЖҚҚБ тезкор вакили, майор Шухрат Собиров ва бошқа ходимлар фидойилик кўрсатишди.

Бу борадаги ишлар асло сусаяётгани йўқ. Чунки жиноят қилган шахс қилмишига яраша албатта жавоб бериши шарт.

Дурдибой ХУДОЙШУКУРОВ.
Қорақалпоғистон Республикаси.

ЖИНОЯТГА ЖАЗО МУҚАРРАР

Уйчилик Собитхон Дадабоев танишининг «Нексия» русумли автомашинасида киракашлик қилиб, тўрт нафар фарзанди, оиласини ҳалол меҳнат билан боқиш илинжида елиб-югурарди.

Шу йилнинг 1 апрели. У Кўйлик даҳасида водийга йўловчи-мижоз кутиб турарди. Мўйловли бир йигит ва нисбатан ёшроқ яна бири унга мурожаат қилишди. Айтишларича, улар Алмати шаҳрида ишлаб қайтгандилар. Қозоғистон ҳудудидаги «Қоплонбек» ЙПХ масканида кийимларию бошқа нарсаларини олиб қўйишибди. Шу тахлит арзу ҳолдан сўнг Уйчига 50 минг сўмга олиб бориб қўйишни илтимос қилишди. Раҳми келган Собитхон Дадабоев рози бўлди.

Шундай қилиб Рустам ҳайдовчининг ёнига, Жамшид эса орқа тарафга ўтирди. Улар Поп тумани ҳудудида овқатланишди. Сархуш бўлган йўловчилар яна бир шиша ароқни бўшатдилар. Катта йўлдан Тошкўргон йўлига бурилиб, тепаликдан ўтганларида Рустам йўл четида тўхташни сўради. Ҳайдовчи йўл четида тўхтагач, машинанинг қалигини суғуриб олди. Худди шу лаҳзада Жамшид

ҳайдовчининг бўйнига сиртмоқ солди. Сергакланиб турган Собитхон Жамшид ясаган сиртмоқ орасига қўл солиб қолишга улгурди. «Нексия» саломида тирик қолиш учун чинакам олишув бошланди. Собитхон жон ҳолатда сирт-

ЙЎЛДАГИ БОСҚИНЧИЛИК

моқни узишга муваффақ бўлди ва машинадан тушиб қоча бошлади. Бироқ йўловчилар уни ушлаб олиб дўппослай бошлашди. Собитхон уларнинг қўлидан чиқиб, яна қочишга уринганида Жамшид ердан тош олиб бошига урди. Ҳайдовчи мувозанатни йўқотиб, чуқурликка йиқилди. Жамшид унга яна ташланди. Рустам Собитхоннинг чўнтагидаги 60 минг сўм пули, уяли телефони ва машина қалитини олиб, «Нексия»ни ҳайдаб кетди.

Ширакайф йигит бошқарувидаги машина «Пунгон — Наманган» йўлининг қирқинчи чақиримида йўл четидаги ўрикка бориб урилди. Енгилтан жароҳати олган Рустам ва Жамшид жуфтакни ростладилар. Аммо машинада бармоқ излари, соч толалари ва қон доғлари қолди.

...Собитхон бир амаллаб уридан турди. Тебрана-тебрана аҳоли яшайдиган жойга етиб олди. Сўнг воқеа ҳақида ички ишлар идорасига хабар берди.

Тезкор суриштирув ишлари жараёнидан маълум бўлдики, Рустам аслида Чуст туманида яшовчи, муқаддам судланган Баҳром Ҳотамов экан. У ўз таъбири билан айтганда, Қозоғистонда ишлаб келаётган йўлда бизни тундирлар, дея ҳайдовчи Собитхон Дадабоевни алдаган. Жамшид эса Қашқадарё вилояти Деҳқонобод туманида яшовчи Олимжон Худоёров экан.

Улар Тошкентнинг Кўйлик бозорида танишиб, буни ароқ билан нишонлашган. Ниятлари бузилиб, жиноий тил бириктиришган. Оқибати эса... Жиноят очилиб, айбдорлар қишмишларига яраша қонуний жазо олишди.

Ш. АХМАДЖОНОВ,
майор.
Наманган вилояти.

ФУТБОЛ

**«БУНЁДКОР» ИЛК ДОВОНДАН
ЎТДИ, «ПАХТАКОР» ЭСА...**

Осиё чемпионлари лигаси чорак финал баҳсларининг дастлабки учрашувида мамлакатимизнинг амалдаги чемпиони «Бунёдкор» ўз майдонида «Поханг Стилерз» (Жанубий Корея) жамоасини қабул қилди.

Учрашувнинг илк дақиқалари Сколари шогирдлари учун муваффақиятсиз бошланди. Саккинчи дақиқада рақиб футболчилари ҳисобни очишга муваффақ бўлишди. Шундан сўнг меҳмонларнинг ҳимоявий ўйинга зўр беришига қарамай,

вакилларимиз бир неча маротаба ҳужум уюштиришди. Ҳужумлар қанотлардан ташкил этилди. Ана шундай ҳужумлар натижасида ишлаб олинган жарима тўпини Сервер Жепаров амалга оширди. Дарвозабонга тегиб қайтган тўпини Виктор Карпенко тўхтатмасдан дарвоза томонга йўллади ва ҳисобни тенглаштирди.

Иккинчи бўлимда ҳам вакилларимиз ташаббусни ўз қўлларига олишди. Ўнг қанотда ҳаракат қил-

ган Жасур Ҳасанов икки маротаба Серверни тўп билан таъминлаб берди. Бундай имкониятдан унумли фойдалана олган Жепаров 78-, 86-дақиқаларда рақиб дарвозасини аниқ нишонга олди ва жамоасининг ғалабасини таъминлади. Ҳисоб – 3:1.

«Қалдирғочлар» 30 сентябрь куни жавоб учрашувини сафарда ўтказди.

Осиё чемпионлари лигасида иштироқ этаётган яна бир жамоамиз «Пахтакор» Тошкентда «Ал-Ит-

тиҳод» (Саудия Арабистони)ни қабул қилди. Учрашувнинг бешинчи дақиқасида мезбонлар ҳисобни очди. Аммо жанговар кечган ўйинда 1:1 ҳисобидаги дуранг қайд этилди.

Жавоб учрашувида Виктор Жалилов шогирдлари фақат ғалаба қозониши керак бўлади.

А. ҚУРБОНМУРОДОВ.

ХУШХАБАР

БАРАКАЛЛА, ЗАУРБЕК!

Шу кунларда Даниянинг Хернинг шаҳрида эркин, юнон-рум ва хотин-қизлар кураши бўйича жаҳон чемпионати ўтказилди. Ушбу нуфузли мусобақада мамлакатимиз спортчилари ҳам муваффақиятли иштирок этмоқдалар. Жумладан, динамочи Заурбек Соҳиев эркин кураш бўйича беллашувда гиламга чиқди. Ҳамюртимиз дастлаб бразилиялик Адриан Жаудени, сўнгра тожикистонлик Юсуф Абдусаломовни мағлуб этди. Яна бир рақиб – венесуэлалик Хосе Диас ҳам Заурбекнинг чапдастлигига тан берди. Ярим финалда эса украиналик жаҳон чемпиони Ибрагим Алдатов билан бўлган курашда ҳам Заурбекнинг қўли баланд келди. Финал баҳси ҳам жуда қизиқарли кечди. Америкалик Якоб Херберт ҳарчанд уринмасин ўзбекистонлик полвонга бас келолмади. Шу тариқа Заурбек Соҳиев жаҳон чемпиони деган юксак унвонини қўлга киритиб, олтин медалга эга бўлди.

Яна бир ҳамюртимиз Дилшод Мансуров жамоамизга бронза медали тақдим этди.

МИНИ-ФУТБОЛ

**МУВАФФАҚИЯТЛИ
ДЕБЮТ**

Халқаро тинчлик куни муносабати билан мини-футбол бўйича ўртоқлик мусобақаси бўлиб ўтди. Мусобақа Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси, ЮНИСЕФ, «Аёллар кенгаши» жамоат ташкилоти, «Караван Холдинг» ассоциацияси томонидан ташкиллаштирилди.

Мазкур мусобақада вазирликлар, давлат ва нодавлат ташкилотлари, халқаро ташкилотлар, Ўзбекистонда фаолият олиб бораётган хорижий давлатлар дипломатик ваколатхоналари вакиллари билан иборат 16 та жамоа иштирок этди. Беллашувларда республика ИИВ жамоаси ҳам фаол иштирок этди.

Вакилларимиз мазкур мусобақада илк маротаба қатнашаётган бўлса-да, асосий совринга даъвогарлик қилишди. Ярим финал баҳсида республика Мудофаа вазирлиги жамоасини 5:4 ҳисобида доғда қолдирган футболчиларимиз ҳал қилувчи беллашувда турнирнинг ўтган йилги ғолиби «Караван Холдинг» жамоаси билан майдонга тушди. Мурасасиз кечган учрашувда рақиб жамоаси 2:1 ҳисобида устунликка эришди ва вакилларимиз мусобақанинг кумуш медали соҳиби бўлди.

– Турнирда биринчи маротаба қатнашаётган, ёш жамоа бўлса-да, шохсупанинг иккинчи поғонасидан жой олганимизнинг ўзи биз учун катта натижа бўлди, – дейди жамоаси сардори, лейтенант С. Эсанов. – Кейинги мусобақаларда албатта, голиб бўлиш учун бор имкониятларни ишга соламиз.

Мусобақа сўнггида голиб жамоа ва совриндорларга Фахрий ёрлик ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Ф. АЗИЗОВ.

Суратда: ИИВ жамоаси.

ЎҚИНГ, ҚИЗИК!

**НЕГА ПЕНАЛЬТИ
ДЕЙИЛАДИ?**

Футбол ўйинидаги «пенальти» атамаси қачон пайдо бўлганини биласизми? Унинг тарихи қуйидагича. 1891 йилда футбол қоидалари бўйича эксперт, ирландиялик Жон Пенальти ўн бир метрлик жарима тўпидан фойдаланиш таклифини киритади. Унга кўра мазкур жарима тўпи жарима майдонида қоида бузилса ёки қўл билан ўйналса амалга оширилиши лозим эди. Биринчи бор Ирландия футбол лигасида жорий этилган ўн бир метрлик жарима тўпи бугун бутун дунёда «пенальти» дея юритилади.

ШОГИРДНИНГ ДИЛ СЎЗЛАРИ

Асли спортчилар оиласида туғилиб ўсдим. Биринчи синфда ўқиётганимда спорт тўғрисида қатнаша бошлаганман. Бу соҳада кўплардан сабоқ олдим. Дастлаб эркин кураш билан шуғулландим, кейин каратэга ишқибоз бўлдим. ИИВ Ёнгин хавфсизлиги олий техник мактабда ўқиб юрганимда спортнинг қўл жанги турига жуда қизиқиб қолдим.

Мен дастлаб гиламга чиққан кезларим Сайдулло Акбаров мактабнинг энг моҳир спортчиси, республика, жаҳон чемпионатларининг иштирокчиси сифатида танилган эди. Ҳеч иккиланмай ундан қўл жанги сирларини ўргана бошладим.

Шу ўринда устозимнинг спортдаги ҳаёт йўли ҳақида қисқача айтиб ўтмоқчиман. Сайдулло ака Андижон вилоятининг Марҳамат туманидан. Унинг отаси оилада саккиз ака-ука бўлишган. Ҳаммалари кишлок, маҳаллада тўй-тантаналарда кураш тушиб, давранинг олқишига сазовор бўлишган. Ана шундай муҳитда ўсиб-улғайган Сайдулло ака ҳам болаликдан кураш тушиб, спорт билан шуғуллана бошлайди. Мактабда юнон-рум кураши бўйича бир неча марта голиб бўлади. Дастлаб туман, кейин вилоят биринчиликларида иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллайди. Ўн икки ёшида ўсмирлар ўртасида республика мусобақасида иштирок этиб, шохсупанинг энг юқори поғонасидан жой олади.

Кейин отаси уни пойтахтдаги олимпия захиралари спорт мактабига ўқишга олиб келади.

Сайдулло бу ерда юнон-рум курашининг сирларини янада пухта ўрганади. 1991-1993 йилларда ўсмирлар ўртасида ўтказилган республика чемпионатларида олтин медалларни қўлга киритади. 1994 йилдаёқ спорт

Қозоғистоннинг Алмати шаҳрида ўтказилган МДХ давлатлари турнирида олтин медалга сазовор бўлди. Сайдулло ака олий таълим муассасасини тугатганича бир неча халқаро мусобақаларда иштирок этиб, муносиб ўринларни эгаллади.

Мен ИИВ Ёнгин хавфсизлиги олий техник мактабига ўқишга кирганимда Сайдулло аканинг гиламдаги ҳаракатларини кўриб, мен ҳам шу даражага етармиканман, деган ҳавас билан қарардим. Устозим менга спортнинг бу турини эринмай ўргатиб, уни пухта эгалла-

Айни кунларда устозим билан Транспорт ИИБда хизмат қиляпман. Спорт билан шуғулланишни қанда қилмаймиз. Ҳар гал учрашганимизда устоз тинмай машқ қилишимни тайинлайди. Устознинг мен каби шогирдлари кўп. Алишер Акбаров Жаҳон чемпиони, Зоҳид Тўйчиев Осиё чемпиони, Саид Ғаниев эса республика чемпиони.

Устоздан яна инсоний фазилатларни ҳам ўргандим. У менга ҳар доим, камтар бўл, дейди. Устознинг ўзи жуда камсуқум инсон. Ёрдам сўрасангиз, бирор марта йўқ дегани ёки баҳона қилганини эслай олмайман. Шунинг учун ҳам уни барча бирдек ҳурмат қилади.

Ҳар гал гиламга чиқиб, рақибим устидан ғалаба қозонганимда, биринчи галда устозим капитан Сайдулло Акбаров кўз ўнгимдан ўтади ва миннатдорман ўсади, сизга ҳам доимо омад ёр бўлиб, курагингиз ерга тегмасин, дейман.

Баҳромбек РЎЗМЕТОВ,
халқаро тоифадаги спорт устаси.

**МИННАТДОРМАН,
УСТОЗ!**

устаси даражасига эришади, республика терма жамоаси аъзолигига қабул қилинади.

У 1996 йилда ИИВ Ёнгин хавфсизлиги олий техник мактабига ўқишга киради. Бу билим даргоҳида спортнинг барча турлари, жумладан, қўл жанги бўйича шуғулланиш учун катта имконият яратилгани Сайдулло ака учун жуда қўл келади. Спортни дилдан севадиган йигит яна астойдил шуғулланиб, халқаро турнирларда иштирок этади. 1997 йилда Тошкентда ўтказилган халқаро турнирда чемпионликни қўлга киритди. 1998 йилда

шимда катта ҳисса қўшди. 2001 йили Қозоғистоннинг Қарағанда шаҳрида ўтказилган қўл жанги бўйича халқаро турнирда иштирок этганимда устозим бирга бориб, менга далда бериб турди. Рақибимни енгиб, қўлим баланд кўтарилганда, устозим мендан ҳам кўпроқ севинганини кўрдим. Шу йили устозим Жанубий Кореяда ўтказилган халқаро турнирда чемпион бўлиб қайтди.

Мен ҳам бир неча марта республика чемпионатларида, халқаро турнирларда иштирок этиб, муносиб ўринларни олишга эришдим. Бунда албатта, устозим Сайдулло аканинг катта ҳиссаси бор.

САЛОМАТЛИК ЎЗ ҚЎЛИМИЗДА

БОЛАНГИЗНИ СКОЛИОЗДАН АСРАНГ!

Сколиоз умуртқа поғонасининг ёнлама қийшайишидир. Бу кўпроқ ёш болаларда учрайди. Сабаби эса, умуртқа поғонасига тушадиган зўриқшнинг нотўғри тақсимланишидир. Ёш болаларда сколиоз ривожланишининг олдини олса бўлади. Бунинг учун қуйидагиларга риоя қилиш керак:

- боланинг ўқув столи бўйига мос келиши;
- ўқув столи, ҳажми нафақат китоб ёки дафтар сизадиган даражада, балки боланинг тирсақлари жойлашадиган даражада кенгрок бўлиши;

- бола стулда ўтирган вақти оёқлари ерга тегиши лозим. Бундан ташқари, бола эрта мактабга бориши унинг жисмоний ривожланишига ҳам боғлиқ. Бунинг учун боланинг вазни ёшига мос келиши керак. Бола узоқ вақт бир хил ҳолатда столда ўтирмаслиги лозим. Ҳар 20 дақиқада ўрнидан туриб, ҳолатини ўзгартириши мақсадга мувофиқдир. Бола стулда ўтирган вақтда тиззалари тўғри бурчак остида букилган, умуртқа поғонаси тўғри, тирсақлари

билан стол устида таъйини керак. Бунда умуртқа поғонасига тушадиган зўриқшлар сони камаяди.

Кичик ёшли болалар биринчи синфга қадам қўйганда, бундан ўқитувчиси огоҳлантирилиши керак. Чунки машғулотлар ўртасида 5 дақиқалик бадантарбия машқларини олиб бориш, очик ҳавода болаларни сайр қилдириш уларнинг соғлиғига ижобий таъсир қилибгина қолмай, руҳий чарчоқликни ҳам бартараф этади.

(Бошланиши ўтган сонда).

ТҮЙДАГИ ТАНИШУВ

Одил Фармонов сигарет тутаркан, ҳорғин деди:

— Агар бу ҳодисани чуқурроқ таҳлил қиладиган бўлсак аёл ким, у қандай гуноҳи учун ўлдирилган, ёқилган, деган саволлар тугилади. Бундан ташқари, машина кимники, қайси русумли, қандай рангда булган? Аёлни нега ўлдирилган жойда эмас, машина ёнига судраб келиб ёққан? Сумкачада олиб юриладиган ёғупанинг тушиб қолишини тасодифий ҳол дейлик, қўлдаги узук-чи? Бу саволларга жавобни энди экспертлар топишади. Экспертизадан аввал ушбу ҳолатлар билан бирга кинологнинг ит билан ёғупа ва узук топиш жараёнларини ҳам суратта олинглар. Кейин яна бир иш қиламиз. Ҳаммамиз биргаликда ўша қатор жийдалар тагидаги жойдан ёқилган жойгача пайҳон булган, босилган, из тушган ерлардаги ўт-ўланларни яна бир бор синчиклаб текшириб чиқамиз. Кинологнинг қўлига илашган жойдаги қон юқидан авайлаб олиш зарур. Бўпти, ишни бошланглар.

Шундай дея Фармонов Ботировга яқинлашди:

— Энди анави хабар қилган тарбиячини олиб келиш керак. Машина билан биронтасини жўнатинг.

Ботиров нарида турган ходимлар томонга ўтирилганда уларнинг ёнига мотоциклда Олмазор қишлоғи профилактика инспектори келиб тўхтади. У тез-тез юриб келиб, гапиришга чоғланган эди Ботиров тўхтатди:

— Менинг машинамага ўтиргину болалар оромгоҳига бориб, тарбиячи Шафоат Қўлдошевани бу ерга олиб кел! Тезда келтириб қўяман, деб айтгин. Босиқлик билан иш кўр, болаларни кўрқитиб юборма тагин!

Ниҳоят, Шафоат Қўлдошева билан суҳбатлашилди. Унинг кўрсатма ва изоҳларини терговчи ёзиб олди. Бошқа ишлар ҳам ниҳояланди. Фармоновнинг кўрсатмаси билан бошланган «ҳашар» пешинга яқин ниҳоясига етди. Бу талбир ўша узук ва ёғупа чиққан жойдан тўрт дона сигарет қолдигани топишдан ўзга натижа бермади. Сигаретларнинг ҳаммаси сариқ фильтригача чекилгани чекувчининг ё ичгани, ё ўта ҳаяжонда бўлганлигини кўрсатарди.

— Энди гап бундай, — деди Фармонов жўнаш олдидан профилактика инспекторига, — эрталабгача Олмазор қишлоғидаги жамики энгил машиналарнинг рўйхатини оласиз. Кеча кимнинг машинаси қаерда бўлгани, бугун ким машинаси билан қаёқдалигини аниқтайсиз. Йўлдан шу томонга қачон, қайси русумдаги, қандай рангдаги машина ўтганини кўрган кишилар бўлганми, шунини уйма-уй суриштириб чиқасиз. Ишни ваҳима қилмасдан бажаринг. ЙПХ ходимларидан битта ёрдамчи, ҳамроҳ беришади. Тезкор ходимлар туман ва шаҳар миқёсидаги энгил машина-

лар билан шуғулланишади. Экспертиза ҳулосаларини эрталаб йиғилиб, бирга кўриб чиқамиз. Ким қандай янгилик топса дарҳол навбатчига маълум қилсин. Ҳозирча ҳаммага жавоб.

Облобердининг тоғаси оила-си билан Ургутдан ушбу шаҳарчага кўчиб келиб, дўкон очди. Савдо-сотиқни юргизиб юборгач жиянини ҳам ёнига олди. Орадан вақт ўтиши билан Облобердининг юриш-туриши, ўзини тугиши ўзгара бошлади. Энди у дўконни ёпгач тўғри уйга бормай кўча айланар, янги орттирган танишлари билан кинога, пиво-хонага, баъзан ресторанга кирар, хиёбонларда сайр қилиб, кечроқ қайтарди. Онаси юмуш билан юргандир-да, деб ўйлаб ундан хавотирланмас, бугунги фойдани

дек ўтди. Облоберди кеча давомида чап тарафидаги стол атрофида ўтирган қизларнинг биридан кўзини узоқлади. Буни пайқаган қиз ҳам жилмайиб, тез-тез у томонга кўз қирини ташлаб кўярди. Вужуди олов бўлиб ёнаётган Облоберди унинг ўтли нигоҳига дош беролмай, кўзларини олиб қочади ва биров вақт утгач яна қаради. Улар ҳунар-техника билим юртининг қизлари, аниқроғи, келиннинг дугоналари экан.

— Келин-куёвни висол оқшоми билан қўтлаш учун навбатдаги табрик сўзини келинпошша Малоҳатхон билан бирга икки йилдан буён таҳсил олиб келаётган сирдош дугоналаридан бири Ҳалимаҳонга берамиз.

Ўртақаш йигитнинг таклифидан сўнг Облоберди қайси қиз гапиришини кўрмоқчи бўлиб

хонада туриши, ўқишни ёзда тугатишини билиб олди.

— Мана, баҳорниям бир ойи ўтди, — деди Облоберди мақсадлини ҳозирнинг ўзидаёқ қизга англантиш ниятида гапни айлан-тириб. — Ҳадемай ёз ҳам келади.

— Ёз келса нима қилмоқчисиз? — Облобердининг ниятини фаҳмлаган бўлса-да, айёрона кулди Ҳалимаҳон.

— Ёзда ўқишингиз тугаркан. Ўқишни тугатиб, кўнгилни тинчитиб, кейин тўй қилган яхши-да.

— Ҳай-ҳай, иштахангиз чакки эмас-ку. Жуда дангалчи экансиз-а. Менимча сиз омондан мол олаёпман, деб ўйлаёпсиз. Биринчи учрашувдаёқ савдони битирмоқчисиз, шекилли.

— Кечирасиз, биз, савдо ходимлари гапга сал нўноқроқ бўламиз ўзи. Чиройли гап топиб гапиришга укувсизлигимиздан ана шундай дашном эшитиб юрамиз. Лекин кўтара савдога устаси фарангмиз. Ҳалимаҳон, келинг, яхшиси кечкурун учрашиб, кинога кирайлик. Ўзим келиб олиб кетаман сизни.

— Қани, кеч бўлаверсинчи, ўйлаб кўрамиз.

Савдо марказининг бошлиғи Мирза Калонов ҳам ургутлик бўлиб, ёлғиз бўйи етган қизидан бошқа фарзанди йўқ эди. Кошона ҳовли, пул, мол-дунё, энгил машина, ҳамма-ҳаммасига эга бўлган эр-хотиннинг эндиги бирдан-бир истаги ўзларига муносиб ичкўев топиш. Эртаю кеч шунинг маслаҳатини қилишади. Урта мактабни бир йил бурун тугатган Ўлмасхон ота-онасининг юзига тик боқмайдиган, одобли, шарм-ҳаёли, шу билан бирга кези келганда биров чўрткесароқ бўлгани учун ичкўев танлашда у билан албатта ҳисоб-китоб қилишга тўғри келарди. Қиз куёв иложи борича ургутлик бўлишини истарди.

Мирза Калонов Облобердини кўз остига олганди. Бу хусусда хотини билан обдон кенгашиб, тафсилотларни тушунтиргач, онаси қизини бир-икки марта йигит ишлайдиган дўконга юборди, ўзи ҳам икки-уч бор харид баҳонасида уни зимдан имтиҳон қилиб қайтди.

— Ўзи бинойидек йигитга ўхшайди, — деди Гулчехра эрига. — Зиёфат уюштириб уни уйидагилар билан таклиф қилсак. Ҳаммамиз бир жойнинг одамлари эканмиз, борди-келди қилиб турайлик, деган баҳона билан чақирамиз. Бир марта шундай қилсак, кейин иш ўз-ўзидан юришиб кетади. Шу йигитдан қолмаганимиз дуруст. Ўлмасхонгаям маъқул тушибди. Энг муҳими, ёлғиз ўғил экан.

— Маъқул, — деди Мирза Калонов хотинига мамнун боқиб. — Мен эртага эрталаб Облобердининг тоғаси Расулга хабар қиламан. Кечкурун келаверишинми?

— Ҳа, албатта. Аммо кўнишармикан?

— Мен уйимга таклиф қилману келишмайдим. Жон деб, оёқларини қўлларига олиб, югуриб келишади.

— Нима бўлгандаям шу Облобердини тузоққа илтирисангиз бас.

(Давоми бор.)

НормамаТ TOFA

ҲУКМСИЗ ЖАЗО
Детектив қисса

ҳисоблаб, эртанги тушумнинг дарди билан хаёли банд бўлган тоғаси эса дўкон ёпилгандан сўнг у билан қизиқмас эди.

Шундай кунларнинг бирида Облоберди дўконни ёпган пайтда Файрат новвой келиб қолди. У қувноқ ҳолда йигитнинг қўлини сиқиб кўришар экан, гап қотди: — Мен сизнинг олдингизга келаётгандим. Юринг, бир жойга олиб бораман.

— Қаерга?
 — Пахта заводи ёнидаги ошхонада кабопбаз бўлиб ишлайдиган Зиё уйланаёпти. Ўша ердаги ҳунар-техника билим юртида ўқийдиган қизлардан бирини олаёпти. Уйи заводнинг ёнида.

— Мени таклиф қилмаган, бориш нуқолай.

— Ҳали бу ерда янгисиз, кўпчилик танимаса, қаердан таклиф қилади. Давраларга қўшилиб турсангиз танишлар орттирасиз. Юраверинг, бирга бориб келамиз.

— Унда тўйхонага қуруқдан қуруқ, сўппайиб кириб бораверамизми?

— Мен совға олиб қўйганман, новвойхонада турибди.

Облоберди тўйхонада даврага қўшилгач, келганидан хурсанд бўлди. Базм оқшоми кўнгилдаги-

даврага олазарак боқди. Ҳалимаҳон деганлари тўй бошлангандан бери Облобердининг юрагига чўғ ташлаб ўтирган қиз экан. У табригини шеър билан тугатди:

Келинчак, иқболинг кулибди бугун,

Илк бор қадам босдинг даёт йўлига.

Муҳаббат қўшиғи айлабди мафтун,

Жўр бўлгин вафонинг куй-оҳангига.

Истагим: билмагин хазон фаслини,

Муҳаббат нурлари ёритсин йўлинг.

Садоқат дурларин тергин аслини,

Саодат созини янгротсин қўлинг!

«Қиз бола ҳам шунчалик чиройли бўладими, — деб ютинди Облоберди унга суқланиб қарар экан, — худди эртақлардаги парининг ўзи-я! Овозиям қайсидир қўшиқчиникига ўхшаб кетаркан. Бу қиз учун дўконнинг бутун молини харжлаб юборсам ҳам арзийди».

У эртасига тушлик пайти ҳунар-техника билим юртига бориб Ҳалимаҳонни топди. Илмгоҳ боғидаги суҳбат асосида унинг асли фарғоналик эканлиги, ётоқ-

НАСИБАНИНГ ЯҚИНЛАРИ БОРМИ?

Бухоро вилояти ИИБ ҲООбга бевосита бўйсунувчи Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига Қашқадарё вилоятида яшаган **Насиба Чориевна Ҳайитова** олиб келинган. У 1991 йилда туғилган, отаси ҳақида биров маълумотга эга эмас, ўзининг айтишича, онаси Гулбахор Ҳайитова 2006 йилда вафот этган.

Белгилари: бўйи 153 см, кўзлари жигарранг, сочи қора.

Кийимлари: эгница қизил-оқ кофта, шортик, оёғига шиппак кийган.

Н. Ҳайитованинг яқинлари Бухоро вилояти ИИБ ҲООбга бевосита бўйсунувчи Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига 8-365-223-61-94 рақамли телефон орқали мурожаат қилишларини сўраймиз.

БЕДАРАК ЙЎҚОЛГАН

Тошкент вилояти Зангиота тумани ИИБ томонидан қуйидаги шахслар бедарак йўқолгани учун қидирилмоқда.

Комолжон Улмасович БАХРОМОВ. 1954 йилда туғилган, Зангиота тумани «Назарбек» қишлоқ фуқаролар йиғини Мактаб кўчаси, 1-хонадонда яшаган. Россия Федерациясига кетаяпман, деб уйдан чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 175-180 см, юзи думалоқ, сочи қора оқ аралаш, қошлари қора.

Кийимлари: оқ кўйлак, қора шим, қора чармли туфлида бўлган.

Равшан Мирҳакимович ИШПУЛАТОВ. 1979 йилда туғилган, Тошкент шаҳри Собир Раҳимов тумани Аллон тор кўчаси, 20-хонадонда яшаган. 2006 йил 21 октябрь куни ҳаж сафарига бораман, деб қайнотаси Р. Зокировнинг уйдан чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 160-170 см, юзи думалоқ, сочи, қоши, кўзлари қора.

Кийимлари: эгницада спорт кийими, оёғида қора рангли спорт туфлиси бўлган.

Санобар Артикходжаевна ПАРДАЕВА. 1974 йилда туғилган, Зангиота тумани «Хонобод» қишлоқ фуқаролар йиғини, Бахт кўчаси, 1-уйда яшаган. 2007 йил 8 сентябрь куни уйдан чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 160-165 см, юзи думалоқ, сочи, қоши, кўзлари қора.

Кийимлари: яшил рангли халат, резинали шиппақда бўлган.

Ушбу шахсларни кўрган, қаердалиги ҳақида маълумотга эга бўлган фуқаролардан Зангиота тумани ИИБга ёки яқин орадаги ички ишлар идорасига хабар беришларини сўраймиз.

Республика ИИБ Тиббиёт бошқармаси раҳбарияти ва шахсий таркиби бошқарма молия-иқтисод бўлими бошлиғи, подполковник Фарҳод Шариповга онаси
МУҲАББАТ аянинг
 вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Навоий вилояти ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби Учқудук тумани ИИБ бошлиғининг ўринбосари, капитан Ш. Эрмаматовга волидаи муҳтарамаси
ОЙТУЛА аянинг
 вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Бухоро вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши Бухоро шаҳар ИИБ бошлиғининг ўринбосари, подполковник А. Фиёсовга онаси
МАТЛАБ аянинг
 вафот этгани муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

TEZ AYTISHLAR
Muzxonada muzlagan
muzdekkina muzqaymoq.

Sodaqat-u Saodat
sinfdoosh hamda sirdosh.

Birinchi ustozim.

Abu KENJAYEV surat-lavhasi.

**HARFLAR
ALMASHGANDA**

«Q» qochdi-yu, hayvon bo'ldi,
«R» harf bilan suvga to'ldi!
(Qayiq, ayiq, ariq).

«B» harf bilan beshta bo'ldi,
Turli hunar-ishda bo'ldi!
«Q» harfida yurib dovi,
O'ngdan keldi baliq ovi!
(Barmoq, qarmoq).

«S» harf berar gavnani,
«D»-la boylik degani!
(Savlat, davlat).

«T» harflisi taomli,
«Q» harflisi – polizda!
«Ch» harflisi suzganча
Charx uradi qovizda!
(Tovoq, qovoq, chovoq).

«N» harflisi poyali,
«K» harflisi tuyali!
(Narvon, karvon).

«S» harflisi so'raydi,
«O'» bo'lmasa o'rmaydi.
(So'roq, o'roq)

Ollayor BEGALIYEV.

BOLA BOSHIDAN

O'N UCH YOSH MO'JIZALARI

Shoir Maqsud Shayxoda bolaligidayoq she'rilar mashq qila boshlagan. U besh yasharliligida sakkiz, o'n misradan iborat bir masal to'qiganini xotirlaydi. Shayxodaning ilk she'rilaridan biri – «Askar qo'shig'i» 1921 yilda gazetada e'lon qilinganda, u roppa-rosa o'n uch yoshda edi.

Rus shoiri Mixail Lermontov o'n uch yoshida Moskva universitetiga o'qishga qabul qilingan edi.

Vengriyaning buyuk shoiri Shandor Petefi o'n uch yasharlik vaqtida venger tilidan tashqari, slovak, nemis, lotin, fransuz tillarini ham juda yaxshi o'zlashtirgan edi.

Mashhur turk shoiri Nozim Hikmatning «Sarvorda» sarlavhali ilk she'ri «Yangi majmua» jurnalida 1916 yilda e'lon

qilingan. Bu vaqtda u o'n uch yoshda edi.

Buxoroda ancha obro' topgan Abdulloh ibn Sino bir kuni shoirlar, olimlar, astronomlar, amaldorlarni o'z uyiga chaqirdi. Abdullohning o'g'li yosh Husaynning yuksak zehni, bilimni sinab ko'rish maqsadida har bir mehmon o'z sohasi bo'yicha bir-birlariga navbat bermay savollar yog'dira boshlaydilar. Yosh Husayn barcha savollarga shoshilmay, osonlik bilan dona-dona qilib javob beradi.

Abu Ali ibn Sino – «Hayotningni ilmga bag'ishlamoq uchun, o'zinggacha o'tgan barcha olimlarning bilganini bilib, o'zing yana ilgari qadam boshing zarur...» degan xulosaga kelib ulgurgan chog'ida atigi o'n uch yoshli bola edi.

Farhod TOLIBOV tayyorladi.

**ДИККАТ,
ТАНЛОВ!**

**Ўзбекистон Республикаси
ИИВ Бирлашган тахририятининг
«ЭЛУ ЮРТ ПОСБОНЛАРИ –
ТИНЧЛИГИМИЗ ҚАЛҚОНЛАРИ»
танловига марҳамат!**

Азиз ҳамкасблар! 2010 йилнинг 12 май куни ИИВ Бирлашган тахририятининг «Postda», «На посту» газеталари чиқа бошлаганига 80 йил тўлади. Тарих олдидаги бу қисқа давр ичида сеvimли газеталаримиз шарафли йўлни босиб ўтди. Ходимларимизнинг элу юрт осойишталигини таъминлаш, жиноятчиликка қарши кураш ва жамоат тартибини сақлаш борасидаги шарафли ва ғоят масъулиятли фаолиятини халққа етказишда нашрларимизнинг хизматлари ғоят беқиёсдир.

Шу боисдан, ушбу қутлуғ сана арафасида, ходимларимизнинг фидокорона хизматларини нашрларимизда тўлақонли ёритиб боришни таъминлаш мақсадида «Элу юрт посбонлари – тинчлигимиз қалқонлари» танловини ўтказишга қарор қилдик.

Танловда профессионал журналистлар билан бир қаторда, ички ишлар идоралари ходимлари, фахрийлари, жамоатчи мухбирлар ва бошқа хоҳловчилар қатнашишлари мумкин. Танлов ИИВ Бирлашган тахририятининг «Postda» ва «На посту» газеталарининг 80 йиллик юбилеи арафасида яқунланади.

Танловга тақдим этилган ижодий ишлар 2009 йилнинг 20 августидан 2010 йилнинг 5 майгача «Postda» – «На посту» газеталари ва «Қалқон» – «Шит» журналларида чоп этилган бўлиши шарт.

Танловга тақдим этилаётган материаллар (хабар, мақола, очерк, репортаж, фотолаҳза ва ҳоказолар) қуйидаги мавзуларда бўлиши тавсия этилади.

– Истиклол йилларида Юртбошимиз ташаббуслари билан ички ишлар идораларида амалга оширилган ислохотлар ҳамда унинг аҳамияти;

– Ходимларимизнинг жамоатчилик билан ҳамкорликда жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасидаги ишлари;

– Ички ишлар идоралари ходимлари куни байрам табригида Президентимиз томонидан қўйилган устувор вазифаларнинг ижроси;

– Профилактика инспекторлари, ППХ ва ЖТСБ, ЙХХБ, ЁХБ ҳамда бошқа хизмат ходимларининг аҳоли фаровонлигини ошириш борасидаги фаолияти;

– Жиноятчиликка қарши кураш ва уларни «иссиқ изида» фош этиш, қидирувдаги жиноятчилар ва бедарак йўқолганларни излаб топиш борасидаги илғор иш услублари ва тажрибалари;

– Шахсий таркибни ижтимоий-ҳуқуқий ҳимоя қилиш, фахрийлар ва ногиронларни қўллаб-қувватлаш борасидаги ишлар;

– Тергов хизмати ходимларининг жазонинг муқаррарлигини таъминлаш борасидаги самарали ишлари;

– Турли хизмат ходимларининг юртимиз тинчлиги ва фаровонлиги йўлидаги ижобий иш фаолиятлари, эришган ютуқ ва натижалари.

– Детектив қисса ва ҳикоялар.

Ижодий иш намуналари билан бирга муаллифнинг иш жойи, телефони, манзили ҳақидаги маълумотлар ва паспорт нусхаси илова қилиниши керак.

Танлов ғолиблари ИИВ Бирлашган тахририятининг қуйидаги қимматбаҳо совғалари билан мукофотланадилар:

Битта биринчи ўринга – рангли телевизор;

Иккита иккинчи ўринга – иккита DVD плейер;

Учта учинчи ўринга – учта диктафон.

Шунингдек, танлов иштирокчилари рағбатлантирувчи мукофотлар ҳамда Фахрий ёрликлар билан ҳам тақдирланадилар.

«Элу юрт посбонлари – тинчлигимиз қалқонлари» танлови ғолиблари ва совриндорларига Фахрий ёрлик ҳамда мукофотлар 2010 йил май ойида «Postda» ва «На посту» газеталарининг 80 йиллигига бағишлаб ўтказиладиган байрам тадбирида топширилади. Тақдирланганлар рўйхати матбуотда эълон қилинади.

Материаллар қуйидаги манзилга юборилиши лозим:

Тошкент шаҳри, Юнус Ражабий кўчаси, 1-уй, Ўзбекистон Республикаси ИИВ Бирлашган тахририяти.

Телефонлар: 233-61-64, 231-41-09. Факс: 232-05-51.

E-mail: urmvd@inbox.uz

**Rasmlardagi 7 ta
farqni toping**

ISSN 2010-5355

**O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
IIV BIRLASHGAN
TAHRIRIYATI**

MUASSIS:
**O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
ICHKI ISHLAR
VAZIRLIGI**

Bosh muharrir **Zikrillo NE'MATOV**

Mas'ul kotib – **Rahmatilla BERDIYEV**
Navbatchi – **Azizjon FAYZIYEV**
Sahifalovchi – **Zokir BOLTAYEV**
Matn ko'chiruvchi – **Gulnora SODIQOVA**

TELEFONLAR: 231-30-40; 231-33-88; Faks: 232-05-51.
E-mail: urmvd@inbox.uz

Ko'chirib bosishda «Postda»dan olinganligini ko'rsatish shart.

Qo'lyozmalar tahlil qilinmaydi va qaytarilmaydi.

Tahririyat hisob raqami
20210000700447980001,
MFO 00421.
«Ipak yo'li» aksiyadorlik
innovatsion tijorat bankining
Mirzo Ulug'bek bo'limi.
INN 200637499.

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa ijodiy
uyi bosmaxonasida
chop etildi. Korxona
manzili: Alisher Navoiy
ko'chasi 30-uy.

Gazeta haftaning shanba kunlari chiqadi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va Axborot agentligida 2007 yil 11 yanvarda 0120 raqam bilan ro'yxatga olingan. Buyurtma J-8152. Bosilish – ofset usulida. Hajmi – 4 bosma taboq. 57505 nusxada chop etildi. Obuna raqamlari: Yakka tartibda – 180. Tashkilotlar uchun – 366. Bosishga topshirish vaqti – 23.00. Bosishga topshirildi – 23.00.

**MANZILIMIZ: 100029, Toshkent,
Yunus Rajabiy ko'chasi, 1.**